

Jaarverslaggeving **2016**

Inhoudsopgave

1. Aanbieding	3
2. Financieel resultaat	5
3. Programma's	8
Programma 1 – Participatie en ondersteuning	8
Programma 2 – Bedrijvigheid en bereikbaarheid	13
Programma 3 – Woon- en leefomgeving	24
Programma 4 – Bestuur en interne dienstverlening	37
4. Paragrafen	39
Paragraaf 1 – Lokale heffingen	39
Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen	43
Paragraaf 3 – Onderhoud kapitaalgoederen	46
Paragraaf 4 – Financiering	50
Paragraaf 5 – Grondbeleid	53
Paragraaf 6 – Verbonden partijen	56
5. Balans en toelichting	63
6. Bijlagen	71
1. Accountantsverklaring	71
2. Bouwgronden in exploitatie (BIE)	71
3. Verloop voorzieningen grondexploitatie	72
4. Overzicht programma's en producten	73
5. Staat uit te voeren werken	75
6. Activa overzicht	75
7. Sisa staat	76

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de Jaarverslaggeving 2016. Wij doen hierin – zoals de naam al aangeeft – verslag van wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan en hoeveel dit heeft gekost. Voordat wij inhoudelijk stilstaan bij wat er op de verschillende beleidsterreinen is gebeurd, vatten wij het afgelopen begrotingsjaar graag kort voor u samen.

2016...het jaar waarin wij zorgden...

Wij hebben – na de invoering van de drie grote zorgtaken per 1 januari 2015 – samen met onze inwoners, maatschappelijke (welzijns)organisaties en ondernemers gewerkt aan een samenleving waarin zoveel mogelijk mensen kunnen (blijven) meedoen. Vorig jaar ging de aandacht daarbij met name uit naar de statushouders die zich in Barneveld vestigden. Wij zijn, zoals u weet, verantwoordelijk voor de opvang, huisvesting en integratie/participatie van statushouders in onze samenleving. Naast de stevige opgave op het gebied van de huisvesting (zie ook verderop in deze aanbiedingsbrief), hebben wij ook ingezet op een actieve integratie – in het bijzonder door middel van taalstages – in onze gemeenschap.

Vorig jaar stond ook in het teken van het beëindigen van het gemeenschappelijke samenwerkingsverband Permar en het lokaal uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Wij zijn in mei gestart met het opstellen van een plan om huiselijk geweld en kindermishandeling aan te pakken. Helaas komt dat ook in onze gemeente voor. Wij werken – samen met professionals – aan een veilige woon- en leefomgeving voor iedereen; in het bijzonder voor onze kinderen. Wat dat betreft, werden wij in 2016 onaangenaam verrast door de omvang van de financiële gevolgen van het zogeheten woonplaatsbeginsel met betrekking tot de jeugdzorg. Wij huisvesten met name in De Glind – maar ook elders – jongeren die om één of andere reden uit huis zijn geplaatst. De landelijke regeling 'straft' gemeenten als Barneveld voor deze opvang. Wij zijn en blijven in overleg met Den Haag om de ongelijkheid in dezen weg te nemen. De huidige signalen stemmen ons positief.

Wij zien – terugkijkend op het jaar dat achter ons ligt – dat het sociaal domein steeds meer vorm krijgt en dat we ons – samen met zorgpartners, zoals bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin Barneveld – inzetten voor een integrale aanpak.

2016...het jaar waarin wij werkten

De gemeente Barneveld is en blijft een dynamische, groeiende gemeente. De economische crisis ligt achter ons en de economische groei is merkbaar. Vorig jaar steeg het aantal bedrijven van 5.520 naar 5.740 en het aantal arbeidsplaatsen van 31.140 in 2015 naar 31.960 in 2016.

Voor de (groeierende en uitbreidende) bedrijvigheid is ook ruimte nodig. Eind 2015 startte de grondverkoop van het 34 hectare grote bedrijventerrein Harselaar-Zuid. Eind vorig jaar was driekwart van Harselaar-Zuid verkocht of onder optie; hét bewijs dat er veel behoefte is aan bedrijfsgrond in Barneveld. Wij hebben de uitspraak van de Raad van State voor de locatie Columbiz Park recent ontvangen en informeren u binnenkort over wat wij ons voor de komende periode met betrekking tot het vervolg voorstellen. Voor wat betreft de bedrijventerreinen kan nog worden gemeld dat wij vorig jaar – met het oog op het vast te stellen Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB) – nader onderzoek hebben uitgevoerd als het gaat om het accommoderen van de lokale vraag (Voorthuizen, Stroe) naar bedrijfsterreinen.

Het is – vanwege de groei en de dynamiek – ook belangrijk dat Barneveld goed bereikbaar is en blijft. In 2016 is opnieuw stevig ingezet op de lobby voor een spoedige aanpak van de aansluiting A1/A30. Gelukkig besloot de Tweede Kamer, daags voor het kerstecres, dat er (door de regio) een onderzoek moet worden uitgevoerd én maakte € 10 miljoen vrij als bijdrage voor de aanpak van deze aansluiting. Niet alleen op Rijksniveau wordt gewerkt aan een betere bereikbaarheid van Barneveld en de regio; ook op andere plekken treffen wij voorbereidingen voor een optimale infrastructuur. Zo startte op 2 januari jl. de bouw van de Harselaartunnel en werd al eerder – mede vanwege de omleidingsroute tijdens de tunnelbouw – de nieuwe, doorgetrokken, Hanzeweg naar de Wesselseweg gerealiseerd. In 2016 werden ook eerste verkenningen uitgevoerd naar de aanleg van een nieuwe oostelijke rondweg om Barneveld (Scherpenzeelseweg – Wesselseweg).

De regio – hierboven al even aangehaald – is voor Barneveld een belangrijk samenwerkingsverband. Regio FoodValley stond in 2016 meer dan ooit in het teken van de verdergaande samenwerking tussen de drie o's van de Triple Helix: overheid, onderwijs en ondernemers. De Strategische Agenda van Regio FoodValley beschrijft op welke manier de drie o's elkaar kunnen versterken.

Naast de samenwerking in het verband van Regio FoodValley hebben wij vorig jaar ook nadrukkelijk contact gezocht en onderhouden met Regio Amersfoort, mede ook vanwege de ontwikkelingen rondom de A1 en de komende werkzaamheden aan Knooppunt Hoevelaken.

2016...het jaar waarin wij woonden...

De gemeente Barneveld blijft een aantrekkelijke gemeente om te wonen. Vorig jaar werden opnieuw honderden nieuwe woningen gebouwd. Met name in de kernen Barneveld en Voorthuizen werden de meeste nieuwe woningen opgeleverd (Veller, De Burgt, Blankensgoed en diverse inbreidingslocaties), maar ook in andere dorpen werd gebouwd (zoals Kootwijkerbroek, Zwarteboek en Stroe).

Uit onderzoek is gebleken dat de komende jaren behoefte is aan zo'n 3.500 nieuwe woningen. Het is daarbij wel van belang om vraag en aanbod zo goed mogelijk in balans te houden. Wij hebben daarom vorig jaar – met succes – het beproefde concept van 'faseren en doseren' van onze woningmarkt voortgezet. De basis daarvoor ligt in de vorig jaar – op interactieve wijze – opgestelde Woonvisie.

Een veilige en duurzame woonomgeving draagt in belangrijke mate bij aan het woongenot van onze inwoners. Ook vorig jaar is – samen met onze veiligheidspartners – gewerkt aan een veilige woon- en leefomgeving. De oprichting van steeds meer Whatsappgroepen zorgt ervoor dat ook inwoners op een actieve manier zijn betrokken bij hun omgeving. Vorig jaar steeg het aantal Whatsappgroepen tot 140.

Vorig jaar stelde u het beheer- en onderhoudsplan voor de wegen in Barneveld vast. U hebt daarbij aangegeven dat u de kwaliteit en het onderhoud van de wegen naar een hoger plan wilde tillen dan oorspronkelijk door ons was voorgesteld. Wij zijn hiermee aan het werk gegaan en eind vorig jaar kon al worden begonnen met de uitvoering van dit beleid. Concreet betekent dit dat een aantal werkzaamheden uit dit plan een jaar naar voren is geschoven.

Ook op het gebied van onderwijs- en sportvoorzieningen werd in het afgelopen jaar het nodige werk verzet of in gang gezet. Het schoolgebouw van Rehoboth onderwijs en zorg werd in gebruik genomen en het plan voor de verhuizing van de Koningin Julianaschool (naar het Sportpark Oosterbos) werd geconcretiseerd. Met SDVB werd de bouw van 8 nieuwe kleedkamers voorbereid.

2016...het jaar waarin wij bestuurden...

De omvang van de gemeentelijke organisatie is – na verschillende verzelfstandigingsoperaties – op een stabiel niveau van 380 medewerkers gekomen. De afgelopen jaren is het ziekteverzuim gedaald en bedraagt momenteel 4%.

De gemeente Barneveld heeft in 2016 kaders vastgesteld voor de (e-)dienstverlening en aangegeven welke kanalen daarvoor met name worden ontwikkeld. Een nieuwe website – waarbij meer dan vroeger aandacht is voor de dienstverleningsfunctionaliteit – is in 2016 in gang gezet. Naar verwachting is deze nieuwe website op 1 april 2017 live gegaan.

De gemeenteraad – als hoogste bestuursorgaan van de gemeente Barneveld – vergaderde in 2016 op de gebruikelijke wijze. De invoering van live-uitzending droeg er onder andere toe bij dat belangstellende inwoners/belanghebbenden de commissie- en raadsvergaderingen thuis live kunnen volgen of later kunnen terugkijken. Hier is in 2016 ook gebruik van gemaakt. Gemiddeld volgen ruim 200 personen per maand deze vergaderingen live of kijken deze later terug.

Tenslotte

Het jaar 2016 ligt achter ons. Een jaar waarin we – op verschillende manieren, met tal van inwoners, inwonersgroepen, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere overheden – hebben mogen werken aan de toekomst van de gemeente Barneveld. Op macroniveau – als het gaat om grootschalige investeringen op het gebied van wonen en werken, maar ook op microniveau – als het gaat om de zorg om en het welzijn van onze inwoners – jong en oud, autochtoon of allochtoon – of naar hier gevlucht op zoek naar een nieuw thuis. We hebben dat gedaan in het besef dat wij geroepen zijn om ons dag in, dag uit, samen met onze medewerkers en met uw raad, daarvoor in te spannen.

Voor een uitgebreider overzicht van speerpunten die vorig jaar zijn uitgevoerd, verwijzen wij u graag naar de verschillende programma's.

Financiële ontwikkelingen

Resultaat 2016

We sluiten het jaar af met een positief saldo van € 3,2 miljoen. In de vastgestelde maandrapportage van december 2016 gingen we nog uit van een verwacht positief saldo van € 3,0 miljoen. In hoofdstuk 2 lichten we het ontstane verschil ten opzichte van de maandrapportage van december van € 0,2 miljoen nader toe. Daar wordt per afwijkende post vermeld waardoor het verschil is ontstaan.

Ontwikkeling decentralisaties

In voorgaande jaren is voor uitvoering van de nieuwe decentralisatie taken een reserve sociaal domein ingesteld en verder opgebouwd. Het doel van deze reserve is het creëren van een zachte landing voor de decentralisaties en het mogelijk maken van innovaties. Het opgebouwde bedrag in de reserve is per balansdatum € 5,8 miljoen. Begin 2017 hebben wij de meerjarenprognose sociaal domein geactualiseerd en de raad hierover geïnformeerd. Uit de prognose bleek het tekort in de periode 2017-2021 cumulatief uit te komen op € 5,5 mln in plaats van de € 2,2 mln waar we in november 2016 nog van uit gingen. De reserve sociaal domein kan voor het dekken van deze verwachte tekorten ingezet worden.

In december 2016 heeft u besloten een bedrag van € 3,2 miljoen terug te laten vloeien naar de incidentele begrotingsruimte (algemene middelen). Deze € 3,2 miljoen bestond voor € 1,4 miljoen uit middelen voor de uitvoering van de decentralisatie taken. Op basis van de cijfers per eind februari 2017 blijkt dat er, ten opzichte van de prognose begin 2017, een aanvullende tegenvaller is van bijna € 1,2 miljoen op de kosten van Jeugdhulp. In de financiële analyse, onderdeel 2 van dit jaarverslag, wordt hier nader op ingegaan. Gezien de

eerdere toevoeging aan de incidentele begrotingsruimte en gezien de toekomstige verwachtingen zoals hierboven geschetst, stellen we voor dit nadelige verschil te dekken uit het rekeningresultaat, en niet uit de reserve sociaal domein.

De conclusie is dat de totale uitgaven voor de uitvoering van de decentralisatie taken in 2016 per saldo passen bij de daarvoor beschikbaar gestelde middelen door het rijk. Dit is met inbegrip van een incidentele vorming van de voorziening voor de liquidatie van Permar van € 1,2 miljoen.

Zoals hierboven reeds gemeld voldeed in eerste instantie de stand van de reserve sociaal domein om de geprognosticeerde tekorten in de periode 2017-2021 te kunnen dekken. Deze prognose was gebaseerd op de cijfers van drie kwartalen. De structurele effecten van het extra tekort in het vierde kwartaal willen wij doorrekenen in een nieuwe meerjarenprognose. Deze doorrekening zullen wij doen na ontvangst van informatie over de extra inkomsten. De intensieve lobby richting het ministerie en de VNG heeft geleid tot een toezegging voor een incidentele compensatie voor het hiaat van instellingsvoogdij. In de meicirculaire verwachten wij nadere informatie over deze compensatieregeling. Op het moment dat er meer duidelijkheid is over de extra inkomsten zullen wij u hierover informeren en de meerjarenprognose actualiseren.

Ontwikkeling schuldpositie

Uit de balansratio's blijkt dat de solvabiliteit in 2016 verder is verbeterd en voldoet aan de gestelde norm van 20%. Dit betekent dat de groei van de algemene reserve gestaag doorzet. Voor wat betreft de netto schuldquote zet de dalende trend zich verder door in 2016. De trend van deze beide kengetallen geven aan dat we bewuste keuzes maken om onze balans financieel gezonder te krijgen.

We constateren dat de netto schuldquote nog niet aan de door ons gewenste norm voldoet. Daaruit concluderen we dat wij behoedzaam met de financiële middelen om moeten blijven gaan en vooral gericht zullen blijven op het aflossen van onze schulden.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is met een huidige waarde van 1,2 gelijk gebleven ten opzichte van de laatste peiling, een half jaar geleden bij de Programmabegroting 2017. Deze waarde is gelijk aan de minimale streefwaarde en blijft net binnen de optimale bandbreedte. Als we, conform het voorstel, het positieve resultaat van 2016 storten in de algemene reserve, zal deze waarde iets hoger uitvallen. Voor een nadere toelichting op het weerstandsvermogen: zie paragraaf 2.

Grondexploitaties

Het resultaat op de grondexploitatie over 2016 bedraagt € 2,4 miljoen voordelig. Dit positieve resultaat bestaat uit meerdere factoren. Zo sluiten we vier complexen af met in totaal een positief resultaat van € 1,5 miljoen. Tevens hebben we op een vijftal complexen een voorlopige winstneming kunnen boeken voor in totaal € 1,5 miljoen. Daarnaast zijn alle grondexploitaties geactualiseerd en in een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) opgenomen. Deze actualisaties leiden, evenals vorig jaar, tot mutaties in de getroffen verliesvoorziening. De bijstelling van deze voorziening leidt per saldo tot een verhoging van € 0,6 miljoen. In totaal geeft het geheel een positief resultaat van € 2,4 miljoen. Dat geeft een voordelig effect op het resultaat in de jaarrekening. Het MPG is gebruikt ter onderbouwing van de jaarrekening en onder meer gebruikt voor bijlagen 2 en 3. In bijlage 2 vindt u de geactualiseerde gegevens van de grondexploitaties. In bijlage 3 vindt u het verloop van de verliesvoorziening per complex. In het MPG, dat u ter kennisname wordt aangeboden, vindt u een nadere uitwerking op complex niveau. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving vragen wij u tevens de te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen. In paragraaf 5 wordt verder ingegaan op het grondbeleid en de ontwikkeling in te verwachten resultaten.

Vaststelling

De jaarverslaggeving 2016 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. De hierin opgenomen jaarrekening en het hierin opgenomen jaarverslag zijn gecontroleerd door BakerTillyBerk en de goedkeurende controle verklaring is in de rapportage opgenomen.

Wij stellen u voor:

1. De jaarverslaggeving 2016 vast te stellen;
2. De te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen plus de verhoging van de verliesvoorziening grondexploitaties met € 576.000;
3. Het positieve resultaat over 2016 ad € 3.177.000 te storten in de algemene reserve;
4. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

D. Bakhuizen
Secretaris

J.W.A. van Dijk
Burgemeester

Financieel resultaat

Resultaat programma's

In 2016 heeft de gemeente een positief resultaat behaald van € 3.177.000. In bijgaand resultaten overzicht wordt per programma het behaalde resultaat afgezet ten opzichte van de bijgestelde begroting. Bij de verschillen is aangegeven of er een voordelig (V) of nadelig (N) effect is op het resultaat.

In bijlage 4 vindt u een meer uitgewerkt resultaten overzicht per programma, waarin per programma en per beleidsproduct de baten en lasten worden weergegeven. In de programma verantwoording vindt u financiële overzichten per beleidsproduct met enkel het saldo van baten en lasten.

bedragen x € 1.000					
Overzicht baten en lasten	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Participatie en ondersteuning	- 43.514	- 46.520	- 43.564	- 45.406	- 1.842 N
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 2.428	- 2.732	- 2.875	- 2.790	85 V
3. Woon- en leefomgeving	- 38.703	- 38.627	- 40.155	- 41.669	- 1.513 N
4. Bestuur en interne dienstverlening	- 31.498	- 29.048	- 32.407	- 32.508	- 100 N
Totaal Lasten	- 116.143	- 116.927	- 119.001	- 122.372	- 3.371 N
Baten					
1. Participatie en ondersteuning	8.068	10.334	8.819	9.063	244 V
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	360	1.384	1.383	- 72	- 1.456 N
3. Woon- en leefomgeving	18.576	16.565	17.800	22.349	4.550 V
4. Bestuur en interne dienstverlening	96.805	91.551	96.886	97.466	580 V
Totaal Baten	123.810	119.834	124.888	128.806	3.918 V
Saldo van baten en lasten	7.666	2.907	5.887	6.434	547 V
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 8.767	- 3.960	- 4.556	- 6.124	- 1.568 N
Onttrekkingen	2.550	1.364	1.650	2.867	1.217 V
Mutatie reserves	- 6.218	- 2.596	- 2.906	- 3.257	- 351 N
Resultaat	1.449	311	2.981	3.177	196 V

Verschillenanalyse

Het resultaat over 2016 bedraagt € 3.177.000 positief. Bij de maandrapportage over december 2016 werd nog uitgegaan van een verwacht positief resultaat van € 2.981.000. Per saldo is er een positief verschil van € 196.000.

Onderstaand worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van het verwacht resultaat weergegeven.

bedragen x € 1.000			
Resultaat	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Structurele begrotingsruimte	171		
Incidentele begrotingsruimte	2.810		
Totaal resultaat	2.981	3.177	196 V

bedragen x € 1.000				
Belangrijkste afwijkingen	Programma	Structureel	Incidenteel	Totaal verschil
Voordelen				
01. WABO vergunningen	P3		445 V	445 V
02. ICT	P4	50 V	191 V	241 V
03. Opbrengst erfpacht en verkoop snippergroen	P4	100 V	58 V	158 V
04. Afschrijvingen en rentelasten	P1 t/m P4		156 V	156 V
05. Exploitatie vastgoed	P3 en P4	76 V	51 V	127 V
06. Nog uit te voeren werken	P1 t/m P4		130 V	130 V
07. Resultaten grondexploitatie	P2 en P3		2.383 V	2.383 V
Totaal voordelen		226 V	3.414 V	3.640 V
Nadelen				
08. Storting in voorziening onderhoud wegen	P3		- 1.847 N	- 1.847 N
09. Bijstandsverlening zelfstandigen	P1		- 188 N	- 188 N
10. Vangnetvoorzieningen jeugdhulp	P1		- 1.176 N	- 1.176 N
11. Permar	P1		- 185 N	- 185 N
12. Te ontvangen subsidies	P4	- 100 N		- 100 N
Totaal nadelen		- 100 N	- 3.396 N	- 3.496 N
09. Overige kleine afwijkingen	P1 t/m P4		52 V	52 V
Totaal overige		-	52 V	52 V
Totaal afwijkingen		126 V	70 V	196 V

Toelichting op de belangrijkste verschillen

1. Wabo vergunningen (voordeel € 445.000)

Voor wat betreft de Wabo vergunningen constateren we dat zowel de leges opbrengsten als ook de uitvoeringskosten zijn gestegen ten opzichte van 2015 en ten opzichte van de begroting 2016. Het in 2015 ingezette economische herstel is in 2016 doorgezet. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal Wabo-vergunningaanvragen. Met deze toename is ook het legesbedrag dat daadwerkelijk binnengekomen is ruim hoger dan de geraamde legesopbrengst. De behandeling van de Wabo-vergunningaanvragen is ondergebracht bij de omgevingsdienst De Vallei (OddV). Deze toename van werk heeft de OddV kunnen opvangen door onder andere extra capaciteit in te huren en door incidentele voordelen. Over 2016 zijn de opbrengsten incidenteel hoger uitgevallen dan de kosten. Het voordelig resultaat van € 445.000 zien we dan ook als incidenteel.

2. ICT (voordeel € 241.000)

Dit voordeel is ontstaan vanuit verschillende onderdelen. Zo hebben we een structureel voordeel van € 50.000 weten te behalen op met name onderhoud en datacommunicatie. Dit door onder meer het aantal licenties op diverse applicaties te verminderen en slimmer inkopen. Daarnaast is er incidenteel een besparing door onder andere het nog niet invullen van een stelpost nog in te vullen beleid (€ 90.000), minder gebruik van onderhoudscontracten (€ 40.000), een eenmalige leverancierskorting (€ 25.000) en hogere eenmalige opbrengsten (€ 36.000) vanuit de ICT samenwerking. In 2017 is een heroriëntatie gestart op de ICT strategie. Mede in dat kader is een aantal kosten uitgesteld. In de kadernota, dan wel de programmabegroting, 2018 - 2021 zullen we hier een nadere inhoud aan geven.

3. Opbrengst erfpacht en verkoop snippergroen (voordeel € 158.000)

In 2016 zijn opnieuw goede resultaten gemaakt door gronden middels een erfpachtovereenkomst tot nieuwe bestemmingen te brengen. Het betreft hier bouwrijpe gronden voor bedrijventerreinen. De daar bij behorende opbrengsten zijn structureel hoger uitgevallen dan begroot (€ 100.000). Daarnaast is tevens de verkoop van snippergroen hoger uitgevallen dan eerder de verwachting was. De helft hiervan beschouwen we als structureel; in de begroting van 2017 is dit al verwerkt.

4. Afschrijvingen en rentelasten (voordeel € 156.000)

In de maandrapportage van november zijn de concernbudgetten bijgesteld. Daarin was onder andere reeds een extra voordeel verwerkt op de rentekosten. Met het afsluiten van de jaarcijfers constateren we dat er op rente nog een extra voordeel is van € 58.000. Tevens zijn de afschrijvingslasten met € 98.000 lager uitgevallen dan voorzien. Dit betreft meerdere onderdelen die door alle vier programma's lopen. Dit is een incidenteel voordeel in 2016.

5. Exploitatie vastgoed (voordeel € 127.000)

Mede door het aanscherpen van diverse huurcontracten realiseren we structureel hogere huuropbrengsten. Daarnaast was in de structurele begroting geen rekening gehouden met huuropbrengsten voor het medegebruik binnen het HVC, als mede de verhuur aan de OddV van een deel van deze ruimten. In totaal geeft dit een structureel voordeel van € 76.000. We stellen voor om € 41.000 hiervan in te zetten voor de nog openstaande taakstellende bezuiniging op vastgoed. Daarnaast heeft een afrekening van energiekosten voor twee voorgaande jaren geleid tot een incidenteel voordeel van € 51.000.

6. Nog uit te voeren werken (voordeel € 130.000)

In de jaarlijkse begroting worden stelposten opgenomen voor de beleidstoevoegingen. Niet alle beleidstoevoegingen zijn in 2016 uitgevoerd en hebben daarom nog geen lasten met zich meegebracht. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 122.000. Een klein deel, € 8.000 is structureel van aard vanwege lagere investeringslasten dan begroot voor wat betreft de AED uitbreiding en kentekenherkenning. In bijlage 5 is de staat van nog uit te voeren werken opgenomen.

7. Resultaten grondexploitatie (voordeel € 2.383.000)

Het resultaat op de grondexploitaties bestaat uit meerdere onderdelen, te weten een resultaat van afgesloten projecten (positief € 1.459.000), een resultaat van tussentijdse winstnemingen (positief € 1.500.000) en een toename van de verliesvoorziening (negatief € 576.000). In de begroting 2016 is geen rekening gehouden met enig resultaat uit de grondexploitaties. In de maandrapportages worden de grondexploitaties apart vermeld in programma 2 en 3. Daarbij wordt tevens aangegeven welke projecten we verwachten af te sluiten in welk jaar.

8. Storting in voorziening onderhoud wegen (nadeel € 1.847.000)

Bij het speerpunt Onderhoud wegen in programma 3 is uiteengezet dat onderhoud aan wegen naar voren is gehaald. Dit om gedurende de periode dat de Harselaartunnel wordt aangelegd (verdere) verkeersoverlast als gevolg van afgesloten omliggende wegen te voorkomen. Ook is in een aantal bermten betonverharding in plaats van halfverharding aangebracht. Dit heeft in 2016 geleid tot niet geraamde kosten. In de maandrapportage van december 2016 is reeds melding gemaakt van deze extra kostenpost van € 462.500.

Daarnaast is aan de slag gegaan met het aanpakken van het achterstallige wegenonderhoud. Deze voorbereidingen verliepen dermate vlot dat in het laatste kwartaal al daadwerkelijk een start is gemaakt met de aanpak hiervan. Hiermee is het signaal van de raad opgepakt. Dit heeft echter wel geleid tot een overschrijding en een verschuiving in de tijd van de geraamde kosten.

In totaal is er € 1.847.000 aan kosten gemaakt die niet in 2016 waren begroot. De voorziening onderhoud wegen is aangevuld om te voorkomen dat de voorziening negatief zou worden. We stellen voor dat we de extra storting in de voorziening in mindering brengen op de storting die voor 2021 begroot is. Een voorstel voor het in mindering brengen op de storting voor 2021 nemen we op in de Kadernota 2018-2021. Het betreft een bedrag

van € 1.384.000. De extra storting is reeds verwerkt in de jaarcijfers 2016.

9. Bijstandsverlening zelfstandigen (nadeel € 188.000)

Het rijk bevoorschot de gemeente maandelijks voor het verstrekken van leningen aan zelfstandigen. Als deze middelen niet besteed worden moet de gemeente het terugbetalen aan het rijk. Het bedrag van de terugbetalingsverplichting is € 188.000. Dat eerder in het jaar geen bijstelling van dit budget heeft plaatsgevonden komt omdat in de laatste maanden van het jaar nog één of meerdere grote leningen verstrekt kunnen worden.

10. Vangnetvoorzieningen jeugdhulp (nadeel € 1.176.000)

De kosten voor de vangnetvoorzieningen jeugdhulp laten een extra tekort zien van € 1.176.000 ten opzichte van de laatste prognose. Dit gaat om de kostenstijging in het laatste kwartaal van 2016. Ten opzichte van de begroting na wijziging van november, gebaseerd op de eerste halfjaar rapportage, is het tekort opgelopen met € 1.900.000. Dekking voor dit tekort vindt ten dele plaats binnen het beleidsproduct door de ontvangen restitutie van PGB's 2015 ad € 700.000. Hierdoor resteert een nadeel van bijna € 1.200.000.

11. Permar (nadeel € 185.000)

Voor de liquidatie van de Permar is in 2016 een voorziening getroffen van €1 miljoen. Uit de onderzoeken die momenteel lopen rond deze liquidatie is geconstateerd dat er aanvullend een bedrag van € 185.000 nodig is. Dit bedrag is dan ook als een aanvullende storting in deze voorziening opgenomen en leidt incidenteel tot een nadeel ten opzichte van de laatste bijgestelde begroting.

12. Te ontvangen subsidies (nadeel € 100.000)

Bij het invullen van de taakstellende ombuigingen is het voorstel gedaan om mogelijkheid te onderzoeken om structureel € 100.000 te besparen door meer subsidiegelden binnen te halen dan oorspronkelijk begroot. Hiervoor is 2015 een pilot opgestart met een extern bureau om onderzoek te doen naar de haalbaarheid van dit idee. Onderzoek heeft opgeleverd dat de gemeente Barneveld over de gehele linie voldoende kennis in huis heeft en al substantieel gebruik maakt van de diverse subsidiemogelijkheden. Het blijft ook onverkort onze opdracht om maximaal de subsidiemogelijkheden te benutten. De reeds aanwezige subsidies die geëffectueerd worden zijn niet direct zichtbaar als een aparte inkomstenpost, omdat deze als baten in de individuele projecten verwerkt worden. Het daarnaast structureel binnenhalen van extra subsidies is niet haalbaar gebleken. De centraal begrote structurele inkomstenpost achten wij derhalve niet langer opportuun en leidt tot een structurele bijstelling.

13. Overige kleine afwijkingen (voordeel € 52.000)

Deze post betreft een rest post om aansluiting te krijgen met de totale afwijking ten opzicht van de prognose uit de maandrapportage van december 2016.

Programma's

1. Participatie & Ondersteuning

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Wij willen dat inwoners van de gemeente Barneveld optimale kansen krijgen op het ontwikkelen of bevorderen van zelfstandigheid en daarmee op deelname aan de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid vormen hierbij het uitgangspunt. Omzien naar elkaar en onderlinge zorgzaamheid zijn van groot belang. We willen dit bereiken door:

- * Bij te dragen aan het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners;
- * Bij te dragen aan het versterken van de sociale en vitale samenleving;
- * Het bieden van een gemeentelijk vangnet van ondersteunende voorzieningen waar dat (tijdelijk) nodig is. Hierin zit de drieslag zelf- samen- gemeente. Het motto voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein is op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning en zorg indien nodig. Meer zelf en samen dus en minder gemeente. Dit sluit aan op de feitelijke ontwikkeling in de samenleving, waarin inwoners steeds meer zaken zelf of in nieuwe groepsverbanden organiseren.

Samenvatting

Gemeenten hebben besloten de Gemeenschappelijke Regeling (GR) uiterlijk per 1 januari 2018 op te heffen en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) lokaal uit te voeren. In het liquidatieplan Permar zijn de financiële consequenties uitgewerkt. Dit plan is geagendeerd voor april 2017.

In 2016 is de premiereregeling voor werkervaringsplaatsen opgesteld. Hierdoor wordt gestimuleerd dat meer organisaties werkervaringsplaatsen aanbieden aan werkzoekenden met een gemeentelijke uitkering.

Om statushouders op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met de Nederlandse taal, de cultuur en werknemersvaardigheden zijn in 2016 taalstages opgezet. Dit gebeurt op een werkplek, waar de statushouder gedurende zes maanden deelneemt aan reguliere werkzaamheden. Daarnaast volgen alle volwassen statushouders vanaf 2016 het participatieverklaringstraject om kennis te maken met de 'kernwaarden' van de Nederlandse samenleving en met de gemeente Barneveld.

De uitgaven voor de uitkeringen (BUIG-budget) zijn in 2016 binnen de begroting gebleven evenals de uitgaven

voor re-integratie. Geconcludeerd kan worden dat de druk op het re-integratiebudget toeneemt. De omvang van de doelgroep neemt toe en er komen steeds meer externe factoren waardoor de gemeente niet meer de volledige zeggenschap heeft over het budget (o.a. inwoners die zelf indicatie doelgroepregister aan kunnen vragen, verplichting beschut werk en de verhoogde asielinstroom). De verwachting is dat dit de komende jaren steeds zichtbaarder wordt.

De regiotaxi is in 2016 omgevormd tot de Valleihopper; sociaal vervoer van deur tot deur vindt per 2017 plaats onder verantwoordelijkheid van de regio FoodValley.

De eigen bijdrage Wmo is verlaagd, vooral ten behoeve van inwoners die vanwege hun inkomen meer dan de minimale eigen bijdragen moeten betalen. En in 2016 is gestart met een pilot praktische ondersteuning mantelzorgers. Van de dienstenbon waarmee mantelzorgers goedkoop professionele praktische hulp in kunnen schakelen is ruim 60 maal gebruik gemaakt.

Het in mei 2016 vastgestelde Plan van Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling heeft een voortschrijdend karakter; in eerste aanleg is de weg van bewustwording en preventie gekozen. In de loop van 2017 zal Veilig Thuis in een zelfstandige stichting ondergebracht worden bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

De totale uitgaven voor de uitvoering van de decentralisatie taken in 2016 passen per saldo bij de daarvoor beschikbaar gestelde middelen door het rijk. Dit is met inbegrip van een incidentele vorming van de voorziening voor de liquidatie van Permar van € 1,2 miljoen. Gedurende het jaar waren er wel fluctuaties in de prognoses op basis waarvan de begroting tussentijds is bijgesteld. Hierbij merken wij met nadruk op dat de prognoses voor jeugdhulp nog steeds fluctueren.

Uit de resultaatrapportage 3 Decentralisaties blijkt dat er inhoudelijke samenhang tussen de drie decentralisaties is aangebracht, waarbij de doelgroep en het doel dat hen verbindt leidend is. De integraliteit in het sociaal domein krijgt steeds meer vorm, onder andere door intensievere samenwerking tussen de gespreksvoerders. De aanpak Kwetsbare Jongeren, een samenwerking tussen allerlei maatschappelijke partners en de gemeente, is een belangrijk praktisch voorbeeld van integrale aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1.1 Zelfredzame inwoners

112 Reintegratie

Speerpunt Arbeidsparticipatie naar vermogen

Doel

De gemeente kiest voor het centraal stellen van Werk*: perspectief van de ondersteuning is het leveren van een zinvolle bijdrage aan de samenleving, waar mogelijk door betaalde arbeid.

*Hieronder verstaan we niet alleen betaald werk, maar ook andere vormen van zinvolle dagbesteding

Verantwoording

De aanpak voor de begeleiding van inwoners in het Doelgroepenregister is versterkt. Er is een gespreksvoerder specifiek voor deze doelgroep aangenomen en de samenwerking met VMBO-scholen is geïntensiveerd, o.a. door uitstroomoverleggen over leerlingen in het speciaal en praktijkonderwijs. Ook is er een goede samenwerking met de BIK met als doel het realiseren van garantiebannen in de gemeente Barneveld. De samenwerking in de arbeidsmarktregio en het Regionaal Werkbedrijf heeft het afgelopen jaar steeds verder z'n beslag gekregen.

Besluitvorming over de toekomst van Permar heeft plaatsgevonden en de gemeenten hebben besloten de Gemeenschappelijke Regeling (GR) uiterlijk per 1 januari 2018 op te heffen en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) lokaal uit te gaan voeren. De voorbereidingen voor de lokale uitvoering van de Wsw zijn in volle gang. Er is een lokale projectleider aangesteld die de overgang begeleidt. Het plan van aanpak is door het college goedgekeurd en in de raad besproken. In de eerste helft van 2017 wordt het liquidatieplan Permar vastgesteld. Daarin zijn de financiële consequenties van de liquidatie van Permar uitgewerkt.

In 2016 is de premieregeling voor werkervaringsplaatsen opgesteld. Hierdoor wordt gestimuleerd dat meer organisaties werkervaringsplaatsen aanbieden aan werkzoekenden met een gemeentelijke uitkering. Dit is gestart in 2017. De verwachting is dat er minimaal 25 werkervaringsplaatsen gerealiseerd worden.

De gemeente moet de integratie in de Barneveldse samenleving van statushouders bevorderen. Integratie begint bij het leren van de Nederlandse taal. Om statushouders op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met de Nederlandse taal, de cultuur en werknemersvaardigheden zijn in 2016 Taalstages opgezet. Dit gebeurt op een werkplek, waar de statushouder gedurende zes maanden deelneemt aan reguliere werkzaamheden. Daarnaast volgen alle volwassen statushouders vanaf 2016 het participatieverklaringstraject om kennis te maken met de 'kernwaarden' van de Nederlandse samenleving en met de gemeente Barneveld.

In het begin van het schooljaar 2016 – 2017 is de gemeente met een 'Internationale Schakelklas' (ISK) gestart voor leerlingen van 12 tot 18 jaar die nog maar kort in ons land wonen en de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen om lessen in het gewone voortgezet onderwijs te volgen. De ISK-voorziening is een samenwerking tussen gemeente, onderwijsraden en schoolbesturen van het JFC en De Meerwaarde.

In mei 2016 is besloten om over 2015 geen vangnetuitkering aan te vragen, omdat de uitgaven het eigen risico niet overschreden. Pas bij overschrijding van het eigen risico, ontstaat er mogelijk recht op de vangnetuitkering. Over 2016 bedraagt de aanvraag op de vangnetuitkering € 0,3 miljoen. Dit is conform begroting.

Geconcludeerd kan worden dat de druk op het re-integratiebudget toeneemt. De omvang van de doelgroep neemt toe en er komen steeds meer externe factoren waardoor de gemeente niet meer de volledige zeggenschap heeft over het budget (o.a. inwoners die zelf indicatie doelgroepregister aan kunnen vragen, verplichting beschut werk en de verhoogde asielinstroom). De verwachting is dat dit de komende jaren steeds zichtbaarder wordt.

Begin 2016 tekenden 18 partijen een convenant, om een gezamenlijke aanpak Kwetsbare Jongeren te ontwikkelen, met als doel hen niet tussen wal en schip te laten vallen. Deze partijen stemmen, onder regie van de gemeente, af en werken aan synergie tussen betrokken partijen. Het gaat over het ontschotten van domeinen (zoals onderwijs, arbeidsmarkt, dagbesteding, ondersteuning, welzijn en zorg). Een gezamenlijk opgestelde werk- en ontwikkelagenda vormt de leidraad in de samenwerking. Gaandeweg 2016 heeft de samenwerking praktisch vorm gekregen met een casusoverleg op maat. Hier worden integrale afspraken rond een kwetsbare jongere gemaakt om te werken vanuit één plan. Insteek is dat een gemeentelijke gespreksvoerder in dergelijke casussen de (proces-)regie heeft. Dit regievoeren door gespreksvoerders krijgt steeds meer gestalte.

113 Maatschappelijke zorg

Speerpunt Zelfstandig (blijven) wonen/uitvoering nieuwe Wmo

Doel

Zelfstandig wonende inwoners met beperkingen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving laten blijven wonen middels maatschappelijke ondersteuning. De mogelijkheden en verantwoordelijkheden van inwoners zelf en de samenleving is hierbij uitgangspunt (Zelf-Samen-Gemeente).

Verantwoording

Ook in 2016 hebben inwoners de Wmo-voorzieningen gehad die ze nodig hadden. Uit cliëntervaringsonderzoeken blijkt de kwaliteit en het resultaat van de voorzieningen om en nabij het landelijk gemiddelde (75 à 80% positieve ervaringen) te liggen. De van het rijk ontvangen middelen bleken (vooralsnog) meer dan voldoende te zijn.

Vooraf ten behoeve van het verlagen van de eigen bijdrage Wmo voor inwoners die vanwege hun inkomen meer dan de minimale eigen bijdrage moeten betalen, zijn de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld en het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld in juli 2016 aangepast c.q. vastgesteld.

In 2016 is via een bestuurlijke aanbesteding de Algemene voorziening huishoudelijke hulp ingekocht voor de komende 4 jaar.

Door de Regio FoodValley is in 2016 een vervoersregiecentrale en het daadwerkelijk vervoer aanbesteed. Sociaal vervoer van deur tot deur vindt nu plaats onder de naam 'De Valleihopper'.

In 2016 is met een pilot praktische ondersteuning mantelzorgers gestart waarbij mantelzorgers via Steunpunt Mantelzorg met een dienstenbon goedkoop professionele praktische hulp kunnen inschakelen. Inmiddels (januari 2017) zijn ruim 60 bonnen uitgegeven en vanwege de positieve reacties zal begin 2017 de dienstenbon nog eens extra bij de mantelzorgers onder de aandacht worden gebracht.

Sinds 1 januari 2015 is de gemeente mede verantwoordelijk voor de 'veiligheid achter de voordeur', in de beslotenheid van gezinnen. Huiselijk geweld en kindermishandeling hebben altijd al de aandacht gekregen van de samenwerkende lokale organisaties. Uit cijfers van onder andere het Nederland Jeugd Instituut blijkt dat in iedere schoolklas gemiddeld een kind zit dat met geweld of misbruik te maken heeft.

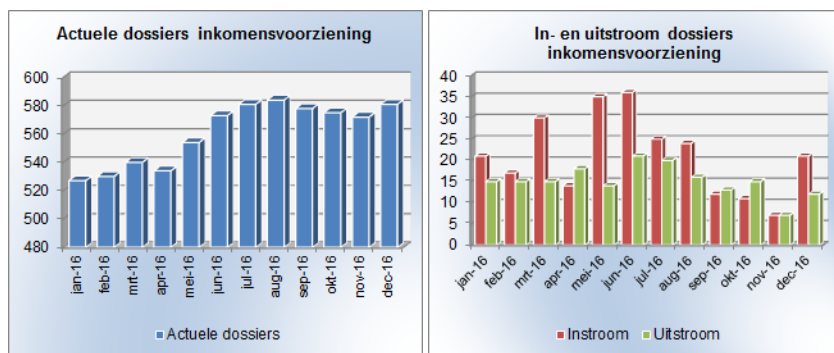
In mei 2016 is het Plan van Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Barneveld 2016-2019 vastgesteld. Het lokale plan van aanpak heeft een voortschrijdend karakter. Door nu in te stemmen met het lokale plan van aanpak kan vooruitlopend op het regionale plan van aanpak met de voorbereiding van de actiepunten worden gestart. De gemeente Barneveld kiest in de strijd tegen huiselijk geweld en kindermishandeling in eerste aanleg de weg van bewustwording en preventie.

In de loop van 2017 zal Veilig Thuis in een zelfstandige stichting ondergebracht worden bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

Met het project 'In de Buurt' stimuleert Welzijn Barneveld het omzien naar elkaar en een zorgzame samenleving, met inzet van vrijwilligersorganisaties, kerken, wijkplatforms e.d.

1.2 Sociale en vitale samenleving

Voor dit onderdeel zijn geen speerpunten opgenomen.

Toelichting: deze dossiers betreffen de Participatiewetuitkering, IOAW en IOAZ

1.3 Gemeentelijk vangnet

132 Voorzieningen inwoners met een beperking en jeugdhulp

Transformeren van Jeugdhulp

Doel

Door lokaal te regisseren (en waar nodig regionaal te organiseren):

1. het zoveel mogelijk voorkomen van noodzaak tot jeugdhulp
2. het bieden van jeugdhulp (ondersteuning, hulp en zorg) aan jeugdigen en hun ouders bij alle denkbare opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen
3. de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Verantwoording

De monitoring van Jeugdhulp (in het regionale Knooppunt) is meer en meer op orde gekomen. Met de nieuwe contracten per 2016 is ook de administratieve inrichting verder doorontwikkeld.

In september 2016 is in Barneveld gestart met de pilot SOH-KJP (Specialistische Ondersteuning Huisarts Kinderen Jeugdpsychiatrie). Bij 3 huisartsenpraktijken in Barneveld en Voorthuizen werkt een SOH-KJP'er (vanuit Maatschap Psychotherapie Barneveld) op locatie ter ondersteuning van de huisartsen op het gebied van screening en triage van kinderen en jongeren met (mogelijke) psychologische of psychiatrische problematiek. De pilot maakt onderdeel uit van een regionaal project, gefinancierd vanuit provinciale subsidie. Het doel is het aantal doorverwijzingen naar de j-GGZ te verminderen en kinderen en jongeren sneller de juiste hulp te bieden in een vertrouwde omgeving. De pilot loopt tot 1 juli 2017. De eerste resultaten zijn positief: de huisartsen, SOH'er maar vooral ouders en kinderen zijn positief over de werkwijze. Eind maart is de tussentijdse evaluatie afgerond (uitgevoerd door extern bureau) die een belangrijke opmaat is voor de eindevaluatie. Die dient weer als basis en uitgangspunt voor een eventueel vorm te geven vervolg.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin is begin 2016 verzelfstandigd. De samenwerking tussen het CJG en de gespreksvoerders Jeugd is het afgelopen jaar zeer intensief geweest en heeft geresulteerd in een set werkafspraken, met name rond veiligheid. Ook is er gezamenlijke communicatie over de toegang en werkwijze jeugdhulp opgesteld voor inwoners, huisartsen en scholen. We merken dat de samenwerking steeds beter gaat verlopen en dat steeds meer mensen direct op de juiste plek zijn.

Ook de conclusies uit het Beweeg- en sportbeleidsplan, dat interactief tot stand is gekomen in samenwerking met de Barneveldse sportverenigingen, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties, zijn in de Uitvoeringsagenda sociaal domein opgenomen. Dit beweeg- en sportbeleidsplan 2016-2020 vloeit voort uit de Kaderstelling Sportstimulering 2016-2020, waartoe de raad in december 2016 heeft besloten. In 2018 wordt een nieuw beleidskader sociaal domein opgesteld.

Ter voorbereiding op de decentralisaties (Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet) is in 2014 het Beleidskader voor de 3 Decentralisaties vastgesteld. Na afloop van het eerste jaar zou een resultaatrapportage worden opgesteld. Deze resultaatrapportage 3 Decentralisaties is in oktober 2016 vastgesteld en, samen met de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2017, ter kennisname aan de raad aangeboden. Uit de resultaatrapportage blijkt dat er inhoudelijke samenhang tussen de drie decentralisaties is aangebracht, waarbij de doelgroep en het doel dat hen verbindt leidend is. De Uitvoeringsagenda sociaal domein bouwt voort op de resultaatrapportage maar heeft een breder spectrum dan de 3 decentralisaties. Actuele onderwerpen en het daarmee verbonden onderhanden werk zijn hierin opgenomen. De integraliteit in het sociaal domein krijgt steeds meer vorm, onder andere door intensievere samenwerking tussen de gespreksvoerders. De verhuizing van de gespreksvoerders Jeugd van het CJG naar het gemeentehuis heeft hier ook aan bijgedragen. Daarnaast is de aanpak Kwetsbare Jongeren, een samenwerking tussen allerlei maatschappelijke partners en de gemeente, een belangrijk praktisch voorbeeld van integrale aanpak.

Financiële decentralisaties

Uit de integrale monitoring van het financieel resultaat op de decentralisatie taken in 2016 blijkt dat de uitgaven nagenoeg gelijk zijn aan de daarvoor beschikbaar gestelde middelen door het rijk. In december 2016 is op basis van de 2^e financiële monitor sociaal domein besloten een bedrag van € 3,2 miljoen terug te laten vloeien naar de incidentele begrotingsruimte (algemene middelen). Deze € 3,2 miljoen bestond voor € 1,4 miljoen uit middelen voor de uitvoering van de decentralisatie taken. Hierbij was rekening gehouden met een tekort voor jeugdhulp van € 1,0 miljoen ten opzichte van de ontvangen beschikbare middelen. Dit was gebaseerd op de beschikbare informatie over het eerste halfjaar.

Bij het beschikbaar komen van de cijfers over het derde kwartaal bleek dit tekort € 0,7 miljoen hoger te zijn. De raad is hier direct over geïnformeerd middels een memo waarin aangegeven is dit extra tekort te dekken uit de ontvangen restitutie van PGB's 2015 (ad € 0,7 miljoen).

Vanwege de forse stijging van de kosten voor Jeugdhulp is ook de meerjarenprognose begin 2017 geactualiseerd. Deze geactualiseerde meerjarenprognose gaf een verwacht tekort in de komende jaren aan, waarvoor de reserve sociaal domein ingezet kan worden. Het opgebouwde bedrag in de reserve is per balansdatum € 5,8 miljoen. De verwachte uitputting van de reserve, op basis van deze prognose, bedraagt € 5,5 miljoen.

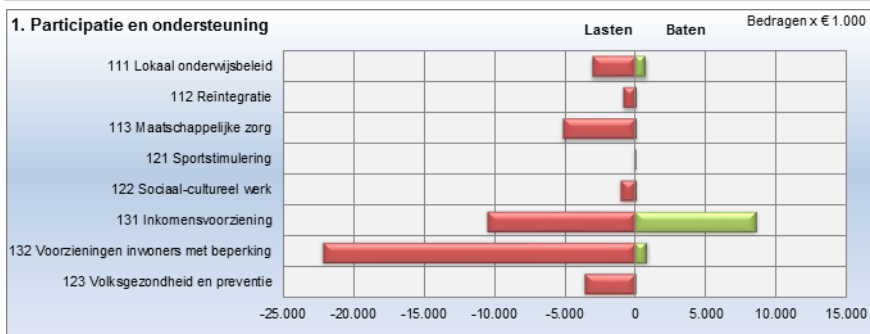
Inmiddels blijkt het tekort te zijn opgelopen met € 1,9 miljoen (i.p.v. € 0,7 miljoen). Zoals aangegeven vindt dekking van dit tekort ten dele plaats binnen het beleidsproduct door de ontvangen restitutie van PGB's 2015. Hierdoor laten de kosten voor de vangnetvoorzieningen jeugdhulp een extra tekort zien van bijna € 1,2 miljoen ten opzichte van de in december 2016 bijgestelde begroting. Gezien het besluit om decentralisatie middelen terug te laten vloeien naar de algemene middelen, is het voorstel dit tekort te dekken uit het rekeningresultaat en niet uit de reserve sociaal domein.

Door de extra tegenvaller van € 1,2 miljoen in de uitgaven en prognose van het onderhanden werk van het vierde kwartaal zal de meerjarenprognose opnieuw geactualiseerd moeten worden. De meicirculaire geeft naar verwachting duidelijkheid over incidentele reparatie van het hiaat in inkomsten voor instellingsvoogdij (vanwege het woonplaatsbeginsel). Eind maart is een inventarisatie afgerond voor een aanvraag om in aanmerking te komen voor een voorlopige compensatieregeling, in afwachting van wetsreparatie. Op het moment dat er meer duidelijkheid is over de extra inkomsten wordt de raad hierover geïnformeerd en de meerjarenprognose geactualiseerd.

Inmiddels is bekend dat voor de liquidatie van de Permar aanvullende financiële middelen nodig zijn. Dit is uiteengezet in de financiële analyse. Deze aanvullende benodigde incidentele financiële middelen (€ 0,2 miljoen), worden gedekt uit het rekeningresultaat.

Dit betekent dat het huidige negatieve saldo ad € 1,2 miljoen op jeugdhulp en de extra storting ad € 0,2 miljoen aan de voorziening voor de liquidatie van Permar een neutraliserend effect hebben op het bedrag van € 1,4 miljoen aan nieuwe decentralisatiemiddelen dat in december aan de incidentele begrotingsruimte is toegevoegd.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten	- 6.441	- 8.248	- 6.664	- 6.530	134 V
1.1 Zelfredzame inwoners	- 1.985	- 2.279	- 2.015	- 1.980	35 V
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 1.985	- 2.279	- 2.015	- 1.980	35 V
112 Reïntegratie	- 924	- 818	- 801	- 801	- 0 N
113 Maatschappelijke zorg	- 3.532	- 5.151	- 3.848	- 3.749	99 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 4.246	- 4.740	- 4.547	- 4.501	46 V
121 Sportstimulering	- 56	- 70	- 71	- 78	- 7 N
122 Sociaal-cultureel werk	- 912	- 1.041	- 1.054	- 1.058	- 4 N
123 Volksgezondheid en preventie	- 3.278	- 3.629	- 3.422	- 3.364	58 V
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 24.759	- 23.198	- 23.534	- 25.311	- 1.778 N
131 Inkomensvoorziening	- 1.757	- 1.884	- 1.542	- 1.878	- 336 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 23.002	- 21.314	- 21.992	- 23.433	- 1.441 N
Saldo van baten en lasten	- 35.446	- 36.186	- 34.744	- 36.342	- 1.598 N
Resultaat	- 35.446	- 36.186	- 34.744	- 36.342	- 1.598 N

2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid

Wat hebben we bereikt?

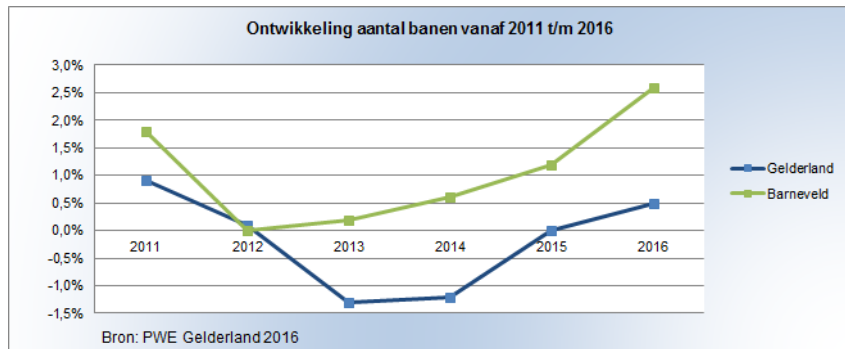
Doelstelling

Een gezonde economie draagt bij aan het welvaarts- en voorzieningenniveau in de gemeente. Belangrijke dragers hiervoor zijn de lokale, brede en evenwichtige werkgelegenheid en bedrijvigheid. Die zijn en blijven niet vanzelfsprekend aanwezig, maar zijn zeer dynamisch en worden beïnvloed door de markt, politiek en innovaties in processen en technieken, zoals bijvoorbeeld digitalisering en duurzaamheidseisen. Wij willen daarom in permanent overleg met bedrijfsleven en kennisinstellingen voorwaarden scheppen waarbinnen bedrijven zich flexibel kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden en daarmee hun concurrentiepositie behouden. De inwoners en bedrijven zijn gebaat bij een uitstekende bereikbaarheid over de weg, het openbaar vervoer en de digitale snelweg. In het verlengde daarvan ligt een uitstekende doorstroming van het verkeer; dat is niet alleen belangrijk voor de bereikbaarheid, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van het milieu en de directe woon- en leefomgeving. Wij stimuleren en faciliteren het bedrijfsleven in hun ontwikkeling en zetten in op:

- * Een aantrekkelijk ondernemingsklimaat;
- * Een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- * Een goede bereikbaarheid.

Samenvatting

De Provinciale Werkgelegenheidsenquête 2016 bevestigt de economische trend dat het aantal vestigingen in de gemeente weer gestegen is van 5.520 in 2015 naar 5.740 in 2016. Het totaal aantal arbeidsplaatsen, inclusief uitzendkrachten, is eveneens gestegen van 31.140 in 2015 naar 31.960 in 2016. In bijna alle sectoren is er een stijging zichtbaar. Zowel voor 2016 als voor het langjarig gemiddelde is de werkgelegenheidsontwikkeling in onze gemeente aanzienlijk groter dan het provinciale gemiddelde (Bron Provinciale Werkgelegenheidsenquête 2016).

De noodzaak om in het buitengebied te beschikken over snel internet wordt steeds groter. Daarom faciliteren we dit proces en proberen we dit te versnellen. In de zomer van 2016 heeft de gemeente keuzes gemaakt in leges, degeneratiekosten en aanlegdiepte om maximaal faciliterend te zijn voor marktpartijen. De afspraken zijn in de zomer van 2016 vastgelegd in een convenant, dat door Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen is ondertekend. Eind 2016 heeft de investeerder, CIF, te kennen gegeven meer tijd nodig te hebben voor het realisatieproces en eerst de ervaringen van de realisatiegebieden te willen evalueren. Inmiddels heeft CIF te kennen gegeven dat de zogenoemde vraagbundeling (het inventariseren van de behoefte bij bewoners en ondernemers) in april 2017 start.

De Regio FoodValley heeft de potentie en ambitie uit te groeien tot de plek voor kennis en innovatie op het gebied van gezonde en duurzame voeding in Europa. De samenwerkingspartners, Ondernemers, Onderwijs/Onderzoek en Overheid, hebben een Strategische Agenda 2015-2019 "Food Valley Van Denken Naar Doen" opgesteld om inhoud te geven aan deze ambitie. Deze agenda wordt gevolgd door een Uitvoeringsprogramma, waarin de verschillende geledingen hun verantwoordelijkheid nemen. In deze documenten wordt de doorontwikkeling van het Poultry Expertise Centre in Barneveld aangewezen als een van de prioritaire initiatieven waarmee uiting wordt gegeven aan de gebiedsbrede tripartite samenwerking gericht op kennisontwikkeling, kennisdeling, innovatie en technologische vernieuwing. Het project- en businessplan Poultry Expertise Centre 2016-2019 geeft hiervan een nadere uitwerking. Het doorontwikkelingstraject om te komen tot een volledig zelfsupporting instituut binnen Aeres is hierin geschetst. Voor de uitvoering hiervan is een bedrag van € 100.000,- beschikbaar gesteld.

In 2016 is een aanpak voorgesteld om te komen tot een Businessplan voor de kwaliteitsverbetering van de bedrijfsomgeving Harselaar Oost. Het Plan van Aanpak is bedoeld om zicht te krijgen op de actuele stand van zaken, de knelpunten, het toekomstperspectief van de bedrijven en hun investeringsplannen. Ondernemers krijgen zelf een beter beeld van de marktwaarde en verbeteropties van hun onroerend goed en van hun energieverbruik. De uitkomsten van het Plan van Aanpak worden vertaald in een businessplan voor de revitalisering van Harselaar Oost. De input voor het plan is gekomen uit verschillende interactieve sessies met de ondernemers van Harselaar Oost. De uitvoering van de maatregelen start in 2017.

De realisatie van Harselaar-Zuid, fase 1A verloopt voorspoedig, zodat binnenkort gestart kan worden met fase 1B. Ook de verkoop van de kavels van Briellaerd-Noord loopt voorspoedig. Daarmee zijn er binnenkort geen kavels voor lokaal gebonden bedrijven in de lichte milieucategorieën meer voorhanden. Voor Columbiz Park is medio 2016 een globaal en flexibel bestemmingsplan vastgesteld, zodat invulling kan worden gegeven aan de wens om zo goed mogelijk aan te sluiten op ontwikkelingen in de markt. Het nieuwe bestemmingsplan maakt het onder andere mogelijk om op deze plek een nieuw hotel te ontwikkelen aan een nieuw stationsplein bij Barneveld Noord. Ook is er ruimte voor onder meer congressalen, horeca, cultuur en sport. Tegen dit plan is beroep ingesteld. De uitspraak wordt begin 2017 verwacht.

Medio 2016 bleek uit de uitkomsten van de maatschappelijke kosten-baten analyse dat er mogelijkheden en marktpotentie is voor goederenoverslag per spoor. Omdat eind 2016 ondermeer bleek dat er tussen de beoogde exploitant enerzijds en de investeerder en de gemeente anderzijds verschil van inzicht bestaat over de gewenste spoorontsluiting van de railterminal, is geconcludeerd dat er onvoldoende basis is voor verdere samenwerking met deze exploitant. Voor de investeerder is dit gegeven en reden om een pas op de plaats te maken. Door de Barneveldse Industriële Kring wordt sterk aangedrongen op voortzetting van de planontwikkeling. Gezocht wordt naar een nieuwe exploitant.

De turbotoronde op de kruising Thorbeckelaan/Nijkerkerweg en de aanpassingen aan de afslag Barneveld-Noord/A30 zijn conform planning in juli 2016 opgeleverd. Gebruikers van de tijdelijke markthal op Columbiz

Park maken vanaf medio 2016 gebruik van de nieuwe Markthal. Lokale maatschappelijk gewaardeerde markthalactiviteiten krijgen korting op het huurtarief. Op 9, 10 en 11 december zijn de MiddenNederlandHallën feestelijk geopend.

Na planvorming voor de rotonde op het kruispunt Stationsweg/Van Wijnbergenlaan in 2016 zal de aanleg in 2018 plaats vinden, gelijk met de aanleg van de Harselaartunnel, die in 2017 van start is gegaan, en de realisatie van de snelfietsroute. Eind 2016 is besloten de snelfietsroute Stationsweg aan te leggen. De maatregelen om de verkeersveiligheid van de Burgemeester Kuntzelaan te verbeteren worden ook in 2017 uitgevoerd, nadat hierover in 2016 is besloten. Voor de verkeersafwikkeling van de rotonde Thorbeckelaan-Schoutenstraat zijn ontwikkelingen in beeld gebracht en oplossingsrichtingen geschetst. Het optimaliseren van de vormgeving van de rotonde wordt in het nieuwe Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (GVVP) opgenomen, dat is geagendeerd voor juli 2017. Momenteel zijn verkeersregelaars ingezet om de doorstroming van het verkeer te bevorderen. Ook is het plan om een extra ontsluitingsweg voor de school aan te leggen, vanaf de Thorbeckelaan.

Uit de verkeersveiligheidsmonitor die eind 2016 ter kennisname naar de raad is gegaan, blijkt onder meer dat het aantal slachtofferongevallen stijgt, met name onder fietsers. Dit betreffen weer met name kinderen (12-15 jaar) en 60+ ers. In 2016 zijn ook weer diverse situaties, met name ten aanzien van verkeersveiligheid voor fietsers, beoordeeld en verbeterd. Zo zijn bij de Hoenderlaan (Veller) lichtmasten geplaatst. Op het fietspad Limburg van Stirumlaan is een paaltje geplaatst, om te voorkomen dat er auto's op het fietspad kunnen rijden. Op de Barnseweg zijn drempels verlaagd. De drempel aan de Drostendijk is aangepast om een meer snelheidsremmend effect voor auto's te creëren. Er zijn opvallende verkeersborden geplaatst bij diverse prominente fietsoversteken als de burgemeester Labreelaan, Van Schothorststraat, Drostendijk etc.

In 2016 is succes geboekt met de lobby voor het knooppunt A1/A30. In de Tweede Kamer is zowel een motie als een amendement aangenomen, waardoor er geld beschikbaar is en de minister nu aan de slag moet met verbeteringsmaatregelen voor dit knooppunt.

Eind 2016 zijn de resultaten van het onderzoek naar nut en noodzaak van de komst van de Oostelijke Rondweg Barneveld verschenen. Begin 2017 verschijnt het projectplan, waarin de vervolgfases worden beschreven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

211 Promotie economie

Speerpunt Breedband Buitengebied

Doel

Beschikbaarheid van breedband voorzieningen voor alle huishoudens in de gemeente Barneveld

Verantwoording

De noodzaak om in het buitengebied te beschikken over snel internet wordt steeds groter. Van deze urgentie is het college zich bewust. Daarom is en wordt gedaan wat mogelijk is om het proces te faciliteren en te versnellen. In de zomer van 2016 heeft de gemeente keuzes gemaakt in leges, degeneratiekosten en aanlegdiepte om maximaal faciliterend te zijn voor marktpartijen. Op dit moment heeft CIF zich als investeerder bij de gemeente gemeld. Met hen zijn de faciliterende mogelijkheden verder uitgewerkt in afspraken en in de zomer van 2016 vastgelegd in een convenant. Naast de gemeente Barneveld hebben ook de gemeenten Ede en Nijkerk dit convenant inmiddels ondertekend.

De gemeente is afhankelijk van de realisatieplanning van CIF en voert daarover frequent overleg. Eind november 2016 zou CIF haar realisatieplanning bekend maken voor de FoodValley. Hiermee zou duidelijk worden wanneer de vraagbundeling voor deelgebied 1 (omgeving Lunteren en een deel van Barneveld) van start kon gaan.

CIF heeft glasvezelnetwerken in Overijssel en Gelderland gebouwd. Na het afronden van 10 succesvolle glasvezelcampagnes en het bouwen van glasvezelnetwerken voor 30.000 adressen wilde CIF deze ervaringen eerst evalueren, om structureel verder te kunnen bouwen aan de ambitie om het hele buitengebied van de Foodvalley en ook voor heel Nederland toegang te bieden tot snel internet. Maar het evalueren van deze ervaringen kost tijd en veranderingen hebben grote impact op alle betrokken partijen. Daarom heeft CIF eerst opdracht gegeven voor een gedegen marktonderzoek.

Begin 2017 werd duidelijk dat de zogenoemde vraagbundeling (het inventariseren van de behoefte bij bewoners en ondernemers) in april 2017 start en gebeurt in het gebied dat ligt binnen de gemeente Barneveld en de gemeente Ede. Het wordt omsloten door de A1, A12 en de N310 (Barneveld, Ede, Ederveen, Harskamp, Kootwijk, Kootwijkerbroek, Otterlo, Lunteren, Stroe en Wekerom). In dit gebied liggen 4.600 potentiële aansluitingen.

Het eerste deelgebied omvat nog niet de gehele Regio FoodValley. CIF heeft aangegeven dat zij de ambitie heeft om het totale FoodValley-gebied van glasvezel te voorzien. CIF verwacht dat in september 2017 meer duidelijkheid is en kan worden aangegeven hoe en wanneer de volgende clusters in Regio FoodValley kunnen worden aangesloten.

In 2014 is door de gemeente € 250.000 als revolving fund voor de pilot Kootwijkerbroek beschikbaar gesteld. Daarnaast is er voor 2016 een beleidstoevoeging opgenomen van € 2.000.000 voor een investering inzake de aanleg van breedband in overige delen van het buitengebied. Deze investering wordt gedaan in samenwerking met de FoodValley gemeenten, gestimuleerd door de Provincie Gelderland. Hiervan is in 2015 reeds een bedrag van € 111.000 toegekend voor het nadere onderzoek. In 2016 is een convenant getekend met CIF voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied. In dit convenant is afgeweken van de standaard legeskosten, de degeneratiekosten en de diepteligging. Naar aanleiding hiervan wordt € 833.000 gereserveerd ten laste van de beleidstoevoeging pilot glasvezel buitengebied ten behoeve van de gederfde inkomsten, het toezicht en de kans op schades en beheersmaatregelen.

2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

221 Economisch structuurbeleid

Speerpunt Poultry Expertise Centre

Doel

Bundeling van expertise van onderwijs, onderzoek en het bedrijfsleven op het gebied van pluimvee en benutting voor onderwijs- en opleidingsdoeleinden.

Verantwoording

Op initiatief van diverse belanghebbende Nederlandse stakeholders in de pluimvee sector, met een zware concentratie in Barneveld, (Bedrijfsleven, Branche organisaties, Overheid en Kennisinstituten) is in juni 2013 het project Poultry Expertise Centre (PEC) gestart. Het Poultry Expertise Centre heeft als doel een bundeling van expertise van onderwijs, onderzoek en het bedrijfsleven op het gebied van pluimvee en benutting voor onderwijs- en opleidingsdoeleinden.

Voor de verdere ontwikkeling tot een volledig selfsupporting instituut binnen Aeres is nog een doorontwikkelingstraject nodig. Daarvoor is het projectplan/business plan opgesteld. Op basis van het ingediende Uitvoeringsprogramma van de regio FoodValley hebben provinciale staten in het kader van de zogenaamde Gebiedsopgaven voor € 1,2 mln aan middelen toegekend om bij te dragen aan de kosten.

Omdat de gemeente die ontwikkeling ondersteunt, is in september 2016 besloten voor € 100.000 bij te dragen aan de kosten, ten laste van de reserve cofinanciering FoodValley.

De provinciale subsidie voor de eerste fase (periode 2013-2015) van het PEC is inmiddels definitief vastgesteld. Dit heeft geresulteerd in een nabetaling vanuit de provincie, waardoor alle kosten over die periode zijn gedekt.

De ontwikkeling van het PEC en de forse toename van het aantal leerlingen in het MBO-onderwijs van Groenhorst Barneveld, hebben er toe geleid dat het bestuur van Aeres samen met de gemeente opdracht heeft gegeven voor het opstellen van een masterplan voor de locatie aan de Wesselseweg. Door de genoemde ontwikkelingen en de mogelijke uitbreiding van functies voor onderzoek op HBO en WO-niveau alsmede studentenhuysvesting en incubatorfaciliteiten voor startende ondernemers, kan het gebied steeds meer het karakter van een campus krijgen.

Speerpunt Revitalisering Harselaar-Oost**Doel**

Alle bedrijventerreinen in de gemeente hebben een verzorgde uitstraling, beschikken over adequate functionaliteiten voor de gevestigde bedrijven en sluiten goed aan op de geplande uitbreidingen.

Verantwoording

Bedrijventerrein Harselaar Oost is een aantrekkelijk gelegen bedrijventerrein van 36 ha groot aan de A1 in de gemeente Barneveld. Het terrein kent beperkte leegstand. De totale beeldkwaliteit is functioneel, passend bij het type bedrijven dat van het terrein gebruik maakt. Belangrijkste knelpunten die bedrijven nu ervaren spitsen zich toe op de bereikbaarheid van het terrein en de diverse kavels/bedrijven. De infrastructuur is in de loop der jaren niet meegegroeiwd met het gebruik van het terrein en de bijbehorende verkeersbewegingen. Daarnaast is de onderhoudstoestand en de uitstraling van enkele individuele kavels matig tot slecht, hetgeen een negatieve uitstraling heeft op de directe omgeving. Daarom zijn ondernemers en gemeente nu in actie gekomen om Harselaar Oost op te waarderen.

In 2016 is een aanpak voorgesteld om te komen tot een Businessplan voor de kwaliteitsverbetering van de bedrijfsomgeving Harselaar Oost. Er heeft een voorverkenning plaatsgevonden bij een drietal bedrijven op het terrein. Met deze bedrijven zijn gesprekken gevoerd en is gekeken welke investeringsdynamiek hier speelt. Daaruit bleek dat diverse bedrijven plannen en ontwikkelopgaven hebben. Opgeteld bij de ontwikkelopgaven die in het kader van 'Opsporing Verzocht' in beeld zijn gekomen op Harselaar Oost, zijn er veel kansen om ondernemersgericht aan de slag te gaan en Harselaar Oost - en daarmee economisch Barneveld en Gelderland - te versterken.

In het opgestelde Plan van Aanpak wordt ook de connectie gemaakt met de onderzoeken die al lopen op Harselaar naar de wateroverlast, energiematregelen en het warmtenet. Het Plan van Aanpak is bedoeld om zicht te krijgen op de actuele stand van zaken, de knelpunten, het toekomstperspectief van de bedrijven en hun investeringsplannen. Ondernemers krijgen zelf een beter beeld van de marktwaaarde en verbeteropties van hun onroerend goed en van hun energieverbruik.

De uitkomsten van het Plan van Aanpak worden vertaald in een businessplan voor de revitalisering van Harselaar Oost. Dat businessplan geeft een beeld van de investeringspotentie van de ondernemingen, de geplande investeringen van de overheid - zoals de doortrekking van de Mercuriusweg - en onderhoudsplannen en de daarnaast nog noodzakelijke maatregelen. De input voor het plan is gekomen uit verschillende interviews met de ondernemers van Harselaar Oost en de ontbijtsessie waar alle ondernemers van Harselaar Oost voor waren uitgenodigd. In januari 2017 wordt het definitieve rapport opgeleverd waarna een integraal uitvoeringsplan (incl. financiën) opgesteld wordt.

Speerpunt Railterminal

Doel

Het mogelijk maken van de overslag van goederen van weg naar spoor binnen de regio Food Valley door het faciliteren van de realisering van een goederenterminal op bedrijventerrein Harselaar. De rol van de gemeente ligt bij de politieke lobby en het planologisch faciliteren van het project.

Verantwoording

De uitkomsten van de maatschappelijke kosten-baten analyse, die in juni 2016 ter kennisname naar de raad zijn gegaan, zijn positief. Er zijn mogelijkheden en er is marktpotentie voor goederenoverslag per spoor in deze regio. Wij zijn positief over de toegevoegde waarde die een dergelijke voorziening zou hebben voor het vestigingsklimaat in de regio en onze gemeente. Mede vanwege die regionale effecten is dit project ook opgenomen in de strategische agenda's van de regio FoodValley en de regio Amersfoort. De gemeente is in dit proces echter slechts stimulerend en voorwaardenscheppend.

Het was de bedoeling om de raad nog in 2016 een voorstel te doen voor een bijdrage in de kosten van vervolgonderzoek. Daarbij is echter het voorbehoud gemaakt van inbreng van marktpartijen en cofinanciering door de provincie. De provincie heeft bestuurlijk aangegeven bereid te zijn tot cofinanciering van de onderzoeken, als er ook inbreng is vanuit de markt. Eind 2016 is echter gebleken dat er tussen de beoogde exploitant enerzijds en de investeerder en de gemeente anderzijds verschil van inzicht bestaat over de gewenste spoorontsluiting van de railterminal. Daarnaast heeft de exploitant aangegeven pas bereid te zijn tot concrete investeringen in het project op het moment dat er voldoende zekerheid is over de technische haalbaarheid en de toestemming van het rijk en NS/Prorail.

Dit heeft er toe geleid dat is geconcludeerd dat er onvoldoende basis is voor verdere samenwerking met deze exploitant. Daarmee valt een deel van de verwachte inbreng van marktpartijen aan het vervolgonderzoek weg. Voor de investeerder is dit gegeven een reden om pas op de plaats te maken. Door de Barneveldse Industriële Kring wordt sterk aangedrongen op voortzetting van de planontwikkeling. Er is bereidheid om van de terminal gebruik te maken, maar de betrokken bedrijven vinden het niet op hun weg liggen om zelf te investeren in haalbaarheidsonderzoeken. In goed overleg met de investeerder zal een samenvattende en uitnodigende propositie opgesteld worden voor marktpartijen die geïnteresseerd zijn in de ontwikkeling en exploitatie van multimodaal vervoer. Zodra een nieuwe exploitant zich aandient en er zicht is op medefinanciering uit de markt voor het noodzakelijke onderzoek, zal de raad daarover geïnformeerd worden.

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen**Speerpunt Harselaar-Zuid, fase 1A****Doel**

Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.

Verantwoording

Vlak voor de bouwvakvakantie 2016 is de verbindingsweg naar Harselaar-Zuid opgeleverd. De nutsvoorzieningen zijn eind 2016 getroffen. De laatste werkzaamheden voor het bouwrijp maken waren eind september uitgevoerd. Inmiddels is ongeveer 16 van de 28 hectare beschikbare industriegrond (in eigendom van de gemeente) op het nieuwe bedrijventerrein Harselaar-Zuid verkocht en een deel onder optie (namelijk 2,5 ha.). Daarnaast heeft Vink nog 6 ha. in eigendom, zodat het totale plangebied van Harselaar-Zuid fase 1a 34 ha. omvat.

Speerpunt Columbizpark**Doel**

Herontwikkeling van het gebied Harselaar-Centraal.

Verantwoording

Op 6 juli 2016 is voor het plangebied van Columbiz Park een globaal en flexibel bestemmingsplan vastgesteld zodat invulling kan worden gegeven aan de wens om zo goed mogelijk aan te sluiten op ontwikkelingen in de markt. Het nieuwe bestemmingsplan voorziet in een verbrede bestemming die het onder andere mogelijk maakt om op deze plek een nieuw hotel te ontwikkelen aan een nieuw stationsplein bij Barneveld Noord. Ook is er ruimte voor onder meer congreszalen, horeca, cultuur en sport. Het bestemmingsplan is geamendeerd vastgesteld, om de functie van het congrescentrum in te perken om concurrentie met de evenementenhal aan de Thorbeckelaan te voorkomen en niet teveel te concurreren met het theater. Ook is een motie aangenomen waarbij het college en Schaffelaarbos BV opgeroepen worden met spoed met elkaar in overleg te treden teneinde afspraken te maken over de vergunning en de raad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen.

Het merendeel van het plangebied van Columbiz Park is inmiddels verkocht of onder optie. Parallel aan de procedure voor het bestemmingsplan zijn de gesprekken met het bedrijf Schaffelaarbos vervolgd. De milieusituatie bij het bedrijf is echter complex en het vergt extra tijd en onderzoek om de mogelijkheden voor het bedrijf op een juiste wijze in beeld te brengen

Tegen het bestemmingsplan was door twee partijen beroep is ingesteld bij de Raad van State, waardoor rekening is gehouden met vertraging van de uitvoering met enkele maanden. Het verwachte resultaat op eindwaarde is dan ook met € 400.000 negatiever geworden ten opzichte van vorig jaar.

Inmiddels heeft de Raad van State uitspraak gedaan. Wij informeren u binnenkort over wat wij ons voor de komende periode met betrekking tot het vervolg voorstellen. We trekken daarin samen op met de partijen die in de afgelopen tijd hun belangstelling voor een kavel op Columbiz Park kenbaar hebben gemaakt.

Speerpunt Thorbeckelaan-Zuid**Doel**

Ontwikkeling zone voor bovenlokale voorzieningen en bouw Midden Nederland Hallen (MNH).

Verantwoording

Nadat in juli 2015 het bestemmingsplan voor Thorbeckelaan-Zuid is vastgesteld, is gestart met de aanleg van de turbotonde. Tegelijkertijd is het viaduct uitgerust met verkeerslichten en extra opstelstroken. Deze werkzaamheden zijn gecombineerd met herstel van achterstallig onderhoud, nieuwe asfaltering en belijning. De kosten hiervan zijn gedeeld door Rijkswaterstaat en de gemeente. De kosten van de gemeente zijn ondergebracht in de grondexploitatie van Thorbeckelaan-Zuid.

De turbotonde op de kruising Thorbeckelaan/Nijkerkerweg en de aanpassingen aan de afslag Barneveld-Noord / A30 zijn conform planning in juli 2016 opgeleverd, evenals de nieuwe Markthal. Gebruikers van de tijdelijke markthal op Columbiz Park maken vanaf dat moment van de nieuwe Markthal gebruik. Conform het in de raad van december 2009 aangenomen amendement ontvangen lokale maatschappelijk gewaardeerde markthalactiviteiten via een voucher een korting op hethuurtarief. De financiële consequenties hiervan (€ 75.000) zijn ten laste gebracht van de bestemmingsreserve Evenementenhal. Dit is via de maandrapportage van mei 2016 door de raad geautoriseerd.

Op 9, 10 en 11 december zijn de MiddenNederlandHallen feestelijk geopend.

2.3 Een goede bereikbaarheid**231 Verkeer****Speerpunt Gemeentelijk Verkeer en VervoersPlan****Doel**

Inzicht in gewenste verkeersmaatregelen de komende jaren en integrale afweging o.b.v. prioritering en benodigde middelen.

Verantwoording

Medio 2016 is gestart met de voorbereidingen voor een actueel GVVP voor de planperiode 2017-2021. Het geeft een doorkijk naar het jaar 2030, waarmee aangesloten wordt op de planhorizon van de Strategische Visie. De totstandkoming van het plan gebeurt in drie fasen: Informatie, Ontwikkelen en Verbeelden. De raad is met een procesmemo over de voorbereidingen geïnformeerd. In die memo zijn ook de informatiemomenten voor de raad kort toegelicht.

Als onderdeel van de eerste voorbereidingsfase voor het nieuwe GVVP is in december 2016 een workshop met raadsleden gehouden. Op dat moment was er al volop informatie verzameld over het verkeer en vervoer in Barneveld. Aan de hand van actuele thema's, ontwikkelingen en dilemma's is afgetast wat de algemene mening is. Tevens is richting gegeven aan het inperken van het onderzoeksveld van alle verkeers- en vervoeraspecten en zijn er onderzoeksvragen meegegeven.

De Informatiefase is nu afgerond. De basis om tot een goed en gedragen plan te komen, is gelegd. Die basis bestaat uit wat al vastligt (opgaven), wat verkend moet worden (keuzen) en waar rekening mee moet worden gehouden (aandachtspunten). In de Kadernotitie is die basis beschreven in vier blokken: ruimte, economie, verkeer en vervoer en milieu & omgeving. De raad heeft op 1 februari 2017 ingestemd met het nemen van de opgaven, keuzen en aandachtspunten uit de Kadernotitie als uitgangspunt voor het opstellen van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan 2017-2021.

Deze Kadernotitie is een tussenstap richting het vaststellen van het GVVP. In mei 2017 wordt het concept-GVVP ter inzage gelegd. Vaststelling door de raad van het GVVP is voorzien in juli 2017.

Speerpunt Verkeersveiligheid

Doel

Verbeteren van de verkeersveiligheid en bevorderen bereikbaarheid.

Verantwoording

De raad heeft op 2 maart 2016 het ontwerp met de 12 aanpassingen voor de verbetering van de fietsveiligheid van de Burgemeester Kuntzelaan vastgesteld en hiervoor een krediet van 490.000 euro beschikbaar gesteld. De tekeningen en het bestek zijn uitgewerkt. Begin 2017 vindt de aanbesteding plaats. Realisatie is voorzien in de periode mei-december 2017.

Naar aanleiding van een bij de Programmabegroting 2016 aangenomen motie, is de adviesnota 'Verkeersontwikkeling Thorbeckelaan-Schoutenstraat' opgesteld en begin maart 2016 ter kennisname naar de raad gegaan. Deze nota geeft inzicht in de verkeersafwikkeling van de rotonde Thorbeckelaan-Schoutenstraat. Gekeken is naar de doorstroming en verkeersveiligheid in de huidige situatie. Daarnaast zijn de toekomstige ontwikkelingen in beeld gebracht die invloed hebben op de afwikkeling en worden oplossingsrichtingen beschreven om de doorstroming en verkeersveiligheid te waarborgen. Aangegeven is dat het optimaliseren van de vormgeving van de rotonde Thorbeckelaan-Schoutenstraat opgenomen wordt in de actualisatie van het Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (GVVP, geagendeerd voor juli 2017), bij voorkeur in combinatie met grootschalig onderhoud. Er zijn verkeersregelaars ingezet op de rotonde Thorbeckelaan/Schoutenstraat in de ochtend en middag om de doorstroming te bevorderen. Tevens hebben gesprekken plaatsgevonden met de eigenaar van een perceel over de realisatie van een extra ontsluitingsweg vanaf de Thorbeckelaan voor het leerlingenvervoer en is de realisatie van deze weg voorbereid. De verwachting is dat de school samen met een projectontwikkelaar en de grondeigenaar binnenkort met een verzoek komt voor een invulling van het gebied tussen de scholen en de sportvelden, waar een goede ontsluiting deel van uitmaakt. Door deze nieuwe ontwikkeling is een pas op de plaats gemaakt met de realisatie van de ontsluitingsweg die begin 2017 zou worden gerealiseerd.

Voor de rotonde op het kruispunt Stationsweg/Van Wijnbergenlaan is een plan opgesteld. De kosten zijn begroot op € 780.000. Aanleg van de rotonde vindt in 2018 plaats; de werkzaamheden vallen samen met de aanleg van de Harselaartunnel en de realisatie van de snelfietsroute.

Diverse situaties zijn, met name ten aanzien van verkeersveiligheid voor fietsers, beoordeeld en maatregelen zijn getroffen. Zo zijn bij de Hoenderlaan (Veller) lichtmasten geplaatst. Op het fietspad Limburg van Stirumlaan is een paaltje geplaatst, om te voorkomen dat er auto's op het fietspad kunnen rijden. Op de Barnseweg zijn drempels verlaagd. De drempel aan de Drostendijk is aangepast om een meer snelheidsremmend effect voor auto's te creëren. Er zijn opvallende verkeersborden geplaatst bij diverse prominente fietsoversteken als de burgemeester Labreelaan, Van Schothorststraat, Drostendijk etc.

In de Tweede Kamer is, mede naar aanleiding van de lobby vanuit de gemeente Barneveld, regio FoodValley, buurgemeenten, provincie en branche-organisaties een motie aangenomen waarmee de Kamer minister Schultz opdraagt om binnenkort met de regio aan de slag te gaan voor de aanleg van een verbindingsboog van de A30 naar de A1 richting Apeldoorn en voor verbetering van de aansluiting van de A1 (vanaf Amersfoort) op de A30. Door een aangenomen amendement wordt hiervoor ook 10 miljoen euro gereserveerd. Daarnaast vraagt de Kamer om ook te kijken naar aanpassing van het hele knooppunt, zodat het verkeer in alle richtingen goed door kan stromen. De Minister heeft aangegeven op korte termijn met ons in overleg te treden over het knooppunt. In 2017 wordt in samenwerking met de provincie en Rijkswaterstaat een MIRT onderzoek uitgevoerd. Door

Goudappel Coffeng is gestart met het actualiseren van het verkeersmodel. Hierin zijn de meest recente woningbouwgegevens en verkeersintensiteiten opgenomen. Het model is naar verwachting eind maart 2017 gereed.

Eind 2016 is de notitie 'Oriënterend onderzoek naar doortrekking Oostelijke Rondweg Barneveld' ter kennisname aan de raad aangeboden. Het onderzoek gaat in op nut en noodzaak van de komst van de Oostelijke Rondweg Barneveld, het bevat een verkeerskundige analyse en gaat oriënterend in op de sterkte, zwakte, kansen en bedreigingen. Het oriënterend onderzoek gaat verder in op het financiële aspect en geeft een voorzichtige doorkijk ten aanzien van de planning. In de eerste helft van 2017 wordt er een projectplan opgesteld, waarin de vervolgfases van het project verder worden beschreven.

De ontwikkeling van de verkeersveiligheid binnen de gemeente wordt jaarlijks in beeld gebracht, door jaarlijks een verkeersveiligheidsmonitor op te stellen, gebaseerd op de ongeval gegevens binnen de gemeente. Het doel van dit document is om belanghebbenden kort en krachtig te informeren over de stand van zaken op het gebied van verkeersveiligheid. Daarnaast wordt op basis van de zichtbare trends een aantal aandachtspunten benoemd. Uit de verkeersveiligheidsmonitor 2015, die eind 2016 ter kennisname naar de raad is gegaan, blijkt onder meer dat het aantal slachtofferongevallen stijgt, met name onder fietsers. Dit betreffen weer met name kinderen (12-15 jaar) en 60+ ers. Om een beter beeld te vormen van de verkeersveiligheid in de gemeente, wordt de verkeersveiligheidsmonitor vanaf 2017 niet alleen gebaseerd op ongevalgegevens.

Ook wordt met drie scholen in het Voortgezet Onderwijs overleg gevoerd over 'speurtocht starten' en 'verkeersdebat promoten'. Het structureel inplannen van verkeerseducatie in het lesprogramma blijkt vooralsnog een grote opgave voor de scholen te zijn.

In Kootwijkerbroek worden de wegen in het gebied tussen de Walhuisweg en Barnseweg eind 2016/begin 2017 ingericht als 60 kmzone en is op enkele wegen bermbeton aangebracht.

Met de provincie is gesproken over de regiosprinter, nadat zij in 2015 heeft aangegeven geen verdere stappen te willen nemen, omdat de beoogde treinverbinding structureel niet kostendekkend zou zijn. Wij zijn van mening dat dit standpunt onvoldoende is beargumenteerd temeer omdat in de toekomst het streekvervoer ter discussie komt te staan. Juist de OV-visie van de provincie biedt aanknopingspunten voor de realisatie van een treinverbinding op dit spoor. We blijven ons inzetten voor een halte bij Barneveld-Noord. Dit past binnen de opgave van de Strategische Visie waarin staat opgenomen dat de gemeente goed bereikbaar moet blijven per spoor/openbaar vervoer en het openbaar vervoer een goed alternatief is voor de auto. In het op te stellen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan nemen we derhalve nieuwe actiepunten op om Barneveld-Noord als OV-knooppunt van de Regio goed te positioneren mede in het kader van alle gesprekken die plaatsvinden over ontwikkelingen die gaande zijn binnen het openbaar vervoer in de toekomst (vastnet provincie versus flexnet gemeenten).

Speerpunt Snelfietsroute

Doel

Snelfietsroute van Veller tot Holzenbosch gerealiseerd in 2018

- Verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid op het tracé van de snelfietsroute.
- Stimuleren gebruik snelfietsroute en fietsgebruik. Met name het aandeel woon-werk verkeer.

Verantwoording

Tegen het in juli vastgestelde bestemmingsplan 'Fietsroute Barneveld Zuid' is beroep ingesteld. Op 7 maart 2016 vond de zitting hierover plaats bij de Raad van State. Uit de uitspraak van de Raad van State bleek dat een nadere motivatie over de realisatie van een 3 meter brede fietsverbinding bij Hertenspoor ingediend moet worden. In september 2016 heeft de raad ingestemd met de memo "Fietsroute Barneveld Zuid (nadere motivering). In verband met het beroep is de aanbesteding van het traject Hertenspoor opgeschort. De uitspraak wordt binnenkort verwacht.

Besluitvorming over de snelfietsroute Stationsweg is een aantal malen uitgesteld, omdat bij bewoners en raadsleden onvoldoende draagvlak aanwezig bleek voor de beoogde plannen. Ook was meer tijd nodig om een alternatief te bespreken met het Geldersch Landschap en Kasteelen. Een deel van de snelfietsroute mag onder voorwaarden gerealiseerd worden op hun grondgebied, waarmee een groot deel van de bomenkap voorkomen kan worden.

Besluitvorming over de snelfietsroute Stationsweg heeft op 9 november 2016 plaatsgevonden, waarbij onder meer is besloten delen van de snelfietsroute niet uit te voeren en een deel op grond van het Geldersch Landschap en Kasteelen uit te voeren. Een aanvullend budget van maximaal € 400.000,- is beschikbaar gesteld voor de compenserende maatregelen van het Geldersch Landschap en Kasteelen. Realisatie van de snelfietsroute is voorzien in de periode 2017-2018.

Een voorstel voor het vervolg, de snelfietsroute Holzenbosch-Blankensgoed, is geagendeerd voor november 2017.

Speerpunt Basismobiliteit

Doel

- Het in samenwerking met de regio realiseren van maatwerkvervoer. De verantwoordelijkheid hiervoor gaat m.i.v. 2017 van provincie naar de regio's.
- Bezuiniging vervoerskosten.

Verantwoording

Tot 1 januari 2017 werkte de provincie met 38 gemeenten samen in de OV-voorziening Regiotaxi Gelderland. Door de vergrijzing, bezuinigingen en de krimp van de plattelandsgebieden stond deze organisatie onder druk. Ook zijn gemeenten, als gevolg van de decentralisatie van zorgtaken, een soort van mobiliteitsprovider geworden voor het vervoer van speciale doelgroepen. Daarnaast is, met het oog op een toenemende integratie van speciale doelgroepen (Wmo, leerlingen, cliënten dagbesteding, vervoer naar Wsw-bedrijven) in de samenleving, het bereiken van grotere samenhang in systemen tussen doelgroepenvervoer en het openbaar vervoersysteem wenselijk; Basismobiliteit, oftewel de mogelijkheid voor de inwoners om zich zelfstandig te verplaatsen (tegen een redelijk tarief).

De provincie wil toewerken naar een nieuw concept in de vorm van een basismobiliteitsysteem waarin de gemeenten een (regionale) regierol gaan vervullen in lokale vervoersoplossingen. Een (flex)net van verschillende vervoersconcepten van marktpartijen en vrijwilligers die op maat de wens van de reiziger invullen. In eerste instantie wordt alleen de verantwoordelijkheid voor de Regiotaxi overgedragen van provincie naar de Gelderse regio's (gemeenten). Belangrijke randvoorwaarde voor de provincie om haar OV-bevoegdheden te mandateren is dat gemeenten samenwerken in regionaal verband.

Per 1 januari 2017 zijn de Gelderse gemeenten verantwoordelijk voor hun eigen Wmo-vervoer en het OV-deel in de Regiotaxi. Om aan deze verantwoordelijkheden van deze zogenaamde Basismobiliteit vorm te geven werken de gemeenten in de Regio FoodValley samen, waarvoor in april 2015 een Samenwerkingsovereenkomst is gesloten met de provincie. Om de taken en verantwoordelijkheden in te vullen is een bevoegd orgaan met een uitvoeringsorganisatie opgericht. Basismobiliteit is bij de huidige GR FoodValley ondergebracht. De Gemeenschappelijke Regeling van de regio is hiervoor met terugwerkende kracht aangepast en er is een 'Bestuurscommissie Basismobiliteit' ingesteld. De raad heeft in mei 2016 geen wensen en bedenkingen tegen dit voorstel ingebracht.

Inmiddels is de nieuwe website over de Valleihopper gelanceerd. Met ingang van 1 december 2016 kunnen reserveringen plaatsvinden via de nieuwe constructie. Bestaande klanten van de regiotaxi ontvangen in november/december informatie en een nieuwe pas over het gebruik van de Valleihopper met ingang van 2017.

Speerpunt Harselaartunnel

Doel

Bereikbaarheid garanderen van de kernen Barneveld en Harselaar bij groei van trein- en wegverkeer;
Een eventueel toekomstig station op het traject Amersfoort-Apeldoorn niet onmogelijk maken.
Verbetering van de veiligheid van de spoorkruising.
Verbetering van de doorstroming van het verkeer en van de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Harselaar.

Verantwoording

In december 2013 is door de raad is besloten in te stemmen met de voorbereiding en uitvoering van de Harselaartunnel. Hiervoor is een budget van € 25 miljoen beschikbaar gesteld.

Om de Harselaartunnel en de aangrenzende aanpassingen in de infrastructuur mogelijk te maken is het bestemmingsplan Baron van Nagellstraat VIII in november 2015 vastgesteld. Hiertegen is beroep ingesteld bij de Raad van State. Op 13 april 2016 heeft deze uitspraak gedaan en het beroep niet ontvankelijk verklaard, waarmee het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

De Harselaartunnel vormt de verbindende schakel tussen een aantal andere projecten. Om redenen van praktische fasering en omdat dit mogelijk inkoopvoordeel oplevert, is besloten om een aantal projecten als één geheel uit te voeren. Aan het project Harselaartunnel zijn de volgende onderdelen toegevoegd: kruispunt Energieweg, zuidelijke afrit A1, Harselaarseweg t/m kruising Industrieweg, Industrieweg en het bouwrijp maken van Columbiz Park. Door het ontwerp, de voorbereiding en de uitvoering te combineren wordt overlast in de omgeving beperkt en kunnen belangrijke voordelen worden behaald.

Om de Harselaartunnel en de aangrenzende infrastructuur mogelijk te maken is het noodzakelijk om gronden te verwerven van in totaal 21 eigenaren. De achterliggende twee jaar is met alle partijen gesproken en is met een aantal een overeenkomst gesloten. Verwacht wordt dat op korte termijn met een groot aantal partijen eveneens minnelijk een overeenkomst kan worden gesloten. Ingeschat wordt dat er voor enkele percelen een onteigening noodzakelijk zal zijn, hiervoor is een administratieve onteigeningsprocedure gestart.

Om de uitvoering van de Harselaartunnel mogelijk te maken is aan de oostzijde de verbindingsweg tussen de Wesselseweg en de Hanzeweg aangelegd en is aan de westzijde de rotonde van de Thorbeckelaan / Nijkerkerweg vergroot.

Op 2 januari 2017 is de spoorwegovergang Stationsweg/Baron van Nagellstraat afgesloten voor autoverkeer. Als eerste zullen de kabels en leidingen verlegd worden. Vervolgens wordt medio 2017 gestart met de realisatie van de Harselaartunnel. De bouw hiervan duurt ca. 1,5 jaar (tot eind 2018). In die periode worden alle aangrenzende infraprojecten uitgevoerd. Uitgangspunt hierbij is dat onvermijdelijke overlast voor bedrijven en omwonenden geminimaliseerd wordt.

Speerpunt Noordelijke Rondweg Voorthuizen

Doel

Minder verkeersbelasting in de kern van Voorthuizen.

Verantwoording

Begin 2016 heeft de Raad van State uitspraak gedaan waardoor het plan nu onherroepelijk is geworden en de provincie verder gaat met de voorbereiding, in combinatie met het gemeentelijke deel.

Om de rondweg in Voorthuizen aan te kunnen leggen, moeten voor het provinciale weggedeelte in totaal 42 percelen worden verworven. Voor het grootste gedeelte van deze percelen zijn intussen afspraken gemaakt met de bewoners of eigenaren. Voor een aantal percelen is het overleg nog gaande. Omdat het niet zeker is of alle onderhandelingen op minnelijke wijze - dus zonder tussenkomst van de rechter - tot overeenstemming leiden, is de provincie een administratieve onteigeningsprocedure gestart. De gemeente is voor het gemeentelijke deel van de rondweg nagenoeg rond met de eigenaren om in minnelijk overleg de grond te verwerven.

De provincie en de gemeente bereiden samen de aanbesteding voor van de aanleg van de gehele rondweg.

Verschillende werkzaamheden worden ter voorbereiding van het project reeds uitgevoerd, zoals het slopen van woningen, het doen van bodemonderzoek, het aanvragen van een ontheffing in verband met flora en fauna, e.d. Naar verwachting start de uitvoering van de werkzaamheden medio 2018.

Voor meer informatie over dit project, zie: <https://www.gelderland.nl/N303-Rondweg-Voorthuizen>

232 Parkeren

Speerpunt Parkeerbeleid

Doel

Een goed, voor zowel auto's, fietsers als met het openbaar vervoer, bereikbaar winkelcentrum mede in het kader van 'Barneveld-Bruist'.

Verantwoording

Op een aantal parkeerterreinen is in 2015 vrij parkeren ingevoerd. Het doel van deze maatregel is om het centrumbezoek te bevorderen. Deze pilot gratis parkeren zou na een jaar geëvalueerd worden en gepaard gaan met een voorstel voor het vervolg, inclusief de 2 jaarlijkse parkeertelling. Door vertraging in het aanleveren van de benodigde gegevens door het externe bureau, is dit begin 2017 geworden.

Uit de evaluatie blijkt ondermeer dat er nog voldoende parkeermogelijkheden in en rondom het centrum zijn om verdere groei in de komende jaren te kunnen opvangen en dat de slagboomterreinen in trek zijn bij bezoekers. Uitwijkgedrag van parkerende bezoekers naar de ongereguleerde locaties legt een grote druk op de leefbaarheid van die locaties, waardoor aanvullende maatregelen wenselijk zijn, bijvoorbeeld parkeervergunningen. De proef 'gratis' toont aan dat reguleren hét sturingsmiddel is om het parkeren voor centrumbezoekers en bewoners in en om het centrum goed te regelen.

Het E-loket voor parkeervergunningen wordt in 2017 ingevoerd. Dan gaat ook de promotiecampagne 'Belparkeren' van start.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000					
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 742	- 739	- 811	- 805	6 V
211 Promotie economie	- 742	- 739	- 811	- 805	6 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 1.091	- 15	- 139	- 1.511	- 1.373 N
221 Economisch structuurbeleid	- 57	- 15	- 139	- 156	- 18 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 1.034	-	-	- 1.355	- 1.355 N
2.3 Bereikbaarheid	- 235	- 593	- 542	- 546	- 4 N
231 Verkeer	- 880	- 1.272	- 1.207	- 1.165	42 V
232 Parkeren	645	679	665	619	- 46 N
Saldo van baten en lasten	- 2.068	- 1.347	- 1.492	- 2.862	- 1.371 N
Resultaat	- 2.068	- 1.347	- 1.492	- 2.862	- 1.371 N

3. Woon- en Leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Nieuwe ontwikkelingen moeten gericht zijn op zowel de demografische ontwikkeling van de gemeente als de economische potentie, die onder andere een gevolg is van de strategische ligging van de gemeente langs belangrijke vervoersassen. Wij willen daarbij de kwaliteiten van natuur en landschap, die een gevolg zijn van de ligging op de flank van de Veluwe en in de verbindingstrook met de Utrechtse Heuvelrug, benutten en waarborgen.

De gemeente streeft naar voldoende en gevarieerde woningbouw, ook in de kleinere dorpen van onze gemeente. Een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen zijn daarbij belangrijke factoren. Voor de beoogde groei dient ruimte te worden gereserveerd. Voor woningbouwplannen blijft het in stand houden van het 'dorps karakter' van de kernen uitgangspunt. Er is ruimte voor duurzame ontwikkelingen en initiatieven. Het voorzieningenniveau in de gemeente moet aansluiten bij de bevolkingsgroei en andere maatschappelijke ontwikkelingen.

Tenslotte draagt een goed onderhouden leefomgeving in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarom zetten we in op:

- Een kwantitatief en kwalitatief aanbod van woningen;
- Een aantrekkelijke leefomgeving;
- Adequate voorzieningen.

Samenvatting

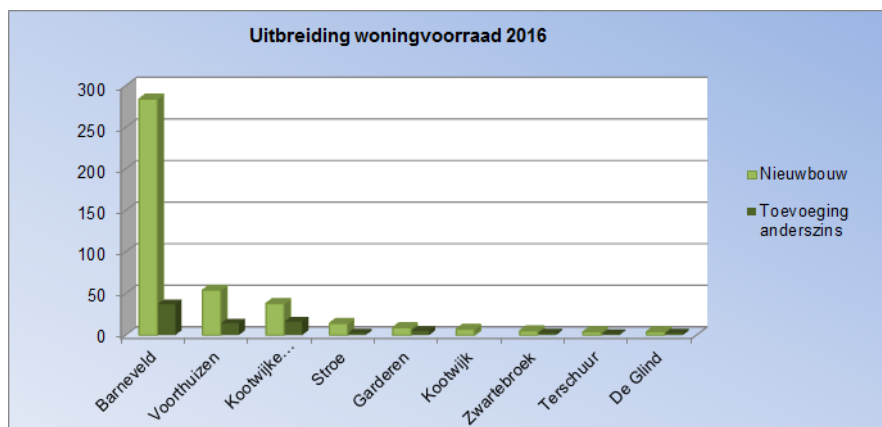
In 2016 is de nieuwe Strategische Visie vastgesteld, waarmee richting gegeven wordt aan de opgaven die de komende periode de aandacht vragen, zowel op het gebied van de ruimtelijke ordening, de samenleving als

duurzaamheid.

In december 2016 is de nieuwe Woonvisie vastgesteld, met ondermeer aanbod van woningen voor lage midden-inkomsgroepen, het vergroten van de voorraad sociale huurwoningen en het realiseren van energiezuinige nieuwbouw als beleidsprioriteiten.

De taakstelling huisvesting statushouders voor 2016 is behaald en een kleine voorsprong (7 personen) op de taakstelling huisvesting statushouders voor 2017 is gerealiseerd.

Het bestemmingsplan voor Holzenbosch is vastgesteld en onherroepelijk geworden in 2016. Waarschijnlijk zal voor de zomer van 2017 met de bouw van woningen worden begonnen. Voor diverse inbreidingslocaties zijn bestemmingplannen vastgesteld, zoals voor de Jonkersweg, waar inmiddels de bouw is gestart. In Veller II zijn in 2016 137 woningen opgeleverd. De eerste woningen in Eilanden-Oost zijn net voor het einde van 2016 opgeleverd. In totaal zijn in 2016 419 nieuwe woonruimten gerealiseerd. Dat is minder dan de doelstelling van 500 nieuwbouwwoningen. Dit komt omdat de oplevering van de woningen in 2 projecten (Eilanden-Oost en Dichter bij Oost, samen goed voor 97 woningen) iets langer op zich liet wachten (woningen zijn in januari en februari van 2017 opgeleverd). Anders waren er in 2016 516 nieuwbouwwoningen gerealiseerd.

Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat in alle 9 kernen nieuwbouwwoningen zijn gerealiseerd, de meeste in de kernen Barneveld (284) en Voorthuizen (54). De woningvoorraad is daarnaast met 80 woonruimten toegenomen door o.a. woningsplitsingen, omzettingen e.d.

In 2016 zijn 130 aangiften van inbraak gedaan, een daling van 18% ten opzichte van 2015, waarmee de doelstelling van maximaal 160 woninginbraken in 2018 reeds in 2016 is gehaald.

Minder rooskleurig is het met het aantal diefstallen uit motorvoertuigen gesteld; er is sprake van een stijging van 43% ten opzichte van 2015. Het aantal aangiften van vernielingen nam in 2016 met 32% af ten opzichte van 2015.

De sluitingstijden van de horecabedrijven zijn in 2016 structureel met een uur verruimd. En er is nieuw evenementenbeleid vastgesteld, waarmee evenementen worden gestimuleerd en gefaciliteerd, maar waarbij ook nadruk wordt gelegd op veiligheid en openbare orde. In 2016 zijn 7 hennepkwekerijen ontmanteld. Het aantal klachten over vuurwerkoverlast is in 2016 gestegen van 75 in 2015 naar 90. Zwaar, illegaal vuurwerk veroorzaakt overlast in woonwijken.

In 2016 is nieuw afvalbeleid vastgesteld om, in stappen, te komen tot 75% afval gescheiden inzamelen. Vanaf 2017 kan naast plastic ook drinkwaren kartons en blik gescheiden aangeboden worden. Verdere maatregelen worden in de loop van 2017 getroffen.

Uit de evaluatie van de Energievisie 2015/2016 blijkt dat het eerste jaar, zoals verwacht, een opstartjaar is geweest. Zowel binnen als buiten het gemeentehuis is duurzaamheid steeds meer ingebed in het gedachtegoed van mensen. Zo zijn het afgelopen jaar onder andere het gemeentelijk Energieloket gestart en 13 energieambassadeurs geworven die mensen informeren vanuit hun eigen ervaringen en acties op het gebied van energie starten. Bewoners weten het Energieloket al goed te vinden. Het aantal aangevraagde duurzaamheidsleningen is in 2016 enorm gestegen ten opzichte van de afgelopen jaren. Ook de bedragen die geleend worden zijn gestegen.

Vanwege de aanleg van de Harselaartunnel is het onderhoud van een aantal (omliggende) wegen naar voren gehaald. Daarnaast is gestart met het aanpakken van het achterstallige wegenonderhoud. Deze voorbereidingen verliepen dermate vlot, dat hier in 2016 al daadwerkelijk een start mee is gemaakt. Dit heeft wel geleid tot een verschuiving in de tijd en een overschrijding van de geraamde kosten in 2016.

De SBO Detmarschool en de VSO Rehobothschool met gymnastieklokaal zijn in de zomer van 2016 in gebruik genomen. Besloten is dat de Koningin Julianaschool gaat verhuizen naar het sportcomplex Oosterbos. De plannen hiervoor zijn in nauw overleg met betrokkenen ontwikkeld. Om de kwaliteit van de scholen te

waarborgen is, voor de normbedragen nieuwbouw en uitbreiding, uitgegaan van een hogere norm dan de standaard VNG norm.

Herinrichting van de hockey- en korfbalvelden met infrastructuur is met de sportverenigingen voorbereid. Ruitersportvereniging Barneveld verhuist naar sportcomplex 't Nieuwe Oost. Met het bestuur van SDVB is de bouw van 8 nieuwe kleedruimten voorbereid. Begin 2016 zijn de nieuwe kleedkamers op sportcomplex Overbeek in gebruik genomen.

Na een intensief traject met diverse betrokkenen is begin 2017 besloten tot:

- Nieuwbouw van een compact en multifunctioneel dorpshuis en sporthal aan de Wikselaarseweg
- Nieuwbouw basisschool De Hoeksteen aan de Wikselaarseweg
- Nieuwbouw gymlokaal De Brug
- Verplaatsing Spirit naar De Voorde en aanleg korfbalvelden op het naastgelegen Knollenveld.

Tenslotte is in 2016 het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap geratificeerd. Dit betekent dat de overheid haar wetten en beleid moet toepassen in overeenstemming met het verdrag. Dit maakt de positie van personen met een beperking sterker, omdat het verdrag bepaalt dat mensen met een beperking op het gebied van wonen, scholing, vervoer, werk, zorg en een aantal andere terreinen regie over hun eigen leven hebben. In Barneveld is de afgelopen jaren al veel bereikt op de genoemde terreinen. Desgevraagd heeft de Gehandicaptenraad Barneveld (GRB) geconstateerd dat er voor de gemeente Barneveld op dit moment geen specifieke speerpunten kunnen worden benoemd. De gemeente is dus al een eind op de goede weg.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

311 Volkshuisvesting

Speerpunt Huisvesting statushouders

Doel

Invulling geven aan de door het Rijk en de provincie opgelegde taakstelling voor de huisvesting van statushouders.

Verantwoording

De gemeente Barneveld had de grote uitdaging om in 2016 in totaal 172 personen huisvesting te bieden. Zo zijn begin 2016 de 22 semi-permanente woningen op het grasveld, direct naast De Lijsterhof in Barneveld, gerealiseerd en in gebruik genomen.

Door alle inspanningen is het gelukt om in 2016 voor totaal 179 statushouders huisvesting te organiseren. De gemeente Barneveld heeft daarmee de taakstelling behaald en een kleine voorsprong (7 personen) op de taakstelling voor 2017 gerealiseerd, die voor de 1e helft van 2017 74 personen bedraagt.

Het beschikbaar gestelde projectbudget van € 120.000 is afdoende gebleken evenals de voor 2016 beschikbaar gestelde incidentele beleidstoevoeging van € 250.000. Omdat in de loop van 2016 het aantal vluchtelingen dat naar Europa en Nederland bleek te dalen, is bij de Kadernota 2017-2020 geen aanvullende beleidstoevoeging opgenomen. Mocht dit nodig blijken te zijn, dan zal hiervoor een separaat voorstel aan de raad worden voorgelegd.

Zoals afgesproken is de raad begin 2017 via een memo over de stand van zaken taakstelling 2016 geïnformeerd.

Speerpunt Woonvisie

Doel

Integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2015-2020, met een doorkijk naar 2030. Het gaat om een strategische beschrijving van doelen, instrumenten, middelen en tijd. Van belang zijn de ontwikkelingen in het rijks- en EU-beleid als ook de regionale samenwerking binnen FoodValley.

Verantwoording

Uit de evaluatie van de Visie op wonen 2010-2020 blijkt dat, zowel op de woningmarkt als beleidsmatig, sinds de vaststelling hiervan, veel is veranderd en dat de visie op belangrijke onderdelen geactualiseerd moet worden. De nieuwe Woonvisie moet voor de Woningstichting Barneveld een actueel gemeentelijk beleidskader zijn om jaarlijks aan de gemeente een bod uit te brengen.

In april 2016 zijn de beleidsprioriteiten voor de op te stellen Woonvisie 2017-2021 vastgesteld:

- aanbod van woningen voor lage midden-inkomensgroepen;
- huisvesten van urgente doelgroepen en statushouders/alternatieve huisvestingsvormen;
- vergroten van de voorraad sociale huurwoningen ten behoeve van verschillende doelgroepen;
- realiseren van wonen met zorg voor ouderen en andere zorgvragers i.v.m. het langer zelfstandig wonen;
- mate van groei inwonertal/huishoudens;
- bevordering doorstroming op woningmarkt;
- kwaliteit van woningbouw en woonomgeving;
- realiseren van een energiezuinige nieuwbouw (toegroeien naar energie-neutrale nieuwbouw);
- verduurzamen van de bestaande (huur- en koop)woningvoorraad (energetisch en levensloopbestendig).

In de Woonvisie 2017-2021 'Samen werken aan Wonen' zijn deze beleidsprioriteiten voor de komende vijf jaar (2017-2021) uitgewerkt, met een doorkijk tot 2025, waarbij rekening is gehouden met het langetermijn-perspectief, zoals dit onder meer verwoord is in de in september 2016 vastgestelde Strategische Visie 2016-2030.

In december 2016 zijn de in de Woonvisie 2017-2021 gestelde ambities vastgesteld als koers voor 2025 en zijn de uitwerking van deze keuzen en het werkprogramma uit de Woonvisie vastgesteld als kader voor beleid en uitvoering.

Daarnaast hebben de gemeente, de Woningstichting Barneveld (WSB) en de Huurdersvereniging Barneveld prestatieafspraken gemaakt over onder andere het woningbouwprogramma dat WSB tussen 2017 en 2021 realiseert. De afspraken zijn een uitwerking van het wettelijk verplichte bod dat de woningcorporatie voor 1 juli aan de gemeente deed. De Huurdersvereniging Barneveld heeft dit jaar voor het eerst vanaf het begin volwaardig en intensief meegewerkt aan het maken van de prestatieafspraken. De belangrijkste afspraken die beide partijen hebben gemaakt, zijn:

- WSB bouwt in de periode 2017 tot 2021 475 sociale huurwoningen. Dat is meer dan wat in de Woonvisie Barneveld is opgenomen (minimaal 20% van de totale woningbouwproductie).
- WSB en de gemeente Barneveld verhogen op het gebied van duurzaamheid hun inspanningen. In Holzenbosch en het project aan de Wildzoom is het de ambitie om energieneutrale woningen te bouwen. Ook geeft WSB een extra impuls aan de duurzaamheid van de bestaande woningvoorraad (in combinatie met het beter toegankelijk maken van deze woningen voor senioren) door hiervoor vanaf 2018 gedurende 4 achtereenvolgende jaren 1,5 miljoen euro per jaar extra aan middelen beschikbaar te stellen.
- De drie partijen hebben ook afspraken gemaakt over de huisvesting van studenten, jongeren en statushouders.

312 Grondexploitatie woningen

Speerpunt Veller 2

Doel

Het bouwen van circa 800 woningen op basis van een marktconform programma, met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen (thans nog een scholenlocatie).

Verantwoording

Het woonrijp maken van cluster F is nagenoeg afgerond. Alleen waar aangrenzend nog bouwactiviteiten moeten plaats vinden – zoals een schoollocatie met enige woningen - moeten in een later stadium de puntjes op de i worden gezet.

In cluster J zijn de grondtransacties met Veller bv afgerond. De Woningstichting Barneveld heeft via Veller bv het appartementengebouw afgenomen. Ook het bouwrijp maken van dit cluster is afgerond en is de bouw van alle woningen in dit cluster gestart.

Voor de clusters I en F(schoollocatie) zijn de planologische procedures volledig afgerond. De aanbesteding van cluster I is gevoerd en het werk is gegund. Het bouwrijp maken van deze cluster is gestart.

Voor cluster H is de planologische procedure gestart.

Ook is gestart met het opstellen van het bestek voor het - binnen het beschikbare budget - realiseren van een brug over de Hoenderlaan en een brug over de Barneveldse Beek.

In 2016 zijn in Veller II 137 woningen opgeleverd, waarmee in totaal in Veller II 507 woningen zijn opgeleverd. Totaal zijn er circa 850 gepland.

Speerpunt De Burgt 2

Doel

Het realiseren van de resterende deelgebieden binnen De Burgt.

Verantwoording

De eerste woningen in Eilanden-Oost zijn net voor het einde van het jaar opgeleverd. Inmiddels is gestart met het woonrijp maken van dit deel van de wijk De Burgt, dus het aanleggen van de definitieve bestrating, groen, verlichting etc. Ook is inmiddels gestart met de bouw van de supermarkt. Over de beekzone is overeenstemming bereikt met het Waterschap om deze te laten meanderen. De aanleg en meandering worden door CV de Burgt en het Waterschap bekostigd. CV de Burgt is in overleg met de verschillende grondeigenaren in de Burgt 2 om te bezien hoe de Burgt 2 verder ontwikkeld kan worden.

Speerpunt Holzenbosch**Doel**

De toekomstige woonwijk Holzenbosch in het plangebied Voorthuizen Zuid (fase 1) voorziet in 368 woningen met een voorzieningenstrook.

Verantwoording

Nadat het verzoek om voorlopige voorziening tegen het bestemmingsplan Holzenbosch op 4 april 2016 is afgewezen, is het beroep tegen dit bestemmingsplan op 25 mei door de Raad van State afgewezen, waarmee het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

De kooprealisatieovereenkomsten met Woningstichting Barneveld en Bouwbedrijf Schoonderbeek zijn in 2016 ondertekend, terwijl die met Heiligers begin 2017 zal worden ondertekend. De Woningstichting heeft De Bunte Vastgoed als ontwikkelaar gecontracteerd voor het realiseren van haar woningen.

Voor het bouwrijpmaken van het plangebied is het bestek opgesteld gevolgd door een nationale openbare aanbesteding. Op basis van laagste inschrijving heeft de definitieve gunning aan aannemer NONAK uit Ommen plaatsgevonden.

Het bouwrijpmaken is in week 2 van 2017 van start gegaan. De verkoop van de eerste woningen zal vanaf eind maart 2017 starten, waarna waarschijnlijk voor de zomer met de bouw kan worden begonnen.

Met de ontwikkelaars zijn voor de eerste fase afspraken gemaakt over het bouwen van een aantal energieneutrale woningen per partij in Holzenbosch. De Woningstichting zal al haar 38 sociale huurwoningen volgens de eisen van BENG (bijna energieneutraal gebouwen) realiseren.

Speerpunt Inbreidingslocaties**Doel**

Het ontwikkelen van een twintigtal (met name voormalige school-) locaties in de gehele gemeente. Doel is het optimaal uitnuttigen van eigen grondposities conform doelstellingen uit de nota grondbeleid. Hierbij worden nieuwe concepten, gericht op niches, gestimuleerd. Dit is bedoeld om te voorkomen, dat de ontwikkeling van inbreidingslocaties ten koste gaat van andere gemeentelijke projecten.

Verantwoording

De beoogde wijziging van het bestemmingsplan Sanderstraat Terschuur (3 woningen i.p.v. een boerderij) bleek binnen de bevoegdheid van het college te vallen. De wijziging is in februari 2016 vastgesteld.

In maart 2016 is het bestemmingsplan Jonkersweg vastgesteld (15 woningen op kruising Van Domselaerstraat en Jonkerweg). De sanering en het bouwrijpmaken zijn afgerond. Inmiddels is de bouw gestart. De verwachting is dat de woningen in de 2^e helft van 2017 worden opgeleverd.

In juli 2016 is het bestemmingsplan "Nijkerkerweg VI" vastgesteld. Dit bestemmingsplan maakt de realisatie van een tankstation met LPG en bijbehorende faciliteiten aan de Nijkerkerweg mogelijk, zodat het tankstation van Tolboom aan de Stationsweg naar deze locatie verplaatst kan worden.

Het project Putterweg (vrijkomende locatie Koepel) was vertraagd door het zoeken naar een nieuwe locatie voor het dorpshuis (zie ook speerpunt gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen in programma 3).

Het project Kosterijweg: het bestemmingsplan was geagendeerd voor maart 2016. Vanwege de discussie met de omgeving over de inpasbaarheid van het project en de vertraagde contractvorming is dit verschoven naar juli 2017.

Het bestemmingsplan voor het project Wildzoom was geagendeerd voor april 2016. Vanwege de discussie met de omgeving over de inpasbaarheid van het project en het onderzoek van de initiatiefnemer naar energieneutraal bouwen is dit verschoven naar juli 2017.

Voor het project Valkhof is de eerste fase van de prijsvraag doorlopen. De drie partijen die doorgaan richting de selectiefase zijn inmiddels geselecteerd. De definitieve gunning van het project zal naar verwachting eind april/begin mei 2017 plaats vinden.

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving

321. Veiligheid

Speerpunt Woninginbraken

Doel

1. Daling van het aantal woninginbraken met 5% in de periode 2015-2018 naar maximaal 160 woninginbraken in 2018, versneld te realiseren door gezamenlijke, integrale aanpak van alle veiligheidspartners.
2. De verbeterde veiligheid moet ook als zodanig worden ervaren door de bewoners in de gemeente Barneveld. Dit betekent dat de kans op slachtofferschap vermogensdelicten (waaronder woninginbraak) in 2018 maximaal 9 % bedraagt. (bron: veiligheidsmonitor 2017).

Verantwoording

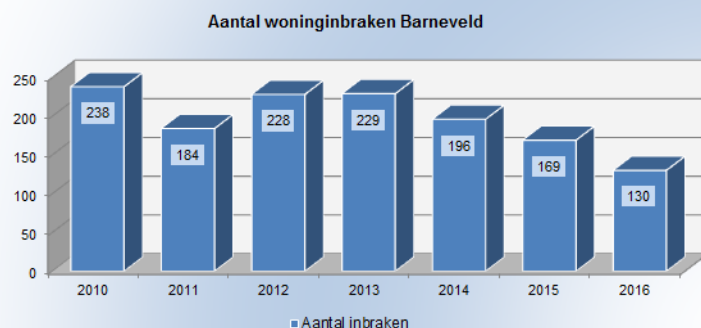
In 2016 zijn in totaal 130 aangiften van inbraak gedaan, een daling van 18% ten opzichte van 2015 (in dat jaar waren er 159 inbraken). Een nog grotere daling ten opzichte van de periode 2012-2015 (203 inbraken gemiddeld). De doelstelling van maximaal 160 woninginbraken is dus reeds ruimschoots gehaald.

De impact van een woninginbraak is groot. We blijven dan ook onverminderd inzetten op inbraakpreventie, door het treffen van preventieve maatregelen, waaronder het instellen van Whatsapp-groepen.

In 2017 wordt de Veiligheidsmonitor op wijkniveau opnieuw opgesteld. De resultaten hiervan komen april/mei 2018 t/k naar de raad. Daaruit zal blijken wat de kans op slachtofferschap vermogensdelicten is.

Om deze kans te verkleinen zetten wij ook in op cameratoezicht. Dit richt zich op de beveiliging van panden, terreinen en de goederen (zaaksbeveiliging) door camera's te plaatsen op de toegangswegen van de bedrijventerreinen en in de beide winkelgebieden. De doelen van het cameratoezicht zijn een betere en snellere verificatie van alarmeringen, een adequate alarmopvolging door een particulier beveiligingsbedrijf, een kortere reactietijd en een betere informatiepositie van de politie in heterdaadsituaties en optimaal gebruik van de opgenomen camerabeelden voor de bestrijding van criminaliteit en overlast. De belangrijkste doelstelling is preventie: doordat men weet dat er camera's zijn, zal er minder overlast en criminaliteit worden gepleegd.

In maart 2016 zijn alle camera's in de gemeente benoemd en alle gebieden (opnieuw) aangewezen, waar voor de komende vijf jaar cameratoezicht geldt.

Speerpunt Overlast in de woon- en leefomgeving

Doel

1. Een goede balans tussen aantrekkelijke uitgaansgelegenheden en een minimale mate van overlast voor omwonenden.
2. Gezellige, maar ook veilige en beheersbare evenementen.
3. Terugdringen van Kindermishandeling/misbruik.

Verantwoording

Het aantal diefstallen uit motorvoertuigen (met name airbags en navigatiesystemen) is in 2016 (174) met 43% fors gestegen ten opzichte van 2015 (122). We komen februari 2017 met een plan van aanpak prioriteiten veiligheid, in goed overleg met politie en justitie. Dit plan van aanpak betreft ook de diefstal van fietsen, welk aantal in 2016 (209) ook is gestegen ten opzichte van 2015 (179), namelijk met 17%.

Het aantal aangiften van vernielingen nam in 2016 (156) wel sterk af ten opzichte van 2015 (231), een daling van 32%.

Nadat in 2015 een horecaconvenant is gesloten, is de pilot verruiming openingstijden een jaar later geëvalueerd. In juli 2016 heeft de raad ingestemd met een structurele verruiming van de sluitingstijden op zaterdag en zondag tot 03.00 uur. Verslagen van het horeca-overleg worden blijvend aan de raad toegezonden.

In oktober 2016 is een nieuw Evenementenbeleid vastgesteld. Wij hebben het evenementenbeleid door een extern bureau laten doorlichten. Organisatoren van evenementen, omwonenden en andere belangstellenden zijn bij het opstellen van het nieuwe evenementenbeleid betrokken.

Met dit nieuwe evenementenbeleid wordt het organiseren van evenementen gestimuleerd en gefaciliteerd, maar wordt ook nadruk gelegd op de aspecten veiligheid, openbare orde, toezicht en handhaving, en het stroomlijnen van regulering, vergunningverlening, afstemming en coördinatie van de ondersteuning door de verschillende diensten.

Zie voor het terugdringen van Kindermishandeling/misbruik speerpunt Zelfstandig (blijven) wonen/uitvoering nieuwe Wmo (Programma 1).

Speerpunt Aanpak drank- en drugsgebruik en daarmee samenhangende overlast**Doel**

1. Daling van 5% per jaar van het aantal overlastmeldingen alcohol/drugs voor de periode 2015/2018.
2. Een daling van minimaal 20 % van de overlastbeleving die bewoners ervaren in hun eigen buurt (Bron: veiligheidsmonitor 2017)
3. Vermindering van het aantal illegale hennepkwekerijen door versterkte inspanning bij de opsporing door de politie en de bestuurlijke aanpak van de gemeente.

Verantwoording

In 2016 zijn in totaal 7 hennepkwekerijen ontmanteld. Het in 2016 ingevoerde Damoclesbeleid geeft de burgemeester de mogelijkheid om woningen en panden, waar een hennepkwekerij is aangetroffen, voor een bepaalde tijd te sluiten. Na invoering van dit Damoclesbeleid hebben wij vervolgens 2 panden voor drie maanden gesloten.

In 2016 kwamen er 41 meldingen overlast alcohol/drugs bij de politie binnen, 10 meer dan in 2015. Deze meldingen kwamen met name uit de omgeving van de horeca in de dorpskernen. Vermoedelijke reden van de stijging is het extra nachtelijke toezicht rond de horecagebieden, met name door de boa's. Zij ontvangen deze meldingen direct en geven deze waar nodig door.

Opmerkelijk is het jaarlijks toenemende aantal klachten vuurwerkoverlast, met name in de weken voorafgaande aan de jaarwisseling. Er wordt steeds vaker gebruik gemaakt van zwaar, illegaal vuurwerk, wat overlast in woonwijken veroorzaakt. Dit betrof 90 meldingen in 2016 en 75 in 2015.

324 Afvalinzameling en -verwerking**Speerpunt Afvalbeleid****Doel**

Zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, waarbij afval zoveel mogelijk wordt hergebruikt. Het streven is dat het % restafval in 2020 maximaal 25% bedraagt (in 2015 is dat percentage nog 40%).

Verantwoording

In 2016 werd 60,4 60% huishoudelijk afval gescheiden in de gemeente Barneveld. Per inwoner werd 205 kilo restafval afgevoerd. Restafval wordt niet gerecycled, maar wordt verbrand. Het landelijk beleid geeft aan dat in 2020 75% van het huishoudelijk afval gescheiden moet worden, zodat er slechts 25% restafval overblijft. De Strategienota huishoudelijk afval 2016-2020, die in april 2016 geamendeerd door de raad is vastgesteld, voorziet in een drietal stappen om in 2020 de doelstelling van 75% gescheiden afval te realiseren.

Onderzoek wordt gedaan naar de vernieuwing van de milieustraat Otelaar, waarbij faciliteiten in de gemeente in de vorm van bijvoorbeeld een mini-milieustraat, of een mobiele milieustraat of samenwerking met het verenigingsleven, wordt meegenomen. Ook wordt onderzocht in hoeverre verruiming en/of wijziging van de openingstijden van de milieustraat mogelijk is.

De aangenomen moties over de inzameling van luier- en incontinentiemateriaal, het reduceren van verpakkingsmateriaal in overleg met winkeliers en het elk huishouden binnen de bebouwde kom geven van de keuze om plastic, drinkwaren kartons en blik aan te bieden in een plastic zak of in een extra kliko, waarbij er geen meerkosten voor het gescheiden ophalen mogen ontstaan, zijn meegenomen in het Uitvoeringsplan afvalbeleid. Medio 2018 worden de resultaten van de ingevoerde stappen 1 (Meer service verlenen voor het scheiden van herbruikbaar afval) en 2 (Minder service verlenen voor het ontdoen van restafval) geëvalueerd op basis waarvan tot invoering van stap 3 (Afval scheiden lonend maken en minder service verlenen voor (grof) restafval) van de Strategienota wordt besloten (motie). Hierbij zal bezien worden hoe het netto bespaarde bedrag terug kan vloeien naar de huishoudens (motie). Overigens wordt bij het opstellen van de Programmabegroting jaarlijks bezien of en in hoeverre de afvalstoffenheffing kostendekkend is.

Inmiddels hebben wij een aantal inwoners bereid gevonden om mee te doen aan een inzamelproef. Een aantal suggesties van deze inwoners wordt meegenomen in de verdere voorbereiding van de uitvoering van het nieuwe afvalinzamelbeleid. De planning voor de invoering van het nieuwe afvalinzamelbeleid is uiteengezet in het Memo afvalbeleid (dat als Uitvoeringsplan afvalbeleid beschouwd kan worden). Dit is in januari 2017 ter kennisname naar de raad gegaan.

325 Riolering & water

Speerpunt Hemelwater

Doel

Terugdringen (toekomstige) wateroverlast op straat. O.a. in samenspraak en samenwerking met Waterschap, BIK/bedrijven Harselaar en wijkplatforms/inwoners.

Verantwoording

Vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is het opstellen van een Hemelwaterbeleidsplan gepland dat medio 2017 gereed moet zijn. Door een gebrek aan (het tijdig vinden van) personele capaciteit en het kunnen opnemen van nieuwe normen als gevolg van de klimaatverandering is de planning aangepast en de vaststelling met een jaar verschoven naar september 2017.

Voor het BRP (Basis Rioleringsplan) Harselaar wordt in samenwerking met het bedrijfsleven een aantal maatregelen uitgewerkt. Het BRP wordt in samenspraak met het waterschap Vallei en Veluwe en de Barneveldse Industriële Kring (BIK) opgesteld en is naar verwachting begin 2017 gereed. Als onderdeel van het BRP is met diverse bedrijven gesproken over waterberging op eigen terrein wat bijdraagt aan het krachtig terugdringen van wateroverlast.

Bij het project Essenerweg, dat in mei 2016 is afgerond, heeft 50 procent van de particulieren meegedaan aan het afkoppelen van het hemelwater. Deze werkzaamheden vonden plaats in combinatie met het project waarbij naast de bestaande riolering een hemelwaterriool is aangelegd en de weg is heringericht in het kader van verkeersveiligheid.

Het woongebied tussen de Wencopperweg en de Stationsweg wordt voor nagenoeg 100% afgekoppeld qua hemelwater. Een en ander wordt meegenomen naar aanleiding van de mogelijkheden die ontstaan bij het project Harselaartunnel.

Verder is het afkoppelen van hemelwater onderdeel van de projecten Damweg (maart 2017 afgerond), De Lors (in uitvoering), Wielweg (medio 2017 start uitvoering) en De Glind (medio 2017 start uitvoering). Op initiatief van de Rudolphstichting wordt een educatieve waterspeelplaats gemaakt in De Glind nabij de kerk. Het waterschap en de gemeente dragen hier beiden 5.000 euro aan bij.

Speerpunt Afvalwater

Doel

Doelmatig inzamelen en transporteren van afvalwater zonder overlast voor de omgeving.

Verantwoording

Het waterschap onderzoekt of een lokale afvalwaterzuivering in De Glind mogelijk is. De resultaten van de haalbaarheidsstudie zijn op zijn vroegst in april 2017 beschikbaar. Een en ander heeft te maken met de samenwerking in de regio met diverse gemeenten en het beschikbaar hebben van gegevens.

Met de Rudolph Stichting wordt begin 2017 een Samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het treffen van de maatregelen uit het verbeterplan De Glind. De voorbereidende werkzaamheden voor dit afkoppelproject zijn gestart. Uitvoering is voorzien in 2017.

Door het overlijden van de externe procesbegeleider, heeft opnieuw een aanbestedingstraject voor het begeleiden van het D&C (Design en Construct) proces van de OAS (Optimalisatie Afvalwatersysteem) Garderen (bergbezinkbassin, rioolgemaal, rioolverzwarende) plaatsgevonden. Het project is hierdoor met ongeveer 9 maanden vertraagd. Inmiddels is opdracht gegeven aan Arcadis.

In samenwerking met de gemeente Ede en het waterschap start begin 2017 de voorbereiding van een pilot om een lokale- en eenvoudige afvalwaterzuivering te realiseren in het kader van nieuwe sanitatie van campings in het buitengebied.

326 Milieu & ruimtelijke ordening**Speerpunt Strategische Visie****Doel**

Actueel beleidskader gemeente.

Verantwoording

Op 28 september 2016 heeft de gemeenteraad de Strategische Visie unaniem vastgesteld.

Deze nieuwe toekomstvisie is door de gemeente, samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers, opgesteld. De nieuwe Strategische Visie Barneveld 2030 is bedoeld om richting te geven aan de opgaven die de komende periode onze aandacht vragen, zowel op het gebied van de ruimtelijke ontwikkeling, de samenleving als duurzaamheid.

Speerpunt Energie**Doel**

2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020.

In januari 2016 is de Visie Windenergie vastgesteld, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om in de gemeente 4 - 8 windmolens te realiseren. Vervolgens is in maart 2016 de Subsidieverordening duurzaamheid sport en cultuur vastgesteld. Dit betreft een stimuleringsregeling voor het treffen van duurzame energiemaatregelen bij (ver)bouw van accommodaties van maatschappelijke, culturele en sportverenigingen. Dit in uitvoering van een bij de Programmabegroting 2016 aangenomen amendement. In dezelfde vergadering is tevens de Verordening Duurzaamheidslening aangepast. Naast het verruimen van de doelgroep met maatschappelijke organisaties op het gebied van sport en/of cultuur kan door deze aanpassing ook een hogere lening worden aangevraagd. Dit in uitvoering van een motie die bij het vaststellen van de Energievisie is aangenomen. Evaluatie van de duurzaamheidslening vindt plaats in de 1e helft van 2017.

In maart 2016 heeft de raad besloten aan het Duurzaam Energiebedrijf Barneveld (DEB) een startbijdrage (lening) te verstrekken. Het DEB levert een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit de Energievisie. De raad wordt in juni 2017 geïnformeerd over de te verstrekken tweede € 100.000.

In februari 2016 is besloten om aan het regioproject Regionale energievisie deel te nemen, omdat een gezamenlijke visie inzicht geeft in hoe de regiogemeenten gezamenlijk energieneutraliteit in 2050 kunnen bereiken en wat daarvan de ruimtelijke impact is. Dit in uitvoering van de in juli 2015 door de raad vastgestelde Energievisie "Investeren in Barneveldse bronnen", waarin reeds is vermeld dat Barneveld voor het realiseren en versnellen van acties wil aansluiten bij initiatieven vanuit de Regio FoodValley en vanuit de provincie Gelderland.

De evaluatie van de Energievisie 2015/2016 en het Uitvoeringsprogramma 2017 zijn eind 2016 ter kennisname naar de raad gegaan. Uit de evaluatie blijkt dat het eerste jaar, zoals verwacht, een opstartjaar is geweest. Zowel binnen als buiten het gemeentehuis is duurzaamheid steeds meer ingebed in het gedachtengoed van mensen. Het is een onderwerp dat er bij hoort en er niet meer bij 'hangt'. Zo zijn het afgelopen jaar onder andere het gemeentelijk Energieloket gestart en 13 energieambassadeurs geworven die mensen informeren vanuit hun eigen ervaringen en acties op het gebied van energie starten. Bewoners weten het Energieloket al goed te vinden. Het aantal aangevraagde duurzaamheidsleningen is in 2016 enorm gestegen ten opzichte van de afgelopen jaren. Dit heeft geresulteerd in een grote(re) vraag naar Duurzaamheidsleningen en in het algemeen naar hogere bedragen die geleend worden. Het beschikbare budget voor de uitgifte van Duurzaamheidsleningen was medio 2016 uitgeput. In december 2016 heeft de raad een extra bedrag van € 300.000 voor Duurzaamheidsleningen beschikbaar gesteld. Daarnaast zal, om te voorkomen dat er in 2017 opnieuw een 'gat' valt door een tekort aan budget, een toekomstige vraag aan de raad om een extra dotatie, worden voorbereid op het moment dat het budget voor 70% is vergeven. Dit is momenteel al het geval.

Het realiseren van zonnestroomopwekking op gemeentelijke gebouwen vloeit voort uit de Nota grip op energie. In december 2014 heeft de raad besloten tot uitvoering van de eerste fase. In het kader van het op te stellen integrale 'Plan van Aanpak 20% duurzame energie voor gemeentelijk vastgoed' (UP 2016) is besluitvorming over de tweede fase verplaatst van mei 2016 naar maart 2017. De verwachting is dat de 20% te behalen is. Hiervoor zijn wel extra investeringen nodig.

Het plaatsen van laadpalen op aanvraag verloopt voorspoedig. Vanuit regiogelden kregen we een budget voor de 'gratis' plaatsing van 11 laadpalen. De gemeente heeft dit budget aangevuld, zodat de plaatsing van 40 laadpalen op aanvraag gerealiseerd kon worden. Momenteel zijn er 21 openbare laadpalen aangevraagd en 18 geplaatst. Er waren er al 5 aanwezig. Ook signaleren we een groei van het aantal semi-openbare laadpalen (circa 20). Deze bevinden zich op privéterrein (parkeergarages, horecalocaties, tankstations), maar zijn wel publiek toegankelijk. De gemeente heeft haar eigen wagenpark verder verduurzaamd door de lease van een elektrische dienstauto, die ook fungeert als deelauto.

Er is gestart met de inventarisatie naar mogelijkheden voor een warmtenet op Harselaar. Gelijk oplopend met het opstellen van de notitie 'Instrumenten voor duurzaam bouwen' (komt ter kennisname naar de raad in de eerste helft van 2017) is tevens gestart met de inventarisatie naar de mogelijkheden voor warmtelevering voor Barneveld Noord. Hier worden twee varianten onderzocht voor gasloos bouwen: een warmtenet of all electric woningen. Naar aanleiding van een motie zijn er in 2016 afspraken gemaakt met partijen voor de realisatie van 20-30 energieneutrale woningen in Holzenbosch.

Om bedrijven te stimuleren om energiemaatregelen te treffen is in het kader van het GEA (Gelders Energie Akkoord) een Gelderse aanpak vormgegeven die in 2017 wordt uitgerold.

327 Wegen

Speerpunt Onderhoud wegen

Doel

De kwaliteit van de wegen, met name ook in het buitengebied, moet op peil blijven.

Verantwoording

Vanwege de aanleg van de Harselaartunnel is in 2016 onderhoud aan wegen naar voren gehaald. Deze wegen zijn door de aanleg van de tunnel langdurig gestremd. Om in deze periode te voorkomen dat deze omliggende wegen ook nog eens afgesloten moeten worden, is onderhoud aan deze wegen naar voren gehaald. Dit heeft in 2016 geleid tot niet geraamde kosten. Ook zijn er in 2016 niet voorziene kosten geweest voor het aanbrengen van betonverharding in plaats van halfverharding in een aantal bermen.

In de maandrapportage van december 2016 is reeds melding gemaakt van deze extra kostenpost van € 462.500.

Daarnaast heeft de raad in mei 2016 ingestemd met de Beleidsvisie beheer en onderhoud wegen 2017-2016. Bij de vaststelling van de Kadernota in juni heeft de raad, door het aannemen van een amendement, aangegeven de kwaliteit en het onderhoud van de wegen naar een hoger plan te willen trekken dan in de beleidsvisie was opgenomen en komt vanaf 2017 het kwaliteitsniveau "basis" in de plaats van het kwaliteitsniveau "laag", waarmee dit kwaliteitsniveau voor alle wegen in de gemeente geldt.

In vervolg hierop zijn voorbereidingen getroffen om het achterstallige wegenonderhoud aan te pakken, zodat in 2017 een vliegende start gemaakt kon worden. Deze voorbereidingen verliepen dermate vlot dat in het laatste kwartaal al daadwerkelijk een start is gemaakt met de aanpak van het achterstallige onderhoud. Hiermee is het signaal van de raad opgepakt. Dit heeft echter wel geleid tot een overschrijding en een verschuiving in de tijd van de geraamde kosten.

Door bovenstaande maatregelen is er in totaal € 1.847.000 aan kosten gemaakt die niet in 2016 waren begroot. Mede hierdoor is de voorziening onderhoud wegen aangevuld om te voorkomen dat de voorziening negatief zou worden.

De rapportage over de kwaliteit van de wegen en het Uitvoeringsplan wegen 2017 verschijnen in maart 2017.

3.3 Adequate voorzieningen**332 Huisvesting onderwijs****Speerpunt Huisvesting onderwijs****Doel**

Volgende en adequate huisvesting voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs.

Verantwoording

De verhuizing van de Koningin Julianaschool is in nauw overleg met betrokkenen, waaronder omwonenden en sportverenigingen, voorbereid en heeft geresulteerd in het bestemmingsplan Wethouder Rebellaan II, waartegen geen zienswijzen zijn ingediend. Dit bestemmingsplan is op 1 februari 2017 vastgesteld.

Het Programma en Overzicht Voorzieningen huisvesting onderwijs 2017 is in december vastgesteld en ter kennisname naar de raad gegaan. Zoals toegezegd is de raad in dit programma op de hoogte gebracht van de resultaten van de prognoses/metingen voor De Meerwaarde. In nauw overleg met de school is besloten om nu nog niet uit te gaan van uitbreiding permanent. Daarom is op het programma 2017 krediet voor tijdelijke oplossingen en aanpassingen opgenomen. Het is op dit moment nog niet duidelijk genoeg wat de beste oplossing is voor de huisvesting en wat daar dan voor nodig is. De bedoeling is om samen met de school voor het Programma 2018 tot een definitieve oplossing te komen.

De Eben-Haëzerschool op locatie Schoutenstraat is in 2015 in gebruik genomen en in het voorjaar van 2016 heeft de financiële afronding plaats gevonden.

De schoolgebouwen voor De Fontein en PWA locatie Lijsterhof worden gebouwd. In de zomervakantie van 2017 kunnen de scholen verhuizen naar de nieuwbouw.

Het gebouw voor de SBO Detmarschool/(V)SO Rehobothschool met gymlokaal is na de zomer van 2016 in gebruik genomen.

Het schoolgebouw van de Wheemschool Voorthuizen is in 2015 in gebruik genomen en in het voorjaar van 2016 heeft de financiële afronding plaats gevonden.

Het onderzoek naar de nieuwe locatie voor de Hoeksteen heeft inmiddels plaats gevonden. Vanwege de mogelijkheden voor het bewegingsonderwijs is het gekoppeld aan het locatieonderzoek voor het Trefpunt en loopt daar in mee. De voorkeurslocatie voor de school is in de modellen voor het Trefpunt verwerkt.

Het onderzoek naar Fraanjeschool de Vesting is bijna afgerond in nauw overleg met het schoolbestuur. De uitwerking daarvan krijgt een vervolg in het masterplan.

335 Sportaccommodaties

Speerpunt Realisatie sportvoorzieningen

Doel

Eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen en clubgebouwen.

Verantwoording

Wegens de verplaatsing van de Koningin Julianaschool naar het 1e hockeyveld op sportpark Oosterbos, moet dit veld gecompenseerd worden op het sportpark. In overleg met de Mixed Hockeyclub Barneveld en korfbalvereniging ODIK is de herinrichting van de velden met infrastructuur voorbereid. De verplaatsing van de sportvelden en overige civiel technische werkzaamheden vinden plaats in de periode april-augustus 2017.

De trainingshoek van VVB op sportcomplex 't Nieuwe Oost wordt gebruikt voor vestiging van een nieuwe manege. Op basis van de in december 2014 gesloten samenwerkingsovereenkomst van de gemeente met de stichting Hippisch Centrum Barneveld, is voor nieuwbouw van de manege in de grondexploitatie van Harselaar West-West een taakstellend budget van € 500.000, - opgenomen.

Veld 2 van VVB heeft een top laagrenovatie gehad. Ook werden de speelveldafmetingen van dit veld aangepast, zodat de vereniging nu over een volwaardig speelveld beschikt.

De kunstgrasvelden 5 en 6 van SDV Barneveld op sportcomplex Norschoten werden gerenoveerd. De kunstgrasmatten zijn vervangen en de velden zijn voorzien van LED-verlichting.

Met het bestuur van SDV Barneveld is de bouw van 8 kleedruimten door de gemeente voorbereid. De vereniging zal aansluitend voor eigen rekening de nieuwbouw van het clubhuis realiseren. De werkzaamheden zijn gepland in de periode mei-september 2017.

Op 27 februari werden het kleedgebouw (10 kleedkamers) van voetbalvereniging Terschuurse Boys en korfbalvereniging Revival op sportcomplex Overbeek geopend en in gebruik genomen.

Naar aanleiding van een televisie-uitzending van Zembla 'Gevaarlijk spel' van 5 oktober 2016 is er maatschappelijke bezorgdheid ontstaan over het gebruik van rubbergranulaat op de kunstgras sportvelden. De betrokken voetbalverenigingen SDVB, VVB, VVOP, Terschuurse Boys en Stroe en korfbalvereniging Revival hebben wij steeds op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Een nieuw onderzoek van het RIVM naar rubbergranulaat op 100 kunstgrasvelden in Nederland, heeft aangetoond dat het risico voor de gezondheid van sporten op kunstgrasvelden die zijn ingestrooid met rubbergranulaat, praktisch verwaarloosbaar is. Dat betekent dat het verantwoord is om op deze velden te sporten. De gemeente zal het gebruik van rubbergranulaat bij de toekomstige aanleg en renovatie van kunstgras sportvelden heroverwegen en hierover een beleidsvisie op te nemen in het nieuwe Masterplan Sportaccommodaties 2017-2027.

336 Overige accommodaties

Speerpunt Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Doel

Revitalisering van het voorzieningenniveau dorpshuizen in de kernen Voorthuizen en Garderen.

Verantwoording

In de coalitieperiode faciliteert de gemeente de (ver)nieuwbouw van de dorpshuizen in Voorthuizen en Garderen. De gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op het realiseren van een basisvoorziening. Door eigen inbreng, in allerlei vormen, kunnen daar door de bevolking desgewenst kwaliteiten aan toe worden gevoegd.

In september 2016 heeft de raad besloten in te stemmen met nieuwbouw van een sportzaal en een dorpshuis met peuterspeelzaal aan de Koningsweg in Garderen. Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van € 1.684.800. In het 1e halfjaar 2017 worden het bouwplan en bestemmingsplan voorbereid.

Mede naar aanleiding van diverse brainstormsessies en gesprekken met diverse verenigingen en organisaties uit Voorthuizen, is de discussie met betrekking tot het dorpshuis Voorthuizen op een gegeven moment breder getrokken naar een discussie over de gewenste voorzieningen in Voorthuizen. De afgelopen jaren zijn maatschappelijke voorzieningen gerealiseerd, zoals sporthal De Voorde, Nieuw-Avonrust, overdekt zwembad De Heuvelrand en (ver)nieuwbouw van de Wheemschool. Actueel zijn het onderzoek naar nieuwe huisvesting van De Hoeksteen op de zoeklocatie Wikselaarseweg, verplaatsing van voetbalvereniging De Kieviten, de behoefte van voetbalvereniging VVOP om extra trainings- en wedstrijdcapaciteit en de sloop/herbestemming van gymzaal De Brug. Daarnaast speelt het verzoek van korfbalvereniging Spirit naar de mogelijkheden van de bouw van een eigen korfbalhal en andere maatschappelijke voorzieningen.

Voor de basisschool was eerder al de keuze gemaakt om de school nabij uitbreidingsgebied Holzenbosch te huisvesten. Aan de dorpshuislocatie zijn dan ook de accommodatie-ontwikkelingen van sportcomplex Overhorst (terrein Spirit), sporthal De Voorde (verhuizing De Hoeksteen, optie voor Spirit) en gymzaal De Brug aan de planvorming toegevoegd. Hiervoor zijn vier modellen uitgewerkt.

De raad heeft op 1 februari 2017 besloten tot:

- Nieuwbouw van een compact en multifunctioneel dorpshuis en sporthal aan de Wikselaarseweg
 - Nieuwbouw basisschool De Hoeksteen aan de Wikselaarseweg
 - Nieuwbouw gymlokaal De Brug
 - Verplaatsing Spirit naar De Voorde en aanleg korfbalvelden op het naastgelegen Knollenveld
- en het voor de bouw van een dorpshuis, sporthal en aankoop van grond benodigde krediet van € 7.505.100 + € 1.526.900 beschikbaar gesteld. De voor de afwaardering van de opstallen behorende incidentele lasten van € 329.200 komen ten laste van de incidentele begrotingsruimte van 2016 en hiervoor wordt een voorziening getroffen.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000					
3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	630	- 156	- 88	3.608	3.696 V
311 Volkshuisvesting	- 267	- 156	- 93	- 135	- 42 N
312 Grondexploitatie woningen	898	-	5	3.743	3.738 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 11.221	- 11.448	- 11.867	- 12.711	- 844 N
321 Veiligheid	- 4.129	- 4.353	- 3.954	- 3.871	83 V
322 Groen	- 2.981	- 3.118	- 3.087	- 3.092	- 5 N
323 Begraven	11	67	60	57	- 3 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	1.424	1.693	1.681	1.665	- 16 N
325 Riolerings & water	1.258	1.169	978	1.390	412 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 2.953	- 2.932	- 3.251	- 2.764	487 V
327 Wegen	- 3.149	- 3.286	- 3.569	- 5.398	- 1.829 N
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 702	- 689	- 725	- 697	28 V

3.3 Adequate voorzieningen	- 9.536	- 10.458	- 10.401	- 10.217	184 V
331 Publiekszaken	- 56	92	41	85	44 V
332 Huisvesting onderwijs	- 3.523	- 4.286	- 3.264	- 3.279	- 15 N
333 Bibliotheek	- 903	- 882	- 884	- 886	- 2 N
334 Kunst en cultuur	- 1.558	- 1.749	- 2.134	- 2.083	52 V
335 Sportaccomodaties	- 2.828	- 2.869	- 3.104	- 3.001	102 V
336 Overige accommodaties	- 370	- 425	- 732	- 731	1 V
337 Speelvoorzieningen	- 300	- 340	- 325	- 322	3 V
Saldo van baten en lasten	- 20.127	- 22.062	- 22.356	- 19.320	3.036 V
Resultaat	- 20.127	- 22.062	- 22.356	- 19.320	3.036 V

4. Bestuur en interne dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

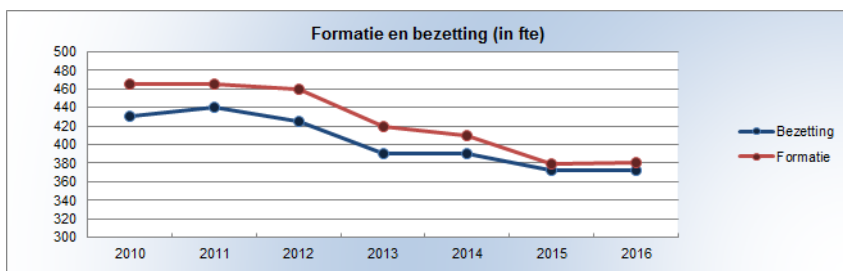
Doelstelling

We streven naar een goed bestuur (good governance) om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelen te realiseren en verantwoording daarover af te leggen. Hierbij wordt het bestuur ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie. Het is daarbij belangrijk dat de financiële huishouding van de gemeente op orde is en blijft, waarbij met zo min mogelijk geld zo veel mogelijk wordt bereikt. Daarom zetten we in op:

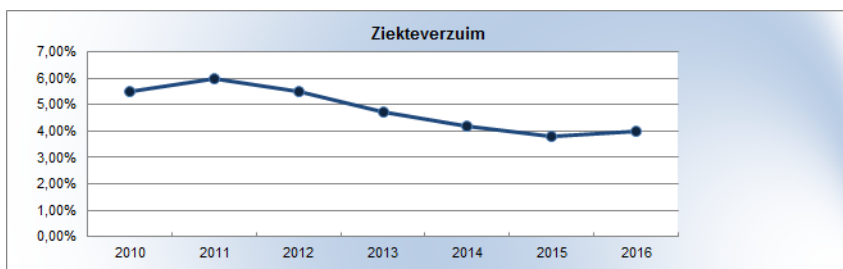
- * goed bestuur;
- * goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen via de leanfilosofie;
- * gezonde financiële huishouding.

Samenvatting

Voor een goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen, is het van belang dat de bezetting aansluit bij onze formatie, zodat we op volle kracht het werk kunnen invullen. Daarnaast is het verzuim percentage één van de graadmeters van het welbevinden van onze medewerkers. Voor wat betreft de personele bezetting zien we de laatste twee jaren dat onze bezetting goed aansluit bij de formatie. Vacatures zijn nagenoeg alle ingevuld. Het werving en selectieproces is daar goed op ingericht.

Voor wat betreft het verzuim van de medewerkers zien we, na de forse daling sinds 2011, dat we op een constant niveau zijn gebleven van circa 4%. Een continue aandacht voor gezondheid en fitheid van onze medewerkers is van belang.

Voor de verbetering van de dienstverlening zijn in 2016 kaders gesteld. Daarna heeft uitwerking van de verbetermaatregelen plaatsgevonden en zal in 2017 verdere invoering plaatsvinden, waaronder een geheel vernieuwde website.

De gemeente Barneveld heeft ongeveer 135 gebouwen in eigendom. Deze portefeuille is zeer divers samengesteld. Het varieert van sportcomplexen tot buurthuizen, schoolgebouwen en kerktorens. De exploitatie van deze gebouwen vergt de nodige aandacht. De werkzaamheden en verantwoordelijkheden zijn versnipperd belegd in de organisatie. Gekozen is voor een vernieuwde aanpak van het vastgoedmanagement, om tot een efficiëntere en transparante werkwijze en exploitatie te komen. Dit uiteraard in relatie tot de maatschappelijke doelen die de gemeente voorstaat. Begonnen is met het op orde brengen van de financiële controlling en contractbeheer. Tevens wordt de verkoop van panden geïntensiveerd. Een aantal projecten is en wordt met prioriteit opgepakt. Dit zal in 2017 worden voortgezet met de inzet van aanvullende (tijdelijke) formatie. Een

beter contractbeheer - op de projecten waar prioriteit aan is gegeven – heeft zo mede geleid tot een financieel voordeel in 2016, zoals toegelicht in de financiële analyse.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

4.1 Bestuur

411 Raad

Speerpunt Verbetering van de (bestuurlijke) informatievoorziening en dienstverlening

Doel

- Waarborgen van een tijdige en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners
- Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder de gegevens van burgers.
- Betere dienstverlening en administratieve lastenverlichting voor burgers, bedrijven en instellingen

Verantwoording

In mei 2016 zijn de kaders voor (e-)dienstverlening en website 2016-2020 door de raad vastgesteld. Bij de Kadernota 2017 - 2020 zijn voor de uitvoering hiervan financiële middelen beschikbaar gesteld, waarvan structureel € 70.000 vanaf 2017. In deze visie op dienstverlening wordt de ontwikkel richting van de (digitale) dienstverlening van de gemeente voor de komende jaren geschetst. Uitgangspunt is dat producten en diensten aansluiten bij de wijze waarop onze inwoner ondersteund wil worden en bij de veranderende rol van de gemeente in deze maatschappij. Hieruit volgt dat de gemeente Barneveld de komende jaren op een drietal punten wil versnellen:

1. Digitalisering transacties: de gemeente biedt zoveel als mogelijk digitale afhandeling aan, maar inwoners houden de keuze tussen digitaal of traditioneel.
2. Informatie op maat: iedereen, inwoner of ondernemer, jong of oud, moet op basis van de geboden informatie zelfstandig keuzes en beslissingen kunnen maken in het contact met de gemeente.
3. Interactie versterken: de gemeente versterkt de interactie met de lokale samenleving mede door inzet van en aansluiten bij sociale media en andere digitale platforms.

Ter voorbereiding op de uitvoering van de visie is een Nieuw Document Management Systeem (Verseon) ingevoerd. En de nieuwe website is voorbereid, waarvoor de kaders in de visie op dienstverlening zijn opgenomen. De verwachting is dat deze geheel nieuwe website in de eerste helft van 2017 online gaat. Dit blijkt onder meer uit het Uitvoeringsprogramma dienstverlening 2017, dat begin 2017 is verschenen.

4.2 Interne dienstverlening

422 Ondersteuning organisatie

Speerpunt Invoering vennootschapsbelasting (VPB)

Doel

Voldoen aan de belastingplicht (VPB), waarbij het uitgangspunt is om de te betalen belasting zo minimaal mogelijk te houden.

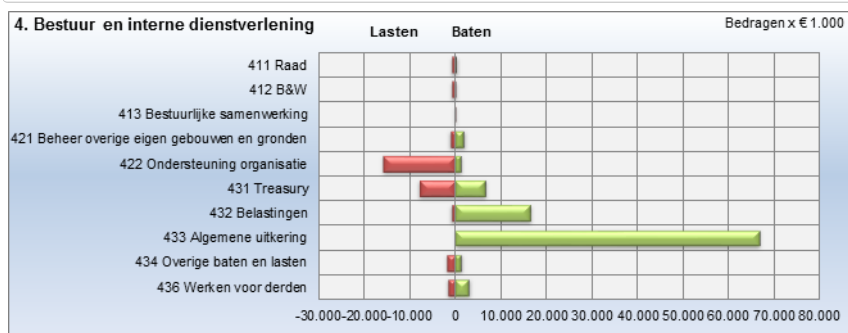
Verantwoording

De VPB is ingegaan per 2016. Vanuit de begrotingscijfers is de VPB toets gedaan. Daarbij hebben we geconstateerd dat we geen ondernemer zijn voor de VPB in 2016. Op basis van de werkelijke cijfers zal dit achteraf nogmaals beoordeeld worden. Het is nog niet duidelijk of de belastingdienst ons standpunt rond rente toerekening aan grondexploitaties deelt. Een eerste oriënterend gesprek met de fiscus hierover heeft plaats gehad in het 4e kwartaal van 2016. In 2017 wordt hier een vervolg en een verdere inhoud aan gegeven. Indien we een lagere rente moeten toerekenen aan onze grondexploitaties zal dit een structureel negatief effect hebben op de begroting. Tevens zal het een positief effect hebben op de verliesvoorziening. De verwachting is dat in de loop van 2017 meer duidelijkheid gaat komen over welke rente we toe mogen rekenen aan de grondexploitaties vanuit fiscaal oogpunt. Zodra dit helder is zullen wij de raad hierover nader informeren.

4.3 Algemene dekkingsmiddelen

Hiervoor waren geen speerpunten opgenomen, waarover maandelijks gerapporteerd moest worden.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	- 1.858	- 1.795	- 1.961	- 1.921	40 V
411 Raad	- 794	- 804	- 782	- 740	42 V
412 B&W	- 797	- 780	- 968	- 952	17 V
413 Bestuurlijke samenwerking	- 268	- 210	- 210	- 229	- 19 N
4.2 Interne dienstverlening	- 14.291	- 14.681	- 14.668	- 14.234	434 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	28	221	468	581	112 V
422 Ondersteuning organisatie	- 14.319	- 14.902	- 15.136	- 14.815	322 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	81.456	78.978	81.107	81.113	6 V
431 Treasury	- 794	- 1.766	- 1.653	- 1.584	69 V
432 Belastingen	15.214	15.467	15.395	15.392	- 3 N
433 Algemene uitkering	65.691	64.557	66.706	66.720	14 V
434 Overige baten en lasten	451	- 470	- 617	- 679	- 62 N
436 Werken voor derden	894	1.190	1.276	1.265	- 12 N
Saldo van baten en lasten	65.307	62.502	64.479	64.958	479 V
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	- 6.218	- 2.596	- 2.906	- 3.257	- 351 N
441 Mutaties reserves	- 6.218	- 2.596	- 2.906	- 3.257	- 351 N
Mutatie reserves	- 6.218	- 2.596	- 2.906	- 3.257	- 351 N
Resultaat	59.089	59.906	61.573	61.701	128 V

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De inkomsten van de gemeente komen uit verschillende bronnen. De hoofdmoot wordt gevormd door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Ongeveer 20% van de gemeentelijke inkomsten (€ 25 miljoen van € 126 miljoen) wordt gegenereerd vanuit het eigen belastinggebied. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan dit gebied dat wordt gevormd door de belastingen, de leges en de overige heffingen die de gemeente oplegt. Het (meerjaren) beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014.

Er is informatie opgenomen over de volgende zaken:

- het beleid ten aanzien van de lokale belastingen
- een overzicht van de begrote en de werkelijk ontvangen inkomsten uit belastingen
- een toelichting op de grootste afwijkingen tussen begrote en werkelijke inkomsten
- de lokale lastendruk
- informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding

De lokale belastingen zijn een belangrijk onderdeel van de "eigen" inkomsten van de gemeente en worden meestal gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor het te voeren beleid.

1.2 Beleid

Algemene uitgangspunten

Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota.

Onroerende zaakbelastingen

In 2016 is de toename van de opbrengst ten opzichte van 2015 voor 2% toe te schrijven aan het verhogen van de tarieven met het inflatiepercentage. De resterende opbrengststijging is toe te schrijven aan de autonome groei als gevolg van een toename van de waarde door nieuw- en verbouw.

Naast de tariefstijging ter compensatie van de gemiddelde inflatie is het tarief gestegen door de daling van de waarde van de onroerende zaken. De opbrengst van de onroerende zaakbelastingen is het resultaat van de waarde van de onroerende zaken en het belastingtarief. Om de opbrengst van de gemeente gelijk te houden bij dalende waarden van onroerende zaken, worden hogere tarieven gehanteerd. Deze aanpassing van het belastingtarief, voor de daling van de onroerende zaken, heeft derhalve nagenoeg geen invloed op de hoogte van het door de inwoners te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting.

Leges

De algemene lijn is om de leges zo min mogelijk te verhogen. In sommige gevallen wordt daarvan afgeweken om de opbrengst kostendekkend te houden.

Tarieven tabel

bedragen x € 1.000			
Tarieven lokale heffingen	2015	2016	Stijging t.o.v. vorig jaar
Onroerende zaakbelastingen			
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,1048	0,1077	2,8%
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,1454	0,1516	4,3%
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1148	0,1197	4,3%
Hondenbelastingen			
- voor de 1e hond	€ 41,00	€ 41,00	0,0%
- voor de 2e hond	€ 57,05	€ 57,05	0,0%
- voor elke volgende hond	€ 70,35	€ 70,35	0,0%
Toeristenbelasting			
- tarief per overnachting	€ 0,88	€ 0,88	0,0%
- seizoenplaats	€ 164,55	€ 164,55	0,0%
- jaarplaats	€ 164,75	€ 164,75	0,0%
Forensenbelasting			
- waarde minder dan € 70.000 of panden waarvoor geen waarde is vastgesteld	€ 177,30	€ 177,30	0,0%
- waarde meer dan € 70.000 vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffingsgrondslag € 70.000 te boven gaat. Met dien verstande dat een maximumbedrag geldt van:	€ 177,30	€ 177,30	0,0%
	€ 925,00	€ 925,00	0,0%
Afvalstoffenheffing			
- éénpersoonhuishoudens	€ 167,70	€ 169,40	1,0%
- meerpersoonshuishoudens	€ 279,50	€ 282,30	1,0%
Rioolheffing:			
- vastrecht tot 350 m ³ afvalwater	€ 161,70	€ 169,80	5,0%

1.3 Inkomsten uit heffingen

Vergelijkend overzicht opbrengsten uit belastingen

Binnen het gemeentelijk belastinggebied wordt onderscheid gemaakt in belastingen en rechten. Belastingen zijn bijdragen in de algemene middelen van de gemeente. Tegenover het betalen van belasting staat geen direct aanwijsbare tegenprestatie. Voor de tarieven van de belastingen zijn geen beperkingen opgenomen. Voorbeelden van belastingen zijn: onroerendezaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting.

Rechten worden geheven ter dekking van de kosten van dienstverlening door de gemeente. In de wet is bepaald dat de geraamde opbrengst niet hoger mag zijn dan nodig om 100% van de geraamde kosten te dekken. Dit houdt in dat de kostendekkendheid op basis van de begroting wordt beoordeeld. Een beoordeling achteraf is niet in de wet opgenomen. Voorbeelden van rechten zijn de begrafenisrechten, parkeergelden en leges voor verschillende diensten. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het overzicht van de belastingen wordt weergegeven in bijgaande tabellen en grafieken.

In onderstaande tabel ziet u tevens de begroting en werkelijke cijfers.

Tabel lokale heffingen

bedragen x € 1.000					
Lokale heffingen	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)					
01. Onroerende zaakbelastingen eigenaren	8.386	8.607	8.740	8.740	- 1 N
02. Onroerende zaakbelastingen gebruikers	1.742	1.785	1.770	1.770	0 V
03. Hondenbelasting	177	177	177	171	- 6 N
04. Toeristenbelasting	471	443	443	450	8 V
05. Forensenbelasting	907	925	905	887	- 18 N

06. Rioolheffing	3.861	4.013	4.038	4.069	30 V
07. Reclamebelasting	118	120	120	121	1 V
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	15.661	16.070	16.193	16.209	16 V
Rechten (Tariefsgebonden)					
08. Begravenisrechten	749	690	690	679	- 11 N
09. Afvalstoffenheffing	4.906	5.031	5.021	5.044	22 V
10. Parkeergelden	1.034	1.000	1.000	985	- 15 N
11. Parkeerboetes	111	156	156	99	- 57 N
12. Marktgelden	46	56	47	47	- 0 N
13. Leges burgerlijke stand	123	152	152	132	- 20 N
14. Leges dienstverlening	817	837	837	953	116 V
15. Leges Wabo vergunningen	1.520	1.480	1.480	2.054	574 V
16. Leges bestemmingsplannen	572	526	593	490	- 103 N
17. Overige leges	227	191	182	212	30 V
Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	10.105	10.119	10.157	10.695	537 V
Totaal lokale heffingen	25.766	26.190	26.351	26.904	553 V

Toelichting grootste afwijkingen

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn als volgt te verklaren.

ad 11) Parkeerboetes

In 2016 zijn minder naheffingen in verband met parkeerboetes opgelegd dan begroot. Tevens is er een daling van 10% ten opzichte van het aantal naheffingen in 2015.

ad 14) Leges dienstverlening

In 2016 zijn meer paspoorten en rijbewijzen afgegeven dan begroot. Hoewel het verstrekte aantal identiteitskaarten minder is dan begroot, zijn per saldo toch meer documenten verstrekt.

ad 15) Leges Wabo vergunningen

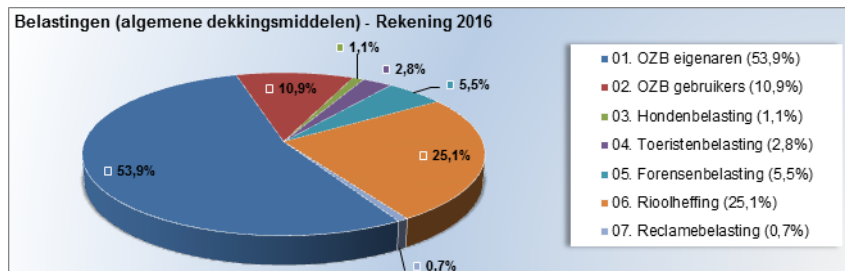
Het in 2015 ingezette economische herstel is in 2016 doorgezet. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal Wabo-vergunningaanvragen.

Met deze toename is ook het leges bedrag dat daad werkelijk binnengekomen is ruim hoger dan de geraamde legesopbrengst.

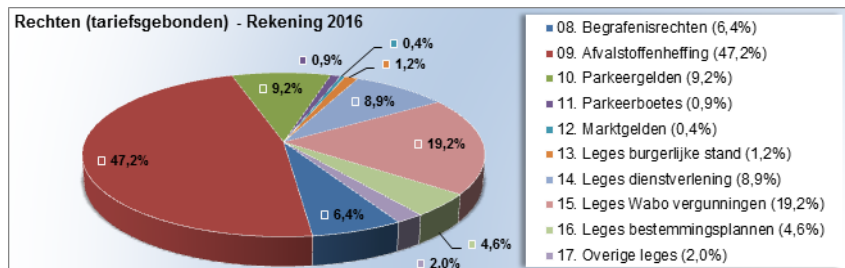
ad 16) Leges bestemmingsplannen

Er zijn meer particuliere bestemmingsplannen ingediend dan verwerkt konden worden. Hierdoor is een werkvoorraad ontstaan en zijn de inkomsten lager dan begroot. Het afhandelen hiervan zal in 2017 plaats vinden. De extra kosten en opbrengsten die dat met zich meebrengen zullen in 2017 worden verwerkt.

Grafiek belastingen

Grafiek rechten

1.4 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de "lokale lastendruk" is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken.

Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2016, uiteen van € 539 tot € 1.215 per jaar. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op plaats 195 van de 390 gemeenten en is Barneveld een gemeente met een gemiddelde lastendruk. De stijging in 2016 van de lokale lasten in Barneveld is meer dan gemiddeld. Deze bovengemiddelde stijging wordt vooral veroorzaakt door onze gestegen rioolheffing (5% - vanuit het VGRP) die groter is dan het landelijk gemiddelde (1,9%).

Het grote verschil tussen de woonlasten in de goedkoopste en de duurste gemeente (€ 676) is enigszins misleidend. De frequentieverdeling van de gemeentelijke woonlasten is zeer vlak. In 68 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 600 en de € 800. Aan de onder- en bovenkant van de verdeling zit een beperkt aantal uitschieters. Hoewel het maximum op € 1.215 ligt komen maar 23 gemeenten boven de € 900 uit.

Het bedrag van de bruto woonlasten is opgebouwd uit de onroerende zaakbelasting, waarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde (zowel landelijk als provinciaal als voor Barneveld), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In 2017 stijgen de woonlasten in Barneveld minder, doordat de OZB met 1,25% stijgt (in plaats van de 2%) en de rioolheffing met 1% (in plaats van de 5%).

Tabel lokale lastendruk

Lokale lastendruk	2015	2016	Lasten- stijging (%)
Hoogste tarieven			
- Landelijk	€ 1.198	€ 1.215	1,4%
- Gelderland	€ 925	€ 940	1,6%
Laagste tarieven			
- Landelijk	€ 520	€ 539	3,7%
- Gelderland	€ 520	€ 539	3,7%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	€ 716	€ 723	1,0%
- Gelderland	€ 707	€ 719	1,7%
- Barneveld	€ 726	€ 743	2,3%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten(www.coelo.nl)

1.5 Bezwaar, beroep en kwijtschelding

Bezwaar en beroep

Wie het niet eens is met een opgelegde aanslag kan een bezwaarschrift indienen bij de gemeente. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na het opleggen van de aanslag. Op nagenoeg alle bezwaren tegen de bij het reguliere kohier opgelegde aanslagen is voor 1 september 2016 uitspraak gedaan. Voor degenen die het niet eens zijn met de uitspraak bestaat er de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de rechtbank, hoger beroep bij het gerechtshof en cassatieberoep bij de Hoge Raad.

Kwijtschelding

Voor de inwoners van Barneveld zonder vermogen en met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding te vragen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Door gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau (waar gegevens uit de administraties van UWV, RDW en Belastingdienst worden gecombineerd) wordt nagegaan of een eerder verleende kwijtschelding leidt tot een ambtshalve kwijtschelding in het volgende jaar. Betrokkenen hoeven daarvoor dan niet zelf opnieuw een aanvraag in te dienen.

In de begroting 2016 is er van uit gegaan dat er ongeveer 600 keer kwijtschelding zou worden verleend voor een totaal bedrag van € 250.000. In werkelijkheid is er 714 keer kwijtschelding gevraagd. 613 aanvragen zijn geheel of gedeeltelijk gehonoreerd en 101 afgewezen. Het totale bedrag aan kwijtschelding is uitgekomen op € 233.743. In ca 50% van de gehonoreerde aanvragen is automatisch kwijtschelding verleend op grond van de hiervoor aangegeven gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau.

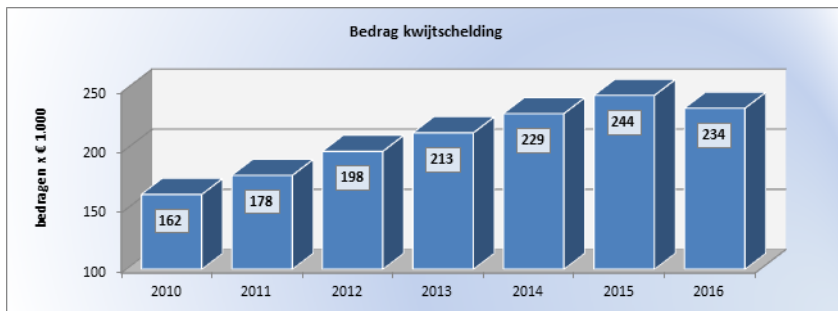
Uit onderstaande grafiek ziet u dat het aantal geheel of gedeeltelijk toegewezen kwijtscheldingen in 2016 met 5% is gedaald in vergelijking met 2015. Dit is met name te verklaren door een toename in het aantal afgewezen aanvragen.

Tabel ontwikkeling kwijtschelding

Kwijtscheldingen	Aangevraagd	Afgewezen	Geheel of gedeeltelijk toegewezen	Bedrag kwijtschelding
2010	526	81	445	€ 162.173
2011	565	79	486	€ 177.967
2012	614	70	544	€ 197.927
2013	670	69	601	€ 213.294
2014	731	97	634	€ 229.264

2015	713	66	647	€ 244.424
2016	714	101	613	€ 233.743

Grafiek ontwikkeling kwijtschelding

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen.

Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

Begrippenkader

Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

2.2 Beleid

In januari 2016 is de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen geactualiseerd en sindsdien zijn de hoofdlijnen van beleid als volgt.

Het weerstandsvermogen wordt concern-breed twee maal per jaar bepaald. Dit wordt uitgewerkt in paragraaf 2 (programmabegroting en jaarverslaggeving). Met ingang van de jaarverslaggeving 2015 wordt er in de risicolijst ook rekening gehouden met de post 'onvoorziene risico's grondexploitaties'. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname. Om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen wordt daarom gewerkt met streefwaarden en bandbreedtes in plaats van exacte getallen.

Weerstandsvermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.

1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale n.v.t. streefwaarde	

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging).

Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognosticeerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar

Algemene reserves (1)

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is, en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (2)

Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een p.m. post opgenomen.

bedragen x € 1.000		
Beschikbare weerstandscapaciteit	31-dec-2015	31-dec-2016
1. Algemene reserves	20.644	22.620
2. Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	20.644	22.620

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Alle risico's zijn onlangs geactualiseerd. Daarnaast zijn, waar mogelijk, maatregelen getroffen om het risico te beperken. Vervolgens is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie resulteert in een totaal risicobedrag van € 19,0 miljoen.

Bij de programmabegroting 2017 kwamen we eveneens uit op een bedrag van € 19,0 miljoen.

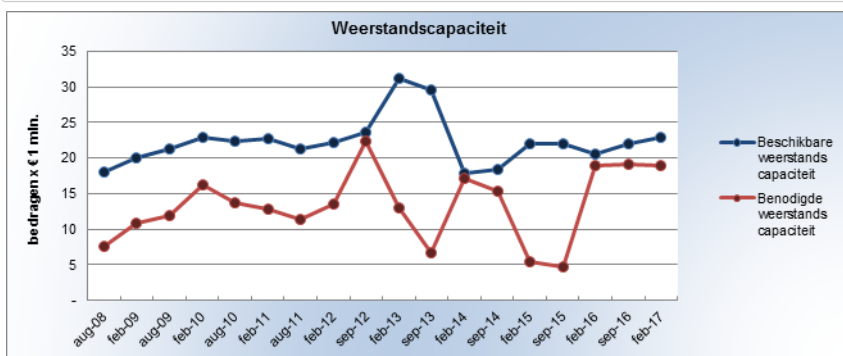
De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van impact zijn :

- 1) onvoorziene risico's bouwgronden in exploitatie (BIE), planfase 2 en 3;
- 2) onvoorziene risico's bouwgronden in exploitatie (BIE), planfase 1;
- 3) uitvoering jeugdwet valt duurder uit dan begroot;
- 4) faillissement ingeval van borgstelling/garanties;
- 5) geldkraan banken gaat dicht;
- 6) instroom statushouders;
- 7) bijdragen van derden, tijds afzet Esvelderbeek;
- 8) hogere aanlegkosten voor verbindende schakel door Provincie (Rondweg Voorthuizen Noord);
- 9) plotselinge en forse rentestijging;
- 10) mogelijk onvoldoende budget Participatiewet en WSW.

Ten opzichte van de uitkomst van de vorige simulatie (zoals opgenomen in de programmabegroting 2017) is het risico van de dekkingsgraad ABP uit de top 10 verdwenen en het risico Participatiewet en WSW in de top 10 terecht gekomen.

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van onze reserves (beschikbare weerstandscapaciteit) en risicobedrag (benodigde weerstandscapaciteit) sinds de invoering van risicomangement weergegeven.

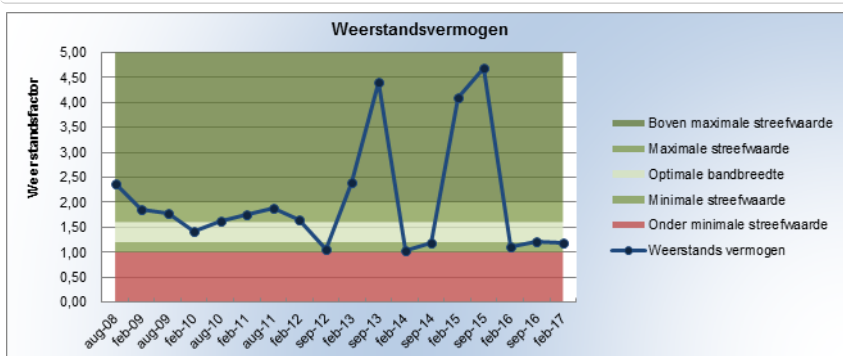
Sinds de programmabegroting 2013 zijn risico's ook inzichtelijk bij (en integraal onderdeel van) alle speerpunten van de vier programma's. De risico's van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

2.5 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is met een waarde van 1,2 gelijk aan de waarde van een half jaar geleden (bij de programmabegroting 2017). Daarmee blijft het weerstandsvermogen binnen de optimale bandbreedte.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{22.620}{19.000} = 1,2$$

2.6 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zoals die voorgeschreven worden door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn in deze jaarverslaggeving opgenomen in paragraaf 2. De kengetallen hebben een verband met zowel het weerstandsvermogen als ook met de financiering. Landelijk wordt aandacht gevraagd voor deze kengetallen. Daarin is met name aangegeven om naast het weerstandsvermogen ook te letten op de ontwikkeling van deze financiële kengetallen en om vooral het geheel van deze getallen in samenhang te bezien.

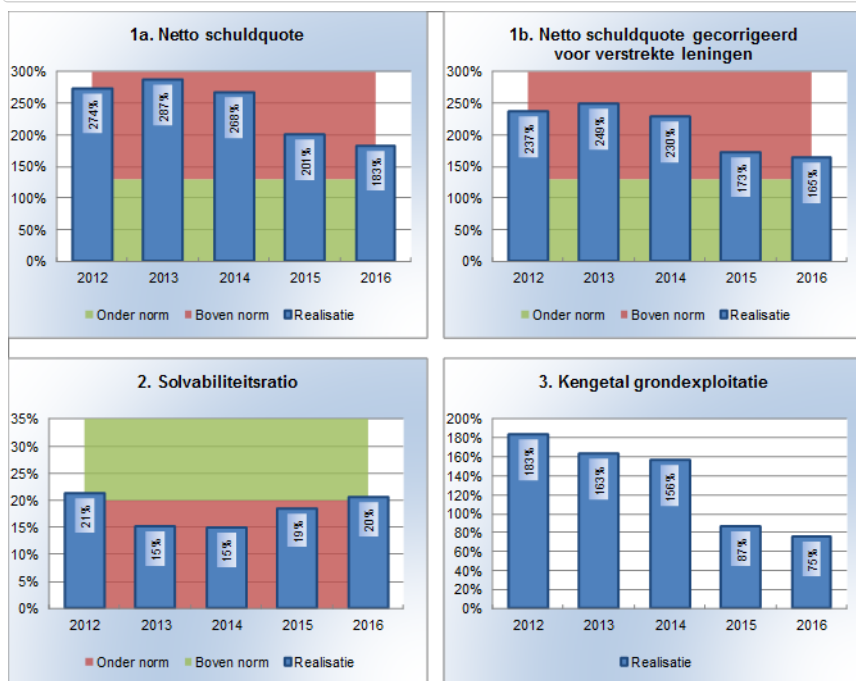
Mede gezien de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is het goed de financiële kengetallen of ratio's in beeld te hebben. Deze ratio's zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans en/of exploitatie cijfers. Bij het beoordelen van de hoogte en ontwikkeling van de ratio's kijken we vooral naar de samenhang tussen deze ratio's en de ontwikkeling in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht. Samen met het weerstandsvermogen kunnen we een beeld vormen van hoe de gemeente er in financieel opzicht voor staat. De ratio's worden hierna zowel in tabelvorm als grafisch weergegeven.

De netto schuldquote (netto schuld als aandeel van de inkomsten in een jaar) is in 2016 verder gedaald. We constateren dat we ook in 2016 schulden afgelost hebben, onder andere door de daling van de voorraad bouwgrond grondexploitatie (-/- € 10 miljoen) en de ontvangen aflossingen op verstrekte leningen (-/- € 10 miljoen, waarvan € 8 miljoen aflossingen betreft op de hypotheekleningen voor ambtenaren). Tegelijkertijd hebben we ook investeringen gepleegd die hebben geleid tot een toename van onze materiële vaste activa (+€ 15 mln). Door in totaliteit een hogere aflossing ontwikkelt de schuldquote zich per saldo steeds meer richting de streefwaarde.

Qua solvabiliteit (het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totale vermogen) zien we eveneens dat de ingezette trend zich heeft doorgezet. Deze ratio is in 2016, voor het eerst sinds 2012, uitgekomen op het gewenste streefpercentage (20%). Het eigen vermogen is dan op het minimaal gewenste niveau gebracht.

Het kengetal grondexploitatie (de voorraad bouwgrond als aandeel van de inkomsten in een jaar) is in 2015 sterk gedaald door hogere inkomsten in het sociaal domein. In 2016 zien we een verdere daling van het kengetal. Dit laat zien dat de risico's verder teruggebracht zijn. Voor dit kengetal is geen streefpercentage opgenomen. Landelijk is er geen eenduidig uitgangspunt. Het percentage zegt iets over het risicoprofiel van een gemeente. Provincie Gelderland geeft aan dat bij een percentage >35% sprake is van een hoog risico. Binnen gemeente Barneveld zien we een relatief hoger risicoprofiel. Dat hoort bij een groeiende, ambitieuze gemeente. We zien wel dat de kengetallen zich ontwikkelen richting een lager risico sinds 2013.

Kengetallen	2012	2013	2014	2015	2016
Netto schuldquote	274,5%	287,1%	268,0%	200,9%	183,5%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	236,7%	249,2%	229,9%	173,4%	164,9%
Solvabiliteitsratio	21,3%	15,1%	14,9%	18,5%	20,5%
Grondexploitatie	183,2%	163,1%	156,5%	86,7%	75,3%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	1,0%	0,0%	1,0%	0,0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	103,0%	99,7%	100,6%	101,4%	102,8%

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een aanzienlijk beslag op de financiële middelen van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad ons college om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen. De voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse bijdragen en stortingen vanuit de verschillende programma's. Bedragen genoemd in deze paragraaf zijn in duizenden euro's (x € 1.000,-).

3.2 Wegen

Beleidskader

De gemeente heeft op dit moment ongeveer circa 3,5 miljoen m² verharding in beheer en eigendom. De gemeente is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor deze wegen. De uitvoering van het groot onderhoud vindt plaats volgens het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsplan, dat op basis van een (CROW-)methodiek voor wegbeheer tot stand komt.

Beheerplan

De uitvoering van het wegonderhoud wordt jaarlijks door het college vastgesteld in het zogenoemde uitvoeringsplan. De onderhoudswerkzaamheden die daarin zijn opgenomen worden voorafgaand integraal afgestemd met alle betrokken disciplines.

a. Kwaliteitsniveau verhardingen

De bepaling van het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke verhardingen wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een globale visuele weginspectie volgens de geldende landelijke (CROW-)methodiek. Alle wegen zijn geïnspecteerd op schade waarbij schadetype, ernst en omvang daarvan per weggedeelte wordt bepaald.

Uit de inspecties is gebleken dat de wegen een forse onderhoudsachterstand hebben. De middelen waren onvoldoende om het wegenareaal op niveau te houden. Op basis van de in 2016 vastgestelde beleidsvisie 'Beheer en onderhoud wegen 2017 – 2026' is er voor de periode 2017-2021 jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor het inlopen van de achterstand. Daarnaast is er een groeimodel (2017-2023) om het structurele onderhoudsbudget op het niveau te brengen waarmee, na inlopen van de onderhoudsachterstand, het kwaliteitsniveau op peil gehouden wordt.

b. Uitvoering wegonderhoud

Vanaf 2015 is het onderhoud uitgevoerd middels een raambestek/-contract. Dit houdt in dat vrijwel alle voorkomende onderhoudsmaatregelen in het bestek zijn opgenomen. Echter is in het contract niet vastgesteld op welke wegen onderhoud wordt uitgevoerd. Na gunning is de gemeente vrij in het bepalen van de wegen waarop onderhoud wordt uitgevoerd en welke onderhoudsmaatregelen worden toegepast. Hierdoor heeft de gemeente een veel grotere flexibiliteit om te anticiperen op ontwikkelen.

De gemeenteraad heeft op 25 mei 2016 ingestemd met de beleidsvisie beheer en onderhoud wegen. Hierbij heeft de raad een signaal afgegeven door een amendement aan te nemen om alle wegen naar basisniveau te brengen. Nadien zijn de voorbereidingen getroffen om het achterstallige wegonderhoud aan te pakken, zodat in 2017 een vliegende start gemaakt kan worden. Deze voorbereidingen verliepen dermate vlot dat in het laatste kwartaal al daadwerkelijk een start is gemaakt met de aanpak van het achterstallige onderhoud. Hiermee wordt het signaal van de raad opgepakt, maar dit heeft ook geleid tot een overschrijding van de geraamde kosten. Begin 2017 zijn ten behoeve van de aanleg van de Harselaartunnel een aantal wegen langdurig gestremd. Om in deze periode te voorkomen dat omliggende wegen afgesloten moeten worden is onderhoud aan deze wegen naar voren gehaald. Hierdoor is een aanvullende dotatie in de voorziening gedaan.

Voorziening groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000				
Voorziening Groot onderhoud wegen	Saldo 1-1-2016	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2016
Voorziening Groot onderhoud wegen	202	3.327	- 3.529	0

Stortingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000	
Specificatie storting groot onderhoud wegen	Bedrag
- Bijdrage derden tbv Houtbeekweg	5
- Bijdrage platteland ontwikkelingsfonds	67
- Bijdrage vanuit exploitatie voor begoniaweg/	156
- Dotatie vanuit productbegroting	1.252
- Aanvullende dotatie	1.847
Totaal	3.327

Onttrekkingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000	
Specificatie onttrekking groot onderhoud wegen	Bedrag
- Raamcontract groot onderhoud	2.159
- Realisatie 60 km zone Kootwijkerbroek-Stroe-Voorthuizen	1.178
- Teerhoudend asfalt	49
- Bermverhardingen	28
- Overige projecten	115
Totaal	3.529

3.3 Water

Beleidskader

a. Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP)

Het GRP 2016 - 2019 is op 2 maart 2016 vastgesteld door de gemeenteraad.

In het plan worden de activiteiten aangegeven die nodig zijn om de doelstellingen van het GRP te verwezenlijken. Naast de kosten is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten; de rioolheffing.

b. Waterplan Barneveld

Het Waterplan Barneveld is op 22 november 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is gezamenlijk

opgesteld door de waterschappen Vallei & Eem en Veluwe, de provincie Gelderland en de gemeente Barneveld. Het bestaat uit drie delen: de Watervisie 2004-2025, een Uitvoeringsplan en een Operationeel Programma. De voor de gemeente relevante onderdelen uit de watervisie zijn opgenomen in het GRP 2016-2019.

c. Hemelwaterbeleidsplan

Het hemelwaterbeleidsplan 2011-2015 heeft een stevige basis gelegd voor het lokale beleid ten aanzien van de omgang met hemelwater. Momenteel wordt een nieuw hemelwaterbeleidsplan opgesteld dat in september 2017 ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

De reden en aanleiding voor het opstellen van dit nieuwe hemelwaterbeleidsplan is driedelig:

- geplande maatregel vanuit het gemeentelijk rioleringsplan
- gewenste aanscherping van vanwege klimaatverandering
- vereiste focus op klimaatadaptatie vanwege afspraken (landelijk niveau)

Het plan kent meerdere doelstellingen waaronder het beperken van wateroverlast bij hevige regenval, het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en het bijdragen aan de goede werking van de rioolwaterzuiveringsinstallaties te Ede, Nijkerk en Harderwijk. Daarnaast vervult het hemelwaterbeleid een voorbeeldfunctie richting burgers en bedrijven.

d. Grondwaterbeleidsplan

Op 9 juli 2013 is het grondwaterbeleidsplan 2013-2019 door het college vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan beschrijft de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, geeft invulling aan de gemeentelijke zorgplicht voor grondwater en levert een bijdrage aan het oplossen en voorkomen van grondwaterproblemen.

e. Toekomst Waterketen Gelderland en Platform Water Vallei & Eem (PWVE).

De stuurgroep Toekomst Waterketen Gelderland heeft initiatieven ontwikkeld om de samenwerking in de waterketen te bevorderen. Veranderingen in het riolerings- en waterbeheer vragen om grote personele - en financiële inspanningen. Door samenwerking worden kostenbesparingen bereikt, de kwaliteit van producten en dienstverlening vergroot en de personele kwetsbaarheid verminderd. Gelderse en Utrechtse gemeenten, gelegen binnen het beheergebied van het waterschap Vallei & Veluwe, werken sinds 27 maart 2008 samen in het PWVE. Dit samenwerkingsverband bestaat uit een ambtelijk platform, een kernteam, een (bestuurlijke) regiegroep en een bestuurlijk platform. Voorzitter van het bestuurlijk platform is wethouder Van Daalen, voorzitter van het ambtelijk platform en kernteam is afdelingshoofd Van Ee.

Medewerkers van de gemeente Barneveld zijn momenteel actief in de projectgroepen van het PWVE en het hieraan verbonden afvalwaterteam Ede - Veenendaal – Barneveld (AWT). De financiële bijdrage aan het PWVE / AWT, de personele kosten en de investeringen zijn opgenomen in het GRP 2016 – 2019, de uitvoeringsplanningen en de jaarplanningen.

Beheerplan

De uit het GRP 2016-2019 voortkomende maatregelen zijn opgenomen in een uitvoeringsplanning en in jaarplannen. Na

vaststelling van het GRP 2016 – 2019 door de gemeenteraad zijn het jaarplan en de uitvoeringsplanning 2016 en de evaluatie van het uitvoeringsplan 2015 op 4 juli 2016

door het college vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. Eind 2015 is een rioolbeheerplan opgesteld als verbindende schakel tussen het GRP 2016 – 2019 en de operationele beheerplanning in de periode 2015 – 2018.

De beheeractiviteiten maken deel uit van het jaarplan en de jaarlijkse uitvoeringsplanning.

Financiële consequenties

De in de volgende tabel de geraamde en werkelijke inkomsten en uitgaven van 2016. De meerjarenbegroting in het GRP geeft een prognose tot het jaar 2095, waarbij ervan uit wordt gegaan dat de reserve voldoende op peil is om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. De mutatie in de reserve GRP die in 2016 wordt gedaan geeft geen aanleiding tot extra maatregelen om dit uitgangspunt te kunnen handhaven.

bedragen x € 1.000				
Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	Saldo 1-1-2016	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2016
Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	775	119	-	895

bedragen x € 1.000		
Specificatie onttrekking reserve riolering	Begroting 2016	Rekening 2016
Lasten		
Exploitatiekosten	2.001	1.951
Kapitaallasten	2.269	1.998
Totaal lasten	4.270	3.949
Baten		
Rioolheffing	4.038	4.068
Aansluitrechten	24	-
Overige baten	22	-

Totaal baten	4.084	4.068
Verschil lasten-baten	186	- 119
Mutatie voorziening VGRP	186	- 119

3.4 Gebouwen

Beleidskader

Het beleidskader voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is de rapportage planmatig onderhoud 2016 - 2035. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn de mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht. Binnen het beleidskader is het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden een doorlopend aandachtspunt.

Beheer en onderhoudsplan

Het meerjarig onderhoudsplan gebouwen wordt jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Barneveld heeft ongeveer 90 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerkstorens, parkeergarage Transferium Noord, brandweergarages waaronder het hulpverleningscentrum tot overige eigendommen zoals woningen.

Sinds 1 januari 2015 zijn de binnensport-accommodaties, zwembaden en de Veluwehal in exploitatie aan de firma Optisport overgedragen. Op basis van een overeengekomen demarcatielijst worden deze accommodaties planmatig door de gemeente Barneveld onderhouden.

Binnen de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen (exclusief schoolgebouwen) beheert de gemeente, team Vastgoed in totaal circa 67.000 m2 bruto vloeroppervlak.

De meerjarenbegroting 2016 – 2035 en het jaarplan zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud gebouwen 2016. In deze rapportage wordt een toelichting gegeven op de uitgangspunten, gewijzigde parameters en een toelichting op de meest omvangrijke vervangingen. Daarnaast wordt een (financiële) terugblik gegeven over het voorgaande dienstjaar.

In het laatste kwartaal van 2016 zijn de objecten geïnspecteerd op de onderhoudsconditie volgens de NEN 2767.

Uit de uitkomsten van deze inspectie blijkt dat er geen noemenswaardige kostenverhogende gebreken bij de objecten zijn geconstateerd. De gemiddelde staat van onderhoud van de objecten is conditiescore 3; wat wil zeggen sober, maar doelmatig. Op de middellange termijn worden grotere uitgaven verwacht. Gelet op de huidige onderhoudsplanning zal de eerste 12 jaar de dotatie in de onderhoudsvoorziening voor bestaande gebouwen mogelijk niet hoeven worden aangepast.

Technisch onderhoud (preventief, correctief, etc.)

Sinds 2016 verloopt ook het technisch onderhoud aan de gebouwen via de voorziening waar dit voorheen via de reguliere exploitatie verliep. Het doel van deze, overigens, budgettair neutrale wijziging is een beter inzicht in de onderhoudskosten per pand te verschaffen. Door dit inzicht kan een betere afweging gemaakt worden om planmatig onderhoud naar voren te halen of juist uit te stellen.

Financiële consequenties

De totale onttrekking aan de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen is lager dan begroot. In 2016 werd voor de totale onttrekking € 2.457.546 geraamd. De uiteindelijke onttrekking is uitgekomen op € 2.296.679. Dit wordt veroorzaakt door:

- beleidsmatige beslissingen, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd of uitgesteld zijn;
- doorschuiven van planmatig onderhoud op grond van rapportages.

Op basis van de meerjarenbegroting in het onderhoudsplan gebouwen 2016-2035 is de voorziening voldoende op peil om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Voorzien is dat vanaf 2020 de onttrekkingen oplopen, waarmee het bestaan van de voorziening gerechtvaardigd is.

bedragen x € 1.000				
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 1-1-2016	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2016
Voorziening Onderhoud gem. gebouwen	2.224	2.075	- 2.297	2.003

bedragen x € 1.000	
Specificatie onttrekking voorziening gemeentelijke gebouwen	Bedrag
- Binnensportaccommodaties	885
- Gemeentehuis	390
- Gemeentewerf en steunpunten	140
- Hulpverleningscentrum	139
- Vastgoedmanagementsysteem	125
- Sportcomplexen	121

- Transferium	80
- Villa 29	40
- Kerktoren	40
- Bibliotheek	32
- Overige Gebouwen	385
Totaal	2.297

Voorziening onderhoud primair onderwijs

bedragen x € 1.000				
Voorziening Onderhoud gebouwen primair onderwijs	Saldo 1-1-2016	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2016
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	314	54	-	368

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Behalve voor investeringen wordt er geld aangetrokken (of uitgezet) voor de exploitatie. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven wordt er zogenaamd *kort geld* aangetrokken. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan één jaar. In de meeste gevallen wordt een kasgeldlening met een looptijd van één of enkele maanden aangetrokken.

In deze paragraaf worden de kansen en risico's rond financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die maandelijks wordt geactualiseerd.

4.2 Beleid

Om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden, wordt gebruik gemaakt van de kaders die in het treasurystatuut staan, gebaseerd op de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. De treasuryklankbordgroep overlegt periodiek en geeft mandaat voor het aantrekken van geldleningen. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afkomen van overbodige saldi op de rekeningen couranten bij de bank.

4.3 Financiële aspecten

Renteontwikkeling

In de grafiek van de renteontwikkeling 2007 t/m 2016 is te zien dat de rente als gevolg van de wereldwijde financiële en economische crisis gedaald is vanaf 2008. In de grafiek die de renteontwikkeling van 2016 laat zien, is duidelijk zichtbaar dat het korte geld op een stabiel laag niveau beschikbaar was. Voor het hele korte geld bedroeg de rentevergoeding 0% (of lager). Door gedurende het jaar bewust gebruik te maken van kortlopende financiering zijn de financieringskosten van de leningenportefeuille laag gebleven.

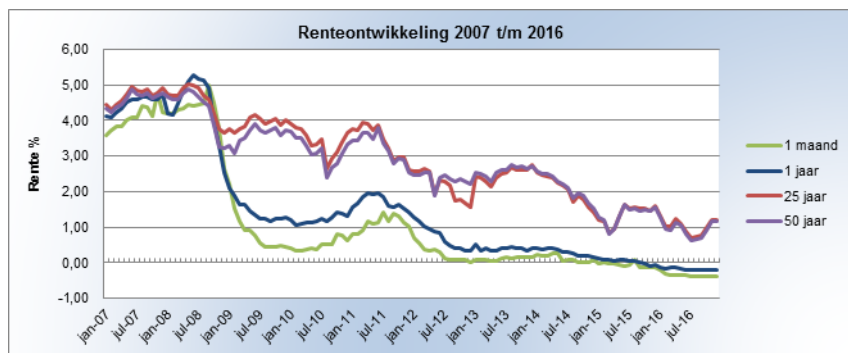
Treasuryresultaat

Op het beleidsproduct Treasury vindt u de financiële resultaten van onze rente (zie bijlage 5). Zowel de rente kosten als de opbrengsten worden daar verantwoord. Aan de kostenkant worden de rente kosten over onze opgenomen (geld)leningen hier verantwoord. De rente opbrengsten worden gevormd door de ontvangen rente op uitstaande leningen en de rente die we ten laste brengen van de grondexploitatie. Daarnaast wordt binnen het beleidsproduct Treasury ontvangen dividend verantwoord. Per saldo heeft de gemeente circa € 1,6 miljoen aan kosten op dit product, overeenkomstig de begroting.

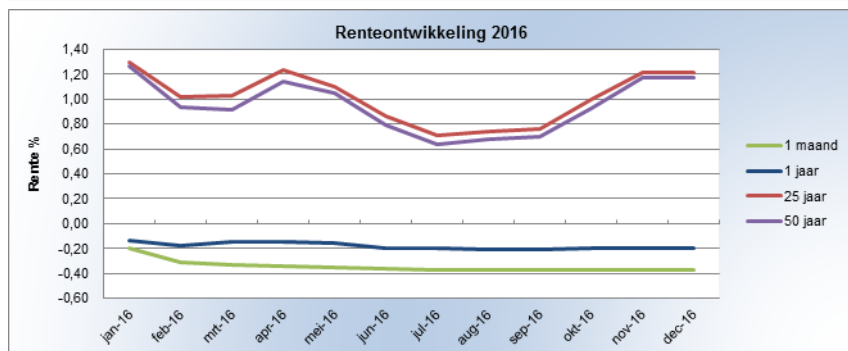
In de begroting 2016 is rekening gehouden met een afnemende financieringsbehoefte, die met leningen ingevuld dienden te worden. Dit is gedurende 2016 ook zo gebleken, de reguliere aflossingen gedurende het jaar zijn gedeeltelijk structureel geherfinancierd (€16 miljoen). Gedurende het jaar is gebruik gemaakt van de lage rentestanden van het korte geld. Daarnaast is geanticipeerd op de renteontwikkeling van het lange geld en is voor een bedrag van € 10 miljoen aan nieuwe vaste geldleningen afgesloten ter gedeeltelijke indekking van eindaflossingen in 2017. Aan reguliere, jaarlijkse aflossingen is er in het jaar 2016 € 20,9 miljoen afgelost.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2016 afgerond 3,4%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

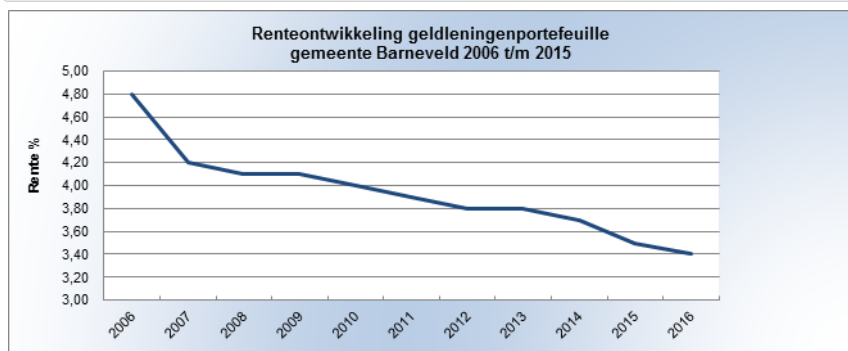
Renteontwikkeling meerjarig

Renteontwikkeling lopend jaar

Rente ontwikkeling leningportefeuille

Ontwikkeling financieringsbehoefte

In de begroting 2016 is rekening gehouden met een afnemende financieringsbehoefte, die met leningen ingevuld dienden te worden. Dit is gedurende 2016 ook zo gebleken, de reguliere aflossingen gedurende het jaar zijn gedeeltelijk structureel gefinancierd (€16 miljoen). Gedurende het jaar is gebruik gemaakt van de lage rentestanden van het korte geld. Daarnaast is geanticipeerd op de renteontwikkeling van het lange geld en is voor een bedrag van € 10 miljoen aan nieuwe vaste geldleningen afgesloten ter gedeeltelijke dekking van eindaflossingen in 2017. Aan reguliere, jaarlijkse aflossingen is er in het jaar 2016 € 20,9 miljoen afgelost door ondermeer verkopen van de bouwgronden en aflossingen op verstrekte leningen (zie ook toelichting in paragraaf 2.6 - financiële kengetallen).

Vanaf 2015 is de decentrale overheid verplicht om overtollige middelen te stallen in de schatkist van het Rijk (het zgn. 'schatkistbankieren'). In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij deze middelen onder het drempelbedrag blijven. Per kwartaal moet het gemiddelde van deze middelen onder het drempelbedrag uitkomen. Over het algemeen heeft Barneveld een financieringsbehoefte en is er geen sprake van een structureel financieringsoverschot. Sporadisch is er sprake van een tijdelijk financierings- c.q. liquiditeitsoverschot. In 2016 is voldaan om gemiddeld per kwartaal binnen het drempelbedrag (€ 900.000 voor Barneveld) te blijven.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2016 afgerond 3,4%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

Financieringsbehoefte

bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte	Rekening 2016
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.	230.190
Aflossingen in de loop van het jaar	- 20.949
Aangetrokken nieuwe leningen	16.000
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.	225.241

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

Renterisiconorm

Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt in 2016 € 24,2 miljoen en moet afgezet worden tegen onze aflossingen van € 20,9 miljoen. Dit betekent dat onze gemeente binnen de norm blijft. Tegelijkertijd wordt voor toekomstige jaren de actuele renteontwikkelingen gevolgd, zodat op grote renterisico's tijdig wordt geanticipeerd.

Kasgeldlimiet

Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt dient de gemeente over te gaan tot consolidatie. De kortlopende schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente alsnog komt 'vast te staan').

De markt voor het kasgeld bleef gedurende geheel 2016 laag (ultimo 2016: circa. 0,0%) dat het lonend was om de kasgeldpositie, mede op basis van de middellange liquiditeitsprognose, niet overhaast te consolideren. Dagelijks zijn de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt nadrukkelijk gevolgd om zo nodig direct te kunnen handelen ingeval een acute en forse rentesprong zich zou voordoen. Vanwege de renteontwikkelingen medio 2016 zijn enkele kasgeldposities geconsolideerd tegen gunstige voorwaarden. De omvang van de kasgeldleningen was per einde van het boekjaar nihil dus werd ruimschoots voldaan aan de kasgeldlimiet.

Onderstaand is de berekening weergegeven van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

bedragen x € 1.000

Renterisiconorm	Rekening 2016	Rekening 2015
Omvang begroting 2016 (=grondslag)	121.198	102.000
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20%	20%
Toegepaste renterisiconorm	24.240	20.400

Kasgeldlimiet

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	Rekening 2016	Rekening 2015
Omvang begroting 2016 (=grondslag)	121.198	102.000
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%
Toegepaste kasgeldlimiet	10.302	8.670

Verstrekte leningen

bedragen x € 1.000

Verstrekte leningen	Rekening 2016
Stand van de verstrekte leningen per 1 jan.	34.104
Nieuw verstrekte leningen	882
Aflossingen in de loop van het jaar	- 10.981
Stand van de verstrekte leningen per 31 dec.	24.005

4.5 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze

garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurystatuut, zijn beperkt. In 2010 is in de nota 'Garantstellingen' uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen

Per 2016 staat de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 77 miljoen euro en zal de omvang hiervan gedurende het jaar aflopen naar € 72 miljoen. Deze daling wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de aflossingen op de garantstellingen WSW. Op een termijn van 4 jaar lopen 5 van de 12 garantstellingen af en heeft de staat van garantstellingen een omvang van ca. € 50mln.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vormt, samen met het aandeel van het Rijk, de derde zekerheid in achtervangstructuur. De eerste zekerheid is de financiële middelen van de woningbouwcorporatie zelf. De tweede zekerheid bestaat uit de borgstellingreserve van het waarborgfonds zelf. En als laatste staan dus de overheden garant.

Onderstaand is in grafiekvorm het globale verloop van de garantstellingen weergegeven voor de komende jaren. Uiteraard is deze grafiek een momentopname, omdat (zeker vanuit de Waarborgfonds Sociale Woningbouw) de kans aanwezig is, dat er nieuwe garantstellingen zullen ontstaan.

Verloop garantstellingen

Garantstellingen	Aantal gegarandeerde leningen	Totaal bedrag van de leningen	Waarvan gegarandeerd door de gemeente
2012	14	€ 188 mln	€ 89 mln
2013	13	€ 183 mln	€ 87 mln
2014	12	€ 167 mln	€ 81 mln
2015	11	€ 161 mln	€ 79 mln
2016	11	€ 151 mln	€ 74 mln

Paragraaf 5 Grondbeleid

5.1 Inleiding

In de nota grondbeleid zijn de kaders gesteld waarbinnen de gemeente werkt. Actief en behoedzaam zijn daarin de kernbegrippen. De afgelopen jaren zijn belangrijke projecten verder ontwikkeld en in uitvoering genomen, zoals onder andere Harselaar Zuid, Columbiz Park, Puurveen, De Burgt, Veller, Holzenbosch en diverse inbreidingslocaties. Het grondbeleid is een belangrijk instrument bij het bereiken van doelstellingen die bij elk van de projecten in het kader van ruimtelijk en economisch beleid zijn geformuleerd. De projecten worden in verschillende vormen van samenwerking met marktpartijen tot uitvoering gebracht.

De economische crisis heeft grote invloed gehad op de voortgang en het financiële verloop van de grote ruimtelijke projecten in onze gemeente. De samenwerking met meerdere marktpartijen heeft mede daardoor een moeizame periode gekend. Gelukkig zijn deze weer op orde en is het merendeel van de projecten weer in een ander vaarwater gekomen. Het actieve grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Door het actieve grondbeleid is de gemeente eveneens gevoeliger geworden voor economische ontwikkelingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft de gemeente al in 2012 een voorziening getroffen voor de totale grondportefeuille van in totaal € 31,4 miljoen. Hierdoor konden we de grondexploitaties toekomstbestendig maken. Via periodieke rapportages wordt u regelmatig op de hoogte gehouden van het verloop van deze voorziening op het niveau van de afzonderlijke complexen.

Met de totstandkoming van Meerjarenprognose Grondexploitaties hebben we opnieuw een belangrijke stap gezet in de kwaliteit van de informatievoorziening en sturingsmogelijkheden. De voorzieningen zullen periodiek worden herzien op basis van bijgestelde actualisaties van de grondexploitaties. Bijstelling vindt minimaal één keer per jaar plaats. Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Vanzelfsprekend wordt hierbij in deze tijd uiterste behoedzaamheid betracht. Deze lijn is nadrukkelijk verwoord in de Nota Grondbeleid 2016 zoals de raad die onlangs heeft vastgesteld. Deze nota bevat het vigerend beleid ten aanzien van alle relevante aspecten van het gemeentelijk grondbeleid. De baten en lasten van de grondexploitatie worden verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Leefbaarheid) in met name de jaarrekening.

Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is duidelijk afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. De baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat in het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente, onder 'voorraden'. Als complexen worden afgesloten dan worden de resultaten zichtbaar en verantwoord in de jaarrekening. Daarnaast is het mogelijk dat er tussentijds winstnemingen of verliezen worden genomen. Ook deze worden in de jaarrekening van de gemeente opgenomen en verantwoord.

BBV veranderingen

In 2016 is een aantal regels van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) gewijzigd. Zo zijn de

zogenaamde 'niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)' komen te vervallen als aparte categorie gronden. Met de vaststelling door de raad van de 'Kaders procesgang grondexploitaties' (d.d. 9 november 2016, besluit 16-111) - één en ander ingegeven door wijzigingen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) - is een aantal grondcomplexen overgegaan van NIEGG naar BIE. Deze grondcomplexen zijn daarmee allen in Fase 1 ('reëel en stellig voornemen') geopend en maken deel uit van de periodieke verslaggeving richting de raad. Ten behoeve van een juiste financiële waardering van deze gronden in de jaarverslaggeving 2016 zijn voor acht locaties nadere plannen ontwikkeld waarmee invulling is gegeven aan het beoogde grondgebruik, functies, programma en de fasering (volgordelijkheid van werken en werkzaamheden alsmede uitgiftetempo). Deze plannen worden in grote lijnen geschetst in de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG). Aan de hand van deze gegevens zijn de grondexploitaties geactualiseerd. Deze sluiten aan bij Fase 2 ('projectplan gereed'). De projecten die overgaan van fase 1 naar fase 2 zijn (in volgorde van complexnummer):

- Barneveld Noord - 800043;
- Thorbeckelaan Noord – 800044;
- Verbindingsweg (voorthuizen) - 800045;
- Tolnegenweg (Stroe) - 800047;
- Eendrachtstraat (Terschuur) - 800061;
- Kootwijkerbroek Oost Fase 2 - 800068;
- Achterveldseweg - 800081;
- Wikselaarse Eng (Holzenbosch III) - 800084.

De komende periode zal de raad een (kaderstellend) voorstel voorgelegd krijgen met betrekking tot de plannen van genoemde grondcomplexen. Barneveld Noord en Verbindingsweg zijn recent aangeboden (maart 2017). Voor Kootwijkerbroek Oost fase 2 en Holzenbosch III – Wikselaarse Eng zal dit samenvallen met de jaarverslaggeving (mei 2017). Ook de overige projecten zullen volgen. In de nabije toekomst zullen er naar verwachting geen Fase 1 grondcomplexen meer bestaan. Pas nadat plannen zijn uitgewerkt zullen de kaders hiervan, samen met een grondexploitatie, worden aangeboden aan de raad en zal het grondcomplex worden geopend. In verband met de nieuwe regelgeving van het BBV, die met terugwerkende kracht per 1-1-2016 in werking is getreden, is thans sprake van een overgangsfase.

5.2 Beleid

In alle projecten – in De Burgt via de CV – voert de gemeente op dit moment als gezegd een *actief maar behoedzaam grondbeleid*. Een *actief grondbeleid* betekent kort gezegd, dat de gemeente de benodigde gronden verworft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zo nodig toepassen van de onteigening de uitvoeringsinstrumenten. Conform het coalitieakkoord 2014-2018 zetten we het concept van faseren en doceren voort van woningbouwontwikkelingen.

De reeds ingezette ontwikkelingen zijn in 2016 voortgezet, voor zowel de woningbouw als ook voor de bedrijventerreinen. Dit houdt tevens in een samenwerking met marktpartijen, daar waar dat toegevoegde waarde heeft. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat zeer terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord. Bij een *passief (= faciliterend) grondbeleid* laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid op het gebied van de ruimtelijke inrichting, de kwaliteit van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger en directer.

Sinds 1 juli 2008 beschikt de gemeente over een instrumentarium, waarbij ook het exploitatieplan als publiekrechtelijke basis voor kostenverhaal kan worden ingezet. Daarnaast is eind 2013 de nota bovenwijkse investeringen vastgesteld waardoor specifiek kostenverhaal voor dit type investeringen is geborgd in een beleidsdocument, dat overigens periodiek wordt herzien.

In de systematiek van grondexploitaties wordt winst in principe eerst genomen als deze is gerealiseerd, dus bij het afsluiten van een complex (*realisatieprincipe*). Bij realisering van deelplannen of bij sterk positieve plannen kunnen ook tussentijdse (voorlopige) winstnemingen worden gedaan. Van winst kan alleen gezegd worden dat die zeker is, als daarbij de nog te verwachten risico's in acht worden genomen. Als uitgangspunt gelden in ieder geval onderstaande regels aangaande het tussentijds winstnemen:

- De opbrengsten van het complex overstijgen op de balansdatum de kosten;
- Er dient hierbij rekening te worden gehouden met nog te maken kosten;
- Het overblijvende positieve saldo moet minstens € 50.000 bedragen.

Wanneer voor een, door ons, vastgesteld plan een verlies op eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening getroffen (het zogeheten *voorzichtigheidsprincipe*).

MPG

Sinds 2015 wordt jaarlijks een meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) opgesteld. Deze wordt tegelijk met de jaarverslaggeving aan de raad aangeboden. In bijlage 2 vindt u het jaarlijks overzicht grondexploitaties. Deze sluit aan op het MPG. In het MPG vindt u een uitgebreid overzicht van alle grondexploitaties, inclusief

visualisaties, risico's en een korte beschrijving van de projecten.

In de jaarverslaggeving worden tevens de mutaties verwerkt vanuit het MPG zoals:

- Resultaatsneming bij afsluiten van complexen;
- Tussentijdse winstnemingen;
- Bijstellen van verliesvoorzieningen.

Het MPG wordt als basis genomen voor deze mutaties. Op deze wijze sluiten jaarverslaggeving en MPG naadloos op elkaar aan.

Binnen het MPG wordt tevens per complex de aanwezige risico's benoemd. Periodiek worden de risico's geïnventariseerd. Deze worden meegenomen in de concernbrede risico inventarisatie welke periodiek wordt uitgevoerd. In paragraaf 2 vindt u een verdere toelichting op het risicomanagement van de gemeente en de vertaling naar het weerstandsvermogen.

Voor een inzicht in de ontwikkeling van onze grondexploitaties wordt per complex aangegeven in welke ontwikkelfase deze zich bevindt. In ons beleid hebben we van elke fase een korte beschrijving gegeven. De inhoud van deze faseringen is in 2016 bijgesteld en in november door de raad vastgesteld; dit mede naar aanleiding van de BBV veranderingen.

5.3 Financiële aspecten

Resultaat 2016

Het resultaat op de grondexploitatie over het jaar 2016 bedraagt € 2.383.000. In de begroting is conform de besluitvorming geen rekening gehouden met enig resultaat uit de grondexploitatie.

Het resultaat bestaat uit meerdere onderdelen zoals resultaten voor het afsluiten van een aantal complexen en ook mutaties in de bijstelling van verliesvoorzieningen. In onderstaand overzicht wordt dit in beeld gebracht. Voor een uitgebreid overzicht van de mutaties in de grondexploitatie verwijzen we u naar bijlage 2 van deze jaarverslaggeving. Een verloopoverzicht van de verliesvoorziening op de grondexploitatie vindt u in bijlage 3. De financiële effecten van de geboekte resultaten op de grondexploitatie zijn opgenomen in programma 2 en 3 respectievelijk onder de beleidsvelden 222-grondexploitatie bedrijventerreinen en 312-grondexploitatie woningen.

Contractwaarden aan- en verkopen

In 2016 heeft de gemeente meerdere contracten gesloten voor de aan- en verkoop van gronden. De contractwaarde van de verkopen lopen op tot € 57,6 miljoen, de hoogste verkoopwaarde in de afgelopen 10 jaar.

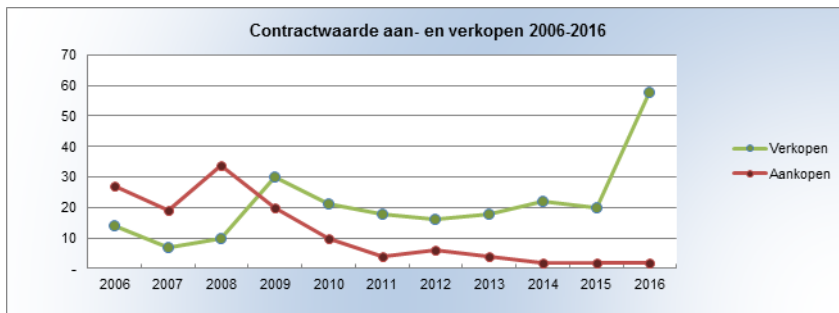
De contractwaarde van de aankopen bedragen € 1,9 mln. In onderstaande grafiek wordt het verloop van deze contractwaarden in beeld gebracht.

Liquiditeiten

Voor wat betreft de liquiditeiten met betrekking tot de aan- en verkopen van grond kan worden gemeld dat er in 2016 ruim € 28 miljoen is ontvangen en dat er voor ruim € 3 miljoen is betaald voor aankopen van gronden.

		bedragen x € 1.000
Resultaat grondexploitatie		Rekening 2016
A) Afgesloten projecten		
Centrumplan markthalgebied	895	
Herontwikkeling J. Catsstraat	494	
Herontwikkeling Schoonderbekerweg	- 87	
Herontwikkeling Leeuwerikstraat	157	
Totaal resultaat afgesloten projecten 2016		1.459 V
B) Tussentijdse winstnemingen		
Jonkersweg	200	
Blankensgoed	600	
Puurveen	200	
Kootwijkerbroek Oost Fase I	200	
Herontwikkeling vd Berglaan/Spade	300	
Totaal resultaat tussentijdse winstnemingen 2016		1.500 V
B) Mutaties verliesvoorziening 2016		
Saldo toename verliesvoorziening bedrijventerreinen	- 1.355	
Saldo afname verliesvoorziening woningbouwterreinen	779	
Saldo afname voorziening GBO (de Burgt)	5	
Totaal toename verliesvoorzieningen		- 571 N
Totaal resultaat grondexploitatie		2.388 V

Contractwaarde verloop

5.4 Toekomstresultaat

Alle grondexploitaties zijn bij het opmaken van de jaarverslaggeving geactualiseerd. Vanuit BBV regelgeving dienen grondexploitaties minstens één keer per jaar te worden geactualiseerd. Dit houdt in dat alle parameters en actuele boekwaarden worden doorgelopen en waar nodig worden bijgesteld. Het actualiseren van de grondexploitaties heeft in de meeste gevallen een effect op het te verwachten resultaat op eindwaarde.

In bijlage 2 is een cijfermatige uiteenzetting weer gegeven van de grondexploitaties. Daarin is onder andere het te verwachten resultaat per complex opgenomen. In totaliteit wordt er een negatief resultaat verwacht op eindwaarde van € 6,4 miljoen. Vorig jaar werd er nog een negatief resultaat op eindwaarde verwacht van € 12 miljoen. Het voordelige verschil van € 5,6 miljoen wordt vooral veroorzaakt door een hoger te verwachten resultaat ten opzichte van vorig jaar in complex Harselaar Zuid (ca € 6,5 miljoen), een lager te verwachten resultaat op de Verbindingsweg (-/- € 4 miljoen; dit complex was vorig jaar nog niet opgenomen in de bouwgronden in exploitatie). Daarnaast ontstaat een deel van dit verschil door het afsluiten van een vijftal projecten met in totaal een positief resultaat van € 1,5 miljoen en het boeken van een tussentijdse winstneming van in totaal € 1,5 miljoen.

Bij de opmaak van de jaarverslaggeving 2016 zijn aanvullende voorzieningen getroffen voor de grondexploitatie van in totaal € 576.000. Deze bijstelling is gebaseerd op de geactualiseerde berekeningen zoals opgenomen in het Meerjarenprognose Grondexploitatie (MPG). Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden ook de te verwachten resultaten op eindwaarde van de grondexploitaties, en de bijstelling van de voorzieningen, door de raad geaccordeerd.

bedragen x € 1.000

Recapitulatie bouwgronden in exploitatie	Rekening 2016	Rekening 2015
Boekwaarde per 31 december 2015	81.447	
Overzetten NIEGG naar BIE	55.979	
Boekwaarde per 1 januari 2016	137.426	97.082
Bij: Vermeerderingen in het dienstjaar	24.873	12.555
Af: Resultaatsnemen	2.959	229
Af: Verminderingen in het dienstjaar	- 37.726	- 28.445
Af: Overboekingen		26
Boekwaarde per 31 december	127.532	81.447
Bij: Nog te besteden bedragen	116.917	89.813
Af: Nog te verwachten opbrengsten	- 238.004	- 159.214
Vermoedelijk resultaat (op eindwaarde)	6.445	12.046

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

Definities

Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven.

Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.2 Beleid

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol.

De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (juni 2014).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument. De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.3 Verbonden partijen

Inzicht in verbonden partijen

Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:

- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage);
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is veel en/of veranderende beleidskaders;
- financieel belang/risico/kans – de mate waarin de gemeente Barneveld financieel belang heeft, risico loopt of kansen heeft.

Op basis van deze criteria zijn alle verbonden partijen gerangschikt naar een vak in de tabel. De mate van aandacht kan per vak verschillen. Als het gaat om financiële risico's, is zicht op het huishoudboekje belangrijk. Bij een hoge beleidsintensiteit willen we ook invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening.

Reële zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	O-Gen Parkeerservice POA Regio de Vallei	Regio Food Valley
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO MTB OddV PPS de Burgt	Permar VGGM
Verwaarloosbare zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Leisurelands Veluws Bosbrand Comité	
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans

De volgende mutaties ten opzichte van de vorige rapportage (programmabegroting 2017) zijn in het overzicht verwerkt:

- Per verbonden partij zijn de resultaten en financiën 2016 benoemd. Waar nodig zijn teksten geactualiseerd.
- De POA is in het 4e kwartaal 2016 opgegaan in de Strategische Arbeidsmarkt (STAM)-tafel FoodValley en vervalt daarmee als verbonden partij. T.b.v. de verantwoording van 2016 is de POA nog

wel opgenomen.

De gemeente Barneveld is per januari 2017 verbonden aan onderstaande organisaties, in volgorde van de vier programma's.

Platform Onderwijs Arbeidsmarkt Valleiregio

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (POA) stelt zich ten doel om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt met elkaar in evenwicht te brengen door ondernemers, onderwijspartijen en overheid (de 3 O's) met elkaar te verbinden.
Resultaten 2016	Uit een in 2015 gehouden evaluatie van het POA is gebleken dat er behoefte is aan een nieuwe overlegvorm voor de 3 O's. Om deze reden is het POA in 2016 opgegaan in de Strategische Arbeidsmarkt (STAM)-tafel FoodValley. De STAM-tafel is een netwerktafel, gericht op het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de regio FoodValley. Aan de STAM-tafel nemen diverse organisaties uit de 3 O's deel. Wethouder Van den Hengel participeert namens de gemeente Barneveld in de STAM-tafel. In oktober 2016 heeft de eerste bijeenkomst van de STAM-tafel plaatsgevonden. In 2017 worden de ambities van de STAM-tafel verder uitgewerkt in een regionale arbeidsmarktagenda. Omdat er, in tegenstelling tot POA, geen financiële bijdrage gevraagd wordt van de deelnemers aan de STAM-tafel is de STAM-tafel geen verbonden partij. De STAM-tafel zal daarom niet opgenomen worden in het overzicht verbonden partijen.
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning
Doelstelling(en)	1.1 Zelfredzame inwoners
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan het POA bedroeg jaarlijks ongeveer € 8.000 - € 8.500.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en/of overdrachtsovereenkomst.
Resultaten 2016	VGGM heeft in 2016 uitvoering gegeven aan de taken die volgens de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid via de gemeenschappelijke regeling en de overdrachtsovereenkomst Brandweer aan haar zijn opgedragen. Uitgebreide rapportage hierover vindt plaats in de verantwoording VGGM 2016 die wordt besproken in het Algemeen bestuur van VGGM. In het periodiek overleg brandweer wordt aan de burgemeester gerapporteerd over specifieke zaken voor de gemeente Barneveld. Ten aanzien van Publieke Gezondheid is vermeldingswaardig dat sinds 1 januari 2016 VGGM in Barneveld ook de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen uitvoert. Dit bevordert de verdere ontwikkeling van een integrale jeugdgezondheidszorg. Daarnaast hebben de 16 regiogemeenten i.s.m. VGGM een Regiovisie Publieke Gezondheidszorg opgesteld. Deze visie is een vertrekpunt voor het Barneveldse gezondheidsbeleid voor de komende jaren.
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	Bijdrage 2016: €3.378.000 deel brandweer en rampenbestrijding en €1.1610.500 deel volksgezondheid/GGD.

Permar WS

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De organisatie Permar WS is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening van vijf gemeenten (Barneveld, Ede, Renkum, Scherpenzeel en Wageningen). Inwoners met een Wsw-indicatie (mensen met een arbeidsbeperking die willen werken) moeten in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving kunnen werken. Permar helpt mensen om hun arbeidsvermogen zo goed mogelijk te ontwikkelen. Vanaf 2015 is de Participatiewet in werking getreden en is de instroom in de Wsw gestopt. Het aantal Wsw-ers neemt hierdoor elk jaar verder af. Dit is mede aanleiding geweest voor een lokaal en regionaal onderzoek naar de toekomstige relatie van de gemeente Barneveld met Permar. Alle Permar-gemeenten hebben in mei/juni 2016 ingestemd met het lokaal uitvoeren van de Wsw uiterlijk per 1 januari 2018. In november 2016 is de Gemeenschappelijke Regeling (GR) formeel opgeheven. De daadwerkelijke ontbinding van de organisatie is voorzien op 1 januari 2018.
Resultaten 2016	Permar heeft voor ongeveer 100 arbeidsjaren (voltijds Wsw-plekken) de uitvoering van de Wsw voor de gemeente Barneveld verzorgd. De oorspronkelijke begroting 2016 liet een tekort van € 2,3 miljoen euro zien. De begroting bevatte een aantal dekkingsmaatregelen waarmee het tekort mogelijk terug gedrongen kan worden tot € 1,3 miljoen euro. In de zomer van 2016 is een herziene begroting 2016 opgesteld. Deze begroting laat een negatief resultaat zien van € 2.950.000. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de gevolgen van de wijzigingen in de wet en regelgeving (kosten wijzigingen CAO) en de voorbereidingskosten voor de liquidatie. In negatieve en in positieve zin is het resultaat gecorrigeerd met het realiseren van verschillende dekkingsmaatregelen uit de oorspronkelijke begroting.
Risico's en weerstandsvermogen	De gemeenten zijn eindverantwoordelijk voor Permar WS. Verliezen moeten uiteindelijk door de gemeenten worden aangevuld als het weerstandsvermogen ontoereikend is. Het gewenste weerstandsvermogen is ongeveer €3,5 miljoen. Op dit moment beschikt Permar echter over geen enkel weerstandsvermogen. De tekorten bij Permar nemen echter elk jaar toe, mede als gevolg van de afbouw van de Wsw-subsidie en de afbouw van het aantal Wsw-ers. Conform artikel 28 van de GR Permar WS zuiveren de deelnemende gemeenten naar rato het negatieve eigen vermogen aan tot nul. Gemeente Barneveld zal circa 14% van het tekort als extra gemeentelijke bijdrage moeten betalen.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning
Doelstelling(en)	1.3 Gemeentelijk vangnet
Financieel belang	De hoogte van de subsidie voor de Wsw (alleen zittend bestand) bedroeg in 2016 ongeveer € 2,8 miljoen. Er is op basis van de herziene begroting 2016 een verwacht tekort van € 412.000 (het Barneveldse aandeel in het tekort Permar). Bij de oorspronkelijke begroting van Permar is reeds € 182.000 gedekt uit de gemeentelijke participatiemiddelen. Bij de herziene begroting is de overige € 230.000 gedekt uit de incidentele begrotingsruimte. Daarnaast is er een voorziening voor de liquidatiekosten getroffen ter hoogte van € 1 miljoen.

Coöperatie Parkeerservice UA

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winstoogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Resultaten 2016	Uitvoering van het Parkeerbeleid met name van parkeerbeheer en van een eenmalige promotiecampagne belparkeren Invoering E-loket (parkeervergunningen) is verplaatst naar 2017 ivm werkdruk ParkeerService Eind 2016 is het Bedrijfsplan m.b.t. de positie en strategie van ParkeerService, met een horizon naar 2020, vastgesteld.
Risico's en weerstandsvermogen	Uitgangspunt is om kostendekkend te opereren. Er wordt gewerkt met een jaarlijkse overeenkomst. Het lidmaatschap, dat halverwege 2016 afliep, is verlengd tot 2021.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) en bieden van parkeergelegenheid
Financieel belang	De bijdrage in 2016 is € 161.000 door afsluiten raamcontract (onderhoud slagboomterreinen en nacalculatie geleverde diensten) en is conform opdracht gefactureerd. De overige kosten bedroegen de nacalculatie over 2016 € 17.000 en een separate campagne om het belparkeren onder de aandacht te brengen (€ 10.000). De totale bijdrage in 2016 is € 188.000 (begroot was € 191.000).

Leisurelands

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant.
Resultaten 2016	2016 gaat de boeken in als een goed recreatiejaar voor de recreatiegebieden van Leisurelands. 4.369.000 bezoekers wisten de weg te vinden naar de negentien gebieden. Het recreatiesizoen begon met een warme mei maand. Juni daarentegen kenmerkte zich door het wisselvallige en natte weertype. Eind juli en eind augustus werd het volop zomer in Nederland en het recreatiesizoen eindigde met een onverwachte warme september maand. In 2016 waren er 31 zomerse- en 5 tropische dagen en door dit mooie weertype kwamen dit jaar meer bezoekers naar de recreatiegebieden dan in 2015.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat
Financieel belang	De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit met een intrinsieke waarde van € 1,6 miljoen.

Gebiedscoöperatie O-gen

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Herstel, behoud en verbetering van het evenwicht tussen landbouw, wonen, werken, recreatie, natuur en landschap in het gebied van de Gelderse Vallei en Utrecht Oost. O-gen faciliteert en adviseert gemeenten en regio inzake het buitengebied en is daarvoor een kennisnetwerk. Daarnaast was O-gen uitvoeringsorganisatie voor projecten uit het Regiocontract FoodValley.
Resultaten 2016	- Faciliteren coördinatiegroep functieverandering; - Organiseren en faciliteren ledenwerkgroep Vrijkomende Agrarische Bebouwing - Participatie in Ambtelijk Overleg RO Foodvalley en in project Menukaart FoodValley - Laatst administratieve afronding projecten Regiocontract FoodValley - Bijdrage vanuit de regio aan de Agenda Vitaal Platteland van de provincie Gelderland
Risico's en weerstandsvermogen	In theorie kunnen de leden van O-gen tot een democratisch besluit komen waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan. Gezien de historie van de samenwerking is dat niet waarschijnlijk en de gemeente kan in dat geval besluiten het lidmaatschap op te zeggen. Dit geeft ook geen financieel risico omdat deelname aan projecten waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan, niet verplicht is.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (incl. goede bereikbaarheid) 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	Bijdrage voor 2016 € 20.000 (conform begroting)

Gemeente Barneveld Ontwikkeling

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen
Resultaten 2016	Er is een voorziening getroffen voor het negatieve eigen vermogen van GBO BV. Deze is in 2016 met € 5.000 bijgesteld op basis van de resultaten van GBO BV uit 2015.
Risico's en weerstandsvermogen	GBO is 100% "dochter" van gemeente en dient slechts als hulpstructuur tot participatie.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	
Financieel belang	De geldlening aan GBO BV is per ultimo 2016 tot een bedrag van €1.258.285,- afgelost.

PPS De Burgt

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Resultaten 2016	Gestart met de realisering van het deelplan Eilanden-Oost.

Risico's en weerstandsvermogen	Op 9 juli 2013 heeft de gemeenteraad besloten de financiering van het project via GBO BV over te nemen onder de gelijktijdige verstrekking van dezelfde zekerheden als waarover de bank voor die tijd als externe financier beschikte. De lening van CV de Burgt aan GBO BV is inmiddels tot een bedrag van € 731.250 afgelost
Programma	3. Leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Financieel belang	Deelneming in maatschappelijk kapitaal: €90.000 De gemeente heeft een lening verstrekt via GBO BV aan CV de Burgt II. Deze lening is inmiddels afgelost tot een bedrag van € 731.250

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin. Doelstelling wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: - garantstelling Woningstichting Barneveld. - VROM Starterslening - Duurzaamheidslening
Resultaten 2016	In 2016 zijn er 19 duurzaamheidsleningen, 35 startersleningen (waarvan 10 via afkoopmethodiek en 25 revolverend) afgesloten
Risico's en weerstandsvermogen	Het risico dat we lopen is dat huishoudens hun lening niet kunnen aflossen. Het risico dat de leninghouder niet aflost dan wel geen rente betaalt is reëel. De eerste hypotheek en de starterslening voldoen echter beide aan de voorwaarden van NHG. Daarmee is de terugbetaling van de voorfinanciering van de gemeente gedekt.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Financieel belang	Het saldo van de uitstaande leningen (uitgaven minus inkomsten) was per eind 2016 €3,2 miljoen voor starters/duurzaamheidsleningen. Saldo van lening Garantstelling is gedaald naar 0,8 miljoen voor de Woningstichting Barneveld.

Veluws Bosbrand Comité

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het voorkomen, beperken en bestrijden van bos- en natuurbranden op de Veluwe. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Resultaten 2016	De doelstellingen worden verwezenlijkt door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie van bos- en natuurbranden Wanneer op basis van de meetwaarden een verhoogd risico op natuurbrand is geconstateerd worden er luchtverkenningen uitgevoerd om bos- en natuurbranden in een zo vroeg mogelijk stadium te ontdekken. In 2016 is er gevlogen op 10 dagen: van vrijdag 6 tot en met zaterdag 14 mei en op 21 juli. De voorgaande jaren heeft het vliegen alleen maar in het voorjaar plaatsgevonden. Opmerkelijk is dat er nu eind juli nog gevlogen is. Ok eind september deed zich een droge periode voor waarin serieus overwogen is om te gaan vliegen.
Risico's en weerstandsvermogen	Als er meer vluchten zijn ten gevolge van langere droogte met hoge indexwaarden, worden de meerkosten via de deelnemende gemeenten verrekend.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatielasten voor 2016 is opgenomen in de bijdrage van de VGGM.

Regio de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Door de oprichting van de Regio FoodValley is de regio De Vallei als intergemeentelijk samenwerkingsverband grotendeels overbodig geworden en zou kunnen worden opgeheven. De Regio De Vallei wordt in stand gehouden voor de afwikkeling van enkele portefeuilles die alleen de gemeenten betreffen, die bij deze gemeenschappelijke regeling betrokken zijn (de Gelderse gemeenten in de regio FoodValley). Nadat verschillende portefeuilles inmiddels zijn afgebouwd, resteert thans het aandelen bezit in de ARN (Afvalverwerking Regio Nijmegen).
Resultaten 2016	Saldo € 4.062,- wordt toegevoegd aan de algemene reserve van Regio De Vallei
Risico's en weerstandsvermogen	Gelet op de beperkte taakstelling van de regionale samenwerking is het risico beperkt. De regio heeft een risicofonds van € 100.000.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	Bijdrage Barneveld 2016 aan Regio De Vallei € 8.789

Omgevingsdienst de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Voert de taken uit voor de gemeente op het gebied van het omgevingsrecht (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving).
Resultaten 2016	In 2016 is verder gewerkt aan de transitie van een input financiering naar een output financiering, die met ingang van 2017 gehanteerd zal worden. In het output model zijn de te leveren producten en diensten de basis voor de financiering. Dit heeft geleid tot een Uitvoeringsprogramma, waarin concreet is aangegeven welke producten en diensten de OddV in 2017 aan de partners zal leveren en tegen welke prijs. In een producten- en dienstencatalogus is de prijs per product en dienst gespecificeerd. Daarnaast is in 2016 in samenwerking met de OddV nieuw VTH-beleid tot stand gekomen. De jaarrekening van de OddV wordt overigens afzonderlijk aangeboden na ontvangst.
Risico's en weerstandsvermogen	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt. Onvoorziene tegenvallers komen hiermee (cf. de afgesproken verdeelsleutel) ten laste van de opdrachtgevers.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	Bijdrage 2016 is € 2.705.500. Dit is nagenoeg conform begroting.

Muziektheater Barneveld

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het beschikbaar stellen van de accommodatie voor culturele voorstellingen en evenementen
Resultaten 2016	De evaluatie van Schaffelaartheater BV is grootschaliger geworden dan in 2015 werd voorzien en wordt in maart 2017 afgerond. In 2016 heeft het theater een subsidieverhoging van € 195.000,- ontvangen voor de exploitatie. Dit had tot gevolg dat het theater de huurverplichtingen naar de MTB BV kon nakomen.
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De exploitatie is afhankelijk van de financiële positie van de huurder.
Programma	3. Leefbaarheid
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 7,2 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 50,1%. De exploitatie van het theater is in handen van de Schaffelaartheater BV.

Regio FoodValley

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Een regio zijn, die de belangen en ontwikkelingskansen van het gebied in relatie tot de Agenda Food Valley 2020 krachtig onder de aandacht kan brengen van belangrijke spelers op diverse terreinen
Resultaten 2016	Saldo € 417.335,- wordt toegevoegd aan de reserve en het mobiliteitsfonds.
Risico's en weerstandsvermogen	De regio beschikt over een toereikende algemene reserve om eventueel risico's op te vangen.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.1 Bestuur
Financieel belang	Bijdrage 2016 € 98.007 (exclusief bijdrage aan projecten)

BNG Bank

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, dividend en overige bancaire faciliteiten
Resultaten 2016	Geen bijzonderheden Eigen vermogen per juni 2016: €3,9 mld Nettowinst 1e halfjaar 2016: €126 mln
Risico's en weerstandsvermogen	De afgelopen jaren heeft de BNG bank ingezet op versterking van de robuustheid van de balans en versterking van het weerstandsvermogen. BNG Bank gaat ervan uit door winstinhouding en de uitgifte van een hybride lening te kunnen voldoen aan de verwachte Europese minimumeis t.a.v. de zgn. leverage ratio van 3% per einde 2017 (30/6/2016: 2,6%). Keerzijde is dat de dividenduitkering op een lager niveau verwacht wordt dan voorheen.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.3 Algemene dekkingsmiddelen
Financieel belang	24.570 aandelen van een totaal van 55.690.720 aandelen, i.c. 0,04%. Het ontvangen dividend in 2016 bedroeg €25.000 (cf. begroting)

Alliander

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk t.b.v. transport energie
Resultaten 2016	Geen bijzonderheden Eigen vermogen 1e halfjaar 2016: €3,8 mld (per 30/6) Bedrijfsresultaat 1e halfjaar 2016: €232 mln (per 30/6; na belastingen)
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	n.v.t.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2016 bedroeg €347.000 (cf. begroting).

Jaarrekening**Balans en toelichting****Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling****Grondslagen voor waardering****Activa algemeen**

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond - en hulpstoffen. Daarnaast behoren hiertoe de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling.

De afschrijvingstermijn op de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves en/of ontvangen subsidies voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs. De bijdrage aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met afschrijvingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomstige kosten, dan wel lagere marktwaarde. Vanaf 2012 is er een voorziening getroffen op de grondvoorraden. Deze voorziening is meegenomen in de optelling van de voorraden en niet als een reguliere voorziening. De verwerking is conform het BBV. Jaarlijks vindt een bijstelling van deze voorziening plaats op basis van de geactualiseerde grondexploitaties. Het verloop van deze voorziening is als een aparte bijlage opgenomen in de jaarverslaggeving. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden tevens deze actualisaties geaccordeerd.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het onverdeeld resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Onder baten worden verstaan de inkomsten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd (voorzichtigheidsbeginsel). De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Rente

Sinds 2013 wordt er geen rente meer toegerekend aan de activa. Binnen het optimalisatietraject van de P&C, waaronder de inrichting van een nieuwe administratieve structuur, is tevens de afspraak gemaakt met ingang van de begroting 2013 geen rente meer toe te rekenen aan de vaste activa. Hiermee is de jaarlijks terugkerende, en ingewikkelde administratieve verwerking van omslagrente, komen te vervallen. Met de invoering van een "eigen product" voor de financieringskosten wordt tevens inzichtelijk gemaakt welke rentekosten en renteopbrengsten er zijn.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur en starten 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Deze werkwijze hanteren wij vanaf begrotingsjaar 2013. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Balansratio's

Mede door de economische crisis staan de inkomsten van gemeenten onder druk. Kunnen we de komende tijd nog wel investeren, hebben we daar financieel nog ruimte voor? In dat licht is het goed om naar de balans van de gemeente te kijken en om met een aantal verhoudingsgetallen te werken.

In de jaarverslaggeving hebben we een aantal kengetallen opgenomen ter beoordeling van onze schuldpositie. Deze zijn conform de BBV regelgeving opgenomen in paragraaf 2. Een aantal van deze kengetallen hebben een direct verband met de balans van de gemeente.

Balans

bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2015	31-12-2016	Passiva	31-12-2015	31-12-2016
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	317	284	Reserves	60.541	65.247
Materiële vaste activa	180.258	195.541	Onverdeeld resultaat	1.449	3.177
Financiële vaste activa	34.104	24.005	Totaal eigen vermogen	61.990	68.423
Totaal Vaste activa	214.678	219.830	Vreemd vermogen		
Viottende activa			Voorzieningen	11.377	12.011
Voorraden	107.434	96.964	Langlopende schulden	232.274	227.022
Vorderingen	5.731	8.533	Totaal vreemd vermogen	243.651	239.033
Liquide middelen	-	1.712	Viottende passiva		
Overlopende activa	6.774	7.028	Kortlopende schulden	18.446	18.112
Totaal viottende activa	119.939	114.237	Liquide middelen	2.984	-
Totaal activa	334.617	334.067	Overlopende passiva	7.547	8.498
			Totaal Viottende passiva	28.977	26.610
			Totaal passiva	334.617	334.067

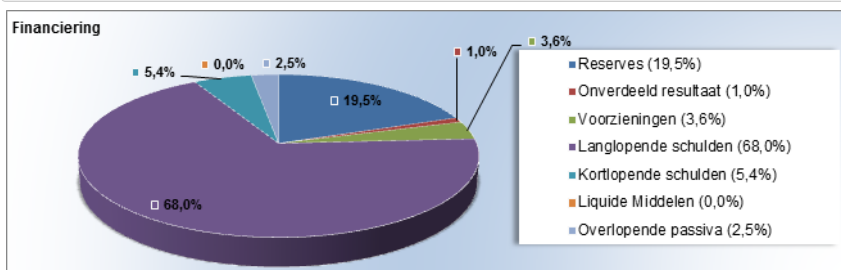
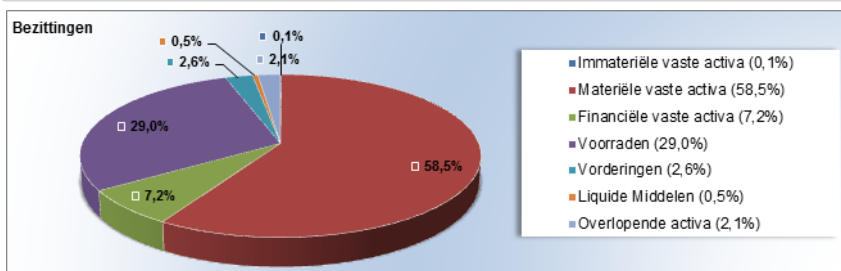
Bezittingen en financiering

Bezittingen

Op de activa zijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente benoemd, uitgedrukt in geld. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de omvang van deze diverse bezittingen.

Financiering

De passiva zijde van de balans geeft weer hoe de bezittingen zijn gefinancierd. Uit onderstaande grafiek is helder te zien dat dit voor ca 70% wordt gedaan met langlopende schulden.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn met name kosten geactiveerd die gemaakt worden voor onderzoek en ontwikkeling. Het beleid is er op gericht om kosten voor onderzoek en ontwikkeling niet meer activeren maar zoveel mogelijk te dekken uit de exploitatiebegroting.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa is onder te verdelen in economisch nut, maatschappelijk nut en economisch nut met een dekking door heffing. Onder maatschappelijk nut vallen die investeringen die dienen voor het algemeen belang van de gemeente en welke uitsluitend door de gemeente uitgevoerd kunnen worden. U ziet hier een negatieve boekwaarde bij met name de 'Grond-, weg en waterbouwkundige werken'. In dit bedrag zijn onder

andere de reeds toegekende reserves opgenomen voor de Harselaartunnel en de verbindingsweg Wesselseweg-Hanzeweg.

Bij activa met een economisch nut gaat het om activa die verhandelbaar zijn en/of die opbrengsten voor de gemeente genereren. Onder de materiële vaste activa met een economisch nut ziet u onder andere de in erfpacht verstrekte gronden. Dit zijn gronden die middels een erfpachtovereenkomst verpacht zijn aan derden. Onder de activa met een economisch nut met een dekking door heffing worden die activa opgenomen die nodig zijn voor bijvoorbeeld de afvalstoffen en riolering en waar tegenover onder andere de afschrijvingskosten een heffing staat als inkomsten.

De toename van de materiële vaste activa bestaat uit diverse gedane investeringen in 2016. Onderstaande is een tabel opgenomen van de investeringen waar in 2016 meer dan € 1 miljoen aan is besteed. Voor wat betreft de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven geldt dat deze op de balans verschoven zijn van de grondvoorraden naar de materiële vaste activa. De erfpachtcanon wordt vervolgens als een inkomst meegenomen in de meerjarige begroting.

De beginstand van de materiële vaste activa is € 187.000 hoger dan de eindbalans van 2015. Dit verschil is te verklaren door het overzetten van een aantal niet in exploitatie genomen gronden naar de materiële vaste activa. Conform de nieuwe BBV regels zijn deze gronden geïnventariseerd en deel onder gebracht onder de materiële vaste activa en deels onder de bouwgronden in exploitatie.

Financiële vaste activa

Bij de financiële vaste activa is onder meer de door de gemeente in 2013 verstrekte lening aan GBO BV (met een doorlening aan PPS De Burgt) opgenomen (leningen aan deelnemingen). In 2016 is, binnen de gestelde kaders van de leningsovereenkomst, een groot deel van deze lening afgelost waardoor de stand van de lening uitkomt op € 1,2 per eind 2015. Onder de overige langlopende leningen zijn onder andere verstrekte hypotheken aan ambtenaren opgenomen (ca. € 17,8 miljoen); op deze verstrekte hypotheekleningen is in 2016 ca. € 8,6 miljoen aan aflossingen ontvangen. Het resterende deel van de overige langlopende leningen bestaat uit leningen aan de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten), voor onder andere startersleningen en duurzaamheidsleningen.

In onderstaand overzicht ziet u de mutaties per soort activa. In bijlage 6 is een verdere detaillering opgenomen naar de verschillende activasoorten conform de BBV indeling.

bedragen x € 1.000						
Vaste activa	Boek- waarde 1-1-2016	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2016
Immateriële activa	317	42	-	- 75	-	284
Materiële activa	180.258	26.188	- 1.290	- 9.616	-	195.541
Financiële activa	34.104	882	- 10.966	- 15	-	24.005
Totaal	214.678	27.113	- 12.255	- 9.706	-	219.830

bedragen x € 1.000	
Belangrijkste investeringen (groter dan € 1.000.000)	investeringen 2016
Belangrijkste investeringen	
Bedrijfsgebouwen	6.444
Nieuwbouw Valkhof en Fontein locatie Lijsterhof	2.094
Detmar & Rehobothschool nwbw school 2015	4.350
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.865
Reconstructie Kruispunt A1 - Noord	1.691
Randweg Oost Harselaar Zuid wv 4a	1.070
Randw. Oost Harselaar Zuid wv 5 en rot. wesselsew.	2.104
Gronden in erfpacht	3.156
Belangrijkste investeringen	14.465
Overige investeringen	11.724
Totaal	26.188

Viottende activa

Voorraden

Voor wat betreft de voorraden gronden wordt in het schema hieronder met name de mutatie getoond op balansniveau. De bedragen onder vermeerderingen betreffen veelal kosten voor aankoop, bouw- en woonrijp maken van gronden. Onder de verminderingen zijn de verkopen en erfpachten opgenomen als mede grondmutaties tussen complexen onderling. Bij de resultaatnemingen gaat het om verlies- en winstnemingen in het boekjaar. Voor een nadere toelichting op de resultaten van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf 7.

In bijlage 2 van deze jaarverslaggeving vindt u een uitgebreid overzicht van de boekwaarden, resultaatnemingen en te verwachten resultaten per complex.

Voor te verwachten verliezen op grondexploitatie is een verliesvoorziening getroffen. In de jaarrekening van 2016 is een bijstelling van deze voorziening opgenomen. In bijlage 4 is een verloopoverzicht opgenomen van deze voorziening gespecificeerd naar complex.

bedragen x € 1.000							
Voorraden	Boek- waarde 31-12-2015	Admin. mutaties *1)	Boek- waarde 1-1-2016	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Resultaat- nemingen	Boek- waarde 31-12-2016
Voorraden Bouwgrond							
In exploitatie	81.447	55.979	137.426	24.873	- 37.726	2.959	127.532
Niet in exploitatie	56.166	- 56.166	-	-	-	-	-
Voorraden bouwgrond	137.613	- 187	137.426	24.873	- 37.726	2.959	127.532
Voorziening bouwgrond							
In exploitatie	- 24.503	- 5.489	- 29.992	- 576	-	-	- 30.568
Niet in exploitatie	- 5.489	5.489	-	-	-	-	-
Voorziening bouwgrond	- 29.992	-	- 29.992	- 576	-	-	- 30.568
Totaal	107.621	- 187	107.434	24.297	- 37.726	2.959	96.964

*1) de boekwaarde van "Niet in exploitatie genomen gronden" zijn voor € 187.000 overgezet naar "Materiële vaste activa".

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Vorderingen

De stand van de debiteuren is toegenomen. Dit betreft met name een grondverkoop eind december van bijna € 1,5 miljoen. De voorziening voor dubieuze debiteuren is nagenoeg gelijk gebleven met voorgaand jaar. We werken hier met een vaste storting per jaar in deze voorziening. In 2016 is de storting gelijk aan de onttrekking geweest. De stand van de voorziening is voldoende van omvang.

De vorderingen op GBO BV bestaan uit facturen welke door de gemeente zijn betaald ten behoeve van GBO BV. Deze zijn in een rekening courant verhouding opgenomen. Vanaf 2016 wordt hier rente over in rekening gebracht. Hierdoor loopt deze vordering jaarlijks op. Het bedrag van 'Nog te ontvangen bedragen' bestaat uit diverse kleinere overlopende posten.

Liquide middelen

De liquide middelen vertonen dit jaar een debetstand. Het betreft een momentopname per eind december 2016. De voorgaande jaren eindigden we met een creditsaldo. Deze stand fluctueert met de gelden die binnenkomen op de bank en betalingen die er wekelijks uit gaan.

Overlopende activa

Dit onderdeel bestaat uit een aantal balans posten welke periodiek muteren. De grootste post betreft de nog te ontvangen BTW/BCF gelden. De aangifte voor het BTW compensatiefonds (BCF) wordt éénmaal per jaar ingediend, aan het einde van het boekjaar. De beschikkingen van de BCF aangiften worden altijd in juni door de belastingdienst verzonden waarna uitbetaling volgt. Per kwartaal worden voorschotten door de belastingdienst uitgekeerd. Deze zijn opgenomen onder de debiteuren overheid. Eind 2016 is onder andere hierin een bedrag opgenomen van het voorschot over het 4e kwartaal 2016. Het gaat daarbij om een bedrag van € 750.000. Dit is in januari 2017 ontvangen. Naast het te vorderen belastingbedrag is er een post van overige overlopende activa. Dit zijn veelal vooruit betaalde bedragen.

bedragen x € 1.000		
Vorderingen	31-dec-2015	31-dec-2016
Debiteuren algemeen	1.697	3.322
Voorziening debiteuren	- 596	- 595
Debiteuren belastingen	913	654
Debiteuren WZI (WWB, WMO en andere regelingen)	943	889
Vorderingen op GBO BV	1.723	1.851
Debiteuren overheid	791	2.016
Nog te ontvangen bedragen	250	386
Overige vorderingen	10	10
Totaal	5.731	8.533

bedragen x € 1.000		
Liquide middelen	31-dec-2015	31-dec-2016
Bank Nederlandse gemeenten	-	1.712
Totaal	-	1.712

bedragen x € 1.000		
Overlopende activa	31-dec-2015	31-dec-2016

Nog te verrekenen BTW / BCF	5.794	6.000
Overige overlopende activa	980	1.028
Totaal	6.774	7.028

Passiva

Eigen vermogen

Reserves

In bijgaand overzicht vindt u het verloopoverzicht van de reserves over het afgelopen boekjaar. Reserves kunnen op verschillende manieren worden aangesproken. In het overzicht ziet u de stortingen en onttrekkingen ten laste en ten gunste van de exploitatie. In 2016 is het BBV gewijzigd waardoor reserves niet meer ingezet mogen worden als dekkingsmiddel bij investeringen. De onttrekkingen uit de reserves zijn steeds gebaseerd op expliciet vastgesteld beleid dan wel op separate raadsbesluiten. Dit geldt evenzo voor de toevoegingen aan de reserves.

bedragen x € 1.000					
Reserves	Saldo 1-1-2016	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2016
Algemene reserve					
Reserve Algemene reserve	20.644	1.976	-	-	22.620
Algemene reserve	20.644	1.976	-	-	22.620
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)					
Reserve Bovenformatieven	19	250	- 175	-	94
Reserve Co-financiering Food Valley	498	-	- 104	-	394
Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	775	119	-	-	895
Reserve Evenementenhal	375	-	- 75	-	300
Reserve Parkeren	810	847	-	-	1.657
Reserve precariobelasting	2.633	2.633	-	-	5.265
Reserve Sociaal Domein	5.587	300	- 50	-	5.837
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	10.696	4.149	- 404	-	14.441
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)					
Reserve Nuon gelden	7.979	-	-	-	7.979
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	7.979	-	-	-	7.979
Bestemmings reserve (lasten activa)					
Reserve Kapitaallasten	21.222	-	- 1.015	-	20.207
Bestemmings reserve (lasten activa)	21.222	-	- 1.015	-	20.207
Totaal	60.541	6.124	- 1.419	-	65.247

Onverdeeld resultaat

Onder het eigen vermogen wordt naast de reserves het resultaat van het boekjaar opgenomen. In 2016 is het resultaat € 3,2 miljoen positief. Het voorstel is om het resultaat over 2016 te storten in de algemene reserve. Deze storting is nog niet verwerkt.

bedragen x € 1.000		
Onverdeeld resultaat	31-dec-2015	31-dec-2016
Resultaat boekjaar	1.449	3.177
Totaal	1.449	3.177

Vreemd vermogen

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen worden onderverdeeld in een tweetal soorten. De eerste soort voorzieningen zijn bedoeld voor de egalisatie van lasten. Deze worden gebruikt ter regulering van jaarlijks schommellende lasten. Aan deze voorzieningen liggen beheersplannen ten grondslag. Periodiek worden deze plannen herzien en door de raad vastgesteld.

De andere voorzieningen worden opgenomen op basis van reëel in te schatten risico's. De grootste voorziening die u hierin aantreft is de voorziening bovenwijkse investeringen. Deze is gevormd op basis van de nota bovenwijkse investeringen welke de raad heeft vastgesteld in 2013. In 2016 is een onttrekking gedaan ten gunste van de exploitatie Esvelderbeek, conform de vastgestelde nota. Het resterende bedrag in deze voorziening zal naar verwachting in 2017 worden gelabeld bij de actualisering van de nota bovenwijkse investeringen.

De toevoeging aan de voorziening De Burgt heeft plaatsgevonden bij het vaststellen van de jaarrekening 2015 van GBO BV. De stand van deze voorziening sluit aan op het negatieve eigen vermogen in GBO BV, conform vastgesteld beleid. De gemeente is 100% aandeelhouder van deze B.V.

Als laatste hebben we een voorziening WAO. In deze voorziening wordt jaarlijks een vast bedrag gestort, conform begroting. De onttrekkingen worden gevormd door de uitkeringen die de gemeente in het kader van het eigen risicodragerschap moet doen. Jaarlijks wordt, bij het opmaken van de begroting, beoordeeld of de vaste storting voldoende is om tot een adequate voorzieningstand te komen.

bedragen x € 1.000					
Voorzieningen	Saldo 1-1-2016	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2016
Voorzieningen (egalisatie lasten)					
Voorziening afwaardering activa	-	329	-	-	329
Voorziening Groot onderhoud wegen	202	3.327	-	- 3.529	0
Voorziening liquidatie Permar	-	1.185	-	-	1.185
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.224	2.075	- 328	- 1.969	2.003
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	314	54	-	-	368
Voorziening ontwikkelingsfonds platteland	517	599	- 67	- 356	693
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten)	3.258	7.569	- 395	- 5.854	4.578
Voorzieningen (verplichting risico's)					
Voorziening Bovenwijkse investeringen	6.470	-	- 710	-	5.760
Voorziening De Burgt	1.494	-	- 5	-	1.489
Voorziening WAO	155	96	-	- 68	184
Totaal Voorzieningen (verplichting risico's)	8.120	96	- 715	- 68	7.433
Totaal	11.377	7.665	- 1.109	- 5.922	12.011

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit twee onderdelen. Een deel betreft de leningen die bij de BNG zijn opgenomen. Een ander deel betreft de schuld vanuit spaarhypotheken. Daarin zien we een daling qua schuld. De post langlopende leningen is met ca € 5 miljoen afgenomen in 2016. Voor het financieerbeleid wordt verwezen naar paragraaf 4 van deze jaarverslaggeving.

bedragen x € 1.000				
Langlopende schulden	31-dec-2015	Opname	Aflossing	31-dec-2016
Opgenomen langlopende leningen	320.637	16.000	-	336.637
Aflossing Onderhandse leningen	- 90.447	-	20.949	- 111.397
Spaarsaldo hypotheken	2.084	- 303	-	1.781
Totaal	232.274	15.697	20.949	227.022

Viottende passiva

Kortlopende schulden

Bij de kortlopende schulden zien we dat in 2016 de kasgeldleningen volledig zijn afgelost. Met name het ontvangen van gelden die verband houden met het aflossen van verstrekte hypotheken heeft geleid tot het aflossen van de kasgeldleningen. In paragraaf 4 vindt u nadere informatie rond ons treasury beleid en wordt dieper ingegaan op onze financieringsstrategie. In de nog te betalen bedragen zijn kosten opgenomen waar we nog facturen voor verwachten. In 2016 zijn hier onder andere kosten opgenomen voor het onderhoud aan de wegen waarvan de facturen in 2017 zijn ontvangen (€ 1,4 miljoen), te verwachten kosten voor jeugdhulp (€ 5,2 miljoen) en nog te betalen rentekosten (€ 3,8 miljoen).

bedragen x € 1.000		
Kortlopende schulden	31-dec-2015	31-dec-2016
Crediteuren	2.229	3.965
Kasgeldleningen	7.000	-
Nog te betalen bedragen	8.695	13.688
Waarborgsommen	521	459
Totaal	18.446	18.112

Liquide middelen

De bankstanden, of liquide middelen, betreffen bij de jaarrekening een momentopname. Op 31 december 2016 was sprake van een positief saldo op de bank. De liquide middelen zien we dan ook aan de activa zijde van de balans. In 2015 waren deze aan de passiv zijde opgenomen omdat er toen sprake was van een negatieve stand. Voor een inzicht in de kasstromen wordt u verwezen naar het kasstroomoverzicht in deze jaarrekening.

bedragen x € 1.000		
Liquide middelen	31-dec-2015	31-dec-2016
Bank Nederlandse gemeenten	2.984	-
Totaal	2.984	-

Overlopende passiva

Het grootste onderdeel van de overlopende passiva betreffen gelden die we ontvangen hebben en die betrekking hebben op komende uitgaven. Daarnaast is de nog te betalen loonbelasting hier in opgenomen; dit betreft de aangifte over de maand december. Een nieuwe post in 2016 is het te betalen vakantiegeld 2016. Met de komst van het individueel keuzebudget (IKB) vindt er een administratieve wijziging plaats van het te betalen vakantiegeld. Vanaf 2017 wordt het vakantiegeld dat opgebouwd wordt in een boekjaar ook daadwerkelijk uitbetaald in dat jaar. Hierdoor dient eenmalig een voorziening te worden getroffen voor het opgebouwde vakantiegeld over de periode juni t/m december 2016. Conform de regelgeving wordt dit in 2016 opgenomen.

bedragen x € 1.000		
Overlopende passiva	31-dec-2015	31-dec-2016
Te betalen loonbelasting	1.512	1.546
Te betalen WWB/WMO/IOAZ gelden	353	405
Nog te betalen grondtransacties	810	382
Vooruit ontvangen bedragen	4.482	4.936
Overige overlopende passiva	391	394
Te betalen vakantiegeld 2016	-	835
Totaal	7.547	8.498

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen worden meerjarige financiële verplichtingen opgenomen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Deze bestaan onder andere uit de volgende onderdelen:

1. Niet opgenomen verlofuren medewerkers (totale omvang € 530.559);
2. Wachtgeldverplichting (totale omvang € 195.480).

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan. Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in verschillende onderdelen zoals:

- a) De financiering van de activiteiten van de onderneming in het boekjaar.
Zo zien we dat er in 2016 per saldo een afname plaats heeft gevonden van de lang- en kortlopende leningen met ca € 12 miljoen.
- b) De liquiditeitspositie
De mutatie in liquide middelen zien we terug in het overzicht. Deze zijn gestegen met ca € 5 miljoen.
- c) Het vermogen van de onderneming om geldstromen te genereren.
Uit het overzicht zien we dat er ca. € 32 miljoen aan liquiditeiten beschikbaar is vanuit de operationele activiteiten. Voor een deel, ca. € 15 miljoen, worden deze gebruikt voor uitgaven in investeringen. De grootste investeringsuitgaven betreffen het Detmar-, Rehoboth- en Eben Haezerschool (totaal € 4,3 mln) en gronden in erfpacht (€ 3,1 mln).

Gecombineerd geven de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht een volledig beeld van het financiële reilen en zeilen van een onderneming. De balans toont de waarde van de bezittingen en schulden op enig moment en de resultatenrekening verschaft inzicht in de opbrengsten en kosten in een periode. Het kasstroomoverzicht ten slotte geeft inzicht in de inkomsten en uitgaven in die periode. In vergelijking met voorgaand jaar zien we een toename van de uitgaven die we doen in investeringsactiviteiten (een stijging van ca € 8 miljoen).

bedragen x € 1.000		
Kasstroomoverzicht	Rekening 2016	
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo jaarrekening		3.177
Afschrijvingen		9.706
Mutatie werkkapitaal (afname)		15.033
- Mutatie voorraden (afname)	10.470	
- Mutatie vorderingen (toename)	- 3.055	
- Mutatie kortlopende schulden excl. Bankschulden (toename)	7.618	
Mutatie reserves (toename)		3.257
Mutatie voorzieningen (toename)		634
Kasstroom uit operationele activiteiten		31.806
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa		- 42
Desinvesteringen immateriële vaste activa		-
Investeringen materiële vaste activa		- 26.188
Desinvesteringen materiële vaste activa		1.290

Investerings financiële vaste activa	- 882
Desinvesteringen financiële vaste activa	10.966
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 14.857
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	
Opname langlopende geldleningen	15.697
Aflossing langlopende geldleningen	- 20.949
Mutatie kasgeldleningen (afname)	- 7.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	- 12.252
Mutatie geldmiddelen (toename)	4.697
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren	
Liquide middelen ultimo vorig dienstjaar:	- 2.984
Liquide middelen ultimo dienstjaar:	1.712
Mutatie geldmiddelen (toename)	4.697

Wet normering topinkomens (WNT)

In het kader van de wet normering topinkomens (WNT) is de gemeente verplicht de salariskosten van topfunctionarissen in de jaarverslaggeving expliciet te vermelden. In de wet worden voor gemeenten de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT-norm is opgebouwd uit drie componenten te weten:

1. Beloning (zoals regulier bruto salaris, eindejaarsuitkering, vaste bruto componenten)
2. Beloningen betaalbaar op termijn (zoals de werkgeversbijdrage voor pensioen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, betalingen bij arbeidsongeschiktheid);
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen (zoals belaste reiskostenvergoedingen).

Het totale normbedrag is voor 2016 vastgesteld op € 179.000. Onderstaand treft u de bedragen aan die voor rekening van de gemeente komen in 2016.

Wet normering topinkomens (WNT)	Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1,00	1,00
Naam functionaris	D. Bakhuizen	E. van Steden
Datum in dienst	01-03-1986	01-07-2003
1. Beloning	€ 113.623	€ 95.881
2. Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.499	€ 13.374
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen	€ 558	€ 295
Totaal	€ 128.680	€ 109.550

Bijlagen

Bijlage 1. Accountantsverklaring

Bijlage 2. Bouwgronden in Exploitatie

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Onderstaand vindt u een totaaloverzicht van de bouwgronden in exploitatie (BIE).

In de kolom 'Resultaatsneming t/m 2015' zijn de resultaten weergegeven die reeds verwerkt zijn in de boekwaarden. Dit betreffen onder andere reeds geboekte afwaarderingen als ook voorlopige winstnemingen die in voorgaande jaren al in het resultaat verwerkt zijn.

De resultaatsneming t/m 2015 bij het Columbiz Park van € 4,85 miljoen bestaat uit de volgende onderdelen:

- getroffen verliesnemingen op contante waarde € 2,85 miljoen
- een reeds ontvangen bijdrage van Heilijgers € 2,00 miljoen

Daarnaast is er nog een te ontvangen bedrag van Heilijgers van € 0,85 miljoen. Deze is verwerkt in de nog te ontvangen opbrengsten.

De boekwaarden van de grondvoorraden worden weergegeven per begin- en per einde van het boekjaar. Deze boekwaarde is het saldo van de kosten minus de opbrengsten die we in de betreffende grondcomplexen hebben gehad. Daar waar een complex een negatieve boekwaarde laat zien hebben we reeds meer inkomsten gerealiseerd dan uitgaven.

De kolom vermeerdering geeft het bedrag aan dat we in het afgelopen jaar hebben uitgegeven per complex.

De kolom vermindering geeft het bedrag weer van de inkomsten van het afgelopen jaar.

In de kolom resultaatsneming ziet u de resultaatsneming in het afgelopen jaar. Het kan zijn dat dit het resultaat is van een afgesloten complex, dan wel een tussentijdse resultaatsneming.

In de kolommen 'nog te maken kosten' en 'nog te ontvangen opbrengsten' ziet u per complex wat we nog verwachten aan uitgaven en inkomsten. Deze totale bedragen zijn opgebouwd uit de achterliggende details uit de grondexploitaties. In de MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) zijn de details per complex inzichtelijk, per kosten- en opbrengstsoort.

Tabel BIE

bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgrond in exploitatie	Resultaat-neming t/m 2015	Boek-waarde begin djr	Vermeer-dering	Verminder-dering	Resultaat-neming in 2016	Boek-waarde einde djr	Restant uitgeef-bare grond	BW per restant uitgeef-bare m2	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen opbrengsten	Verwacht eind-resultaat eind-waarde	Getroffen voorzie-ning	Verwacht jaar van afronding
Bedrijventerrein													
800003 - Thorbeckelaan Zuid		6.509	2.949	- 1.377	-	8.081	5,22 ha	155	2.196	- 9.765	- 513	513	2022
800008 - Briellaerd Noord		6.015	335	- 1.592	-	4.758	1,07 ha	445	488	- 4.522	- 724	724	2018
800020 - Columbiz Park	- 4.850	18.461	1.932	- 16	-	20.377	4,41 ha	462	6.764	- 11.536	- 15.605	15.605	2020
800026 - Harselaar Driehoek West		158	50	-	-	208	1,99 ha	10	682	- 2.944	2.054	-	2017
800029 - Harselaar Zuid fase 1a		21.483	3.955	- 15.780	-	9.658	17,82 ha	54	20.741	- 39.500	9.101	-	2020
800031 - Harselaar West West		15	1.214	- 454	-	776	1,39 ha	56	1.116	- 2.522	630	-	2017
800044 - Thorbeckelaan Noord		1.568	55	- 18	-	1.605	0,96 ha	167	1.623	- 2.273	- 955	955	2023
800047 - Herontwikkeling Tolnegeweg		1.494	63	- 8	-	1.549	0,82 ha	188	1.148	- 1.986	- 712	712	2019
800069 - Harselaar Zuid fase 1b		2.682	2.000	-	-	4.682	11,52 ha	41	666	- 5.348	-	-	2021
800078 - BTP Herontwikkeling Nijkerkerweg 119		39	14	-	-	53	0,30 ha	18	336	- 708	320	-	2017
Totaal Bedrijventerrein	- 4.850	58.425	12.567	- 19.245	-	51.747	45,50 ha		35.760	- 81.104	- 6.403	18.508	
Woningbouw													
800001 - Jonkersweg		140	354	- 1.039	200	- 344	0,10 ha	- 334	250	- 315	410	-	2017
800002 - Van den Bogertlaan		- 95	64	-	-	- 31	-	-	137	0	- 105	105	2017
800006 - Schoolterrein Hessenweg (Meerwaarde)		83	3	-	-	86	-	-	112	- 762	564	-	2018
800007 - Overgangzone Esvelderbeek		2.482	234	- 710	-	2.006	8,92 ha	22	100	- 1.179	- 927	927	2017
800010 - Veller I		6.142	412	- 1.352	-	5.202	0,54 ha	961	155	- 2.077	- 3.279	3.279	2017
800011 - Veller II		10.858	3.466	- 4.885	-	9.439	4,16 ha	227	4.611	- 13.034	- 1.015	1.015	2019
800012 - Voorzieningenstrook Lunterseweg	- 680	3	4	-	-	6	0,08 ha	8	306	- 366	53	-	2017
800015 - Centrumplan Markthalgebied		- 189	2	- 708	895	-	-	-	-	-	-	-	2016
800018 - Herontwikkeling stortlokatie Hessenweg		87	3	- 0	-	90	1,43 ha	6	4	- 94	-	-	2018
800022 - Blankensgoed		- 284	907	- 1.944	600	- 721	-	-	661	- 16	75	-	2017
800024 - Holzenbosch I		6.227	1.249	- 596	-	6.880	7,79 ha	88	9.211	- 19.847	3.756	-	2021
800025 - Holzenbosch II		3.882	156	- 1.910	-	2.128	3,75 ha	57	279	- 2.406	-	-	2022
800032 - Kootwijkerbroek III	785	- 71	- 2	-	-	- 73	0,22 ha	- 33	150	- 400	323	-	2018
800033 - Puurveen		161	207	- 1.481	200	- 912	1,38 ha	- 66	715	- 2.130	2.327	-	2018
800035 - Blaupot ten Catehof		503	94	- 417	-	181	-	-	212	- 15	- 378	378	2017
800036 - Herontwikkeling Schoutenstraat 109		2.615	184	- 170	-	2.629	0,75 ha	350	454	- 1.502	- 1.582	1.582	2017
800037 - Herontwikkeling J. Catsstraat 82		- 672	213	- 35	494	-	-	-	-	-	-	-	2016
800041 - Herontwikkeling Schoonderb.weg 45		247	13	- 174	- 87	-	-	-	-	-	-	-	2016
800043 - Barneveld Noord		30.123	1.209	- 293	-	31.039	21,73 ha	143	39.627	- 70.998	333	-	2025
800045 - Verbindingsweg		6.723	263	- 786	-	6.201	1,72 ha	361	3.388	- 5.578	- 4.011	4.011	2023
800046 - Kootwijkerbroek Oost fase 1		- 435	34	-	200	- 201	0,85 ha	- 24	107	- 704	799	-	2017
800049 - Herontwikkeling Leeuwerikstraat 26		- 100	- 2	- 55	157	-	-	-	-	-	-	-	2016
800050 - Herontwikkeling Scherpenzeelseweg 10	- 4.000	1.102	39	- 0	-	1.141	1,59 ha	72	54	- 1.046	- 149	149	2018
800054 - Herontwikkeling Sandersstraat 5		498	34	-	-	533	0,73 ha	73	288	- 800	- 21	21	2018
800055 - Herontwikkeling Kosterijweg 25		- 156	2	- 612	-	- 765	0,53 ha	- 143	722	- 18	62	-	2017
800061 - Herontwikkeling Eendrachtstraat 31		3.251	114	- 8	-	3.357	7,48 ha	45	6.753	- 11.033	922	-	2024
800068 - Kootwijkerbroek Oost fase 2		3.710	424	- 5	-	4.129	3,06 ha	135	4.529	- 8.726	68	-	2021
800071 - Herontwikkeling Van den Berglaan / Spade		- 495	- 12	-	300	- 207	-	-	126	- 109	190	-	2017
800072 - Herontwikkeling Wildzoom 2-6		42	21	- 68	-	- 5	0,15 ha	- 3	299	- 250	- 43	43	2017
800073 - Herontwikkeling Iepenhof 29		10	1	-	-	11	0,11 ha	10	140	- 251	100	-	2018
800074 - Herontwikkeling Valkhof 89-93		17	101	-	-	118	0,40 ha	29	1.997	- 2.564	449	-	2017
800075 - Lijsterstraat 2		6	2	-	-	7	0,56 ha	1	0	- 7	-	-	2017
800076 - Herontwikkeling Putterweg 1		22	20	-	-	42	0,20 ha	21	367	- 482	73	-	2020
800079 - Stroe VI		- 231	198	- 521	-	- 554	0,22 ha	- 252	389	- 1.295	1.460	-	2019
800080 - De Burgt		1.444	222	- 701	-	965	-	-	-	- 965	-	-	2017
800081 - Herontwikkeling Achterveldseweg 13		773	33	- 12	-	794	0,39 ha	202	159	- 1.007	55	-	2018
800082 - Herontwikkeling Zonnebloemstraat 25		67	15	-	-	81	2,27 ha	4	4	- 85	-	-	2018
800083 - Herontwikkeling Puurveenseweg 32		444	16	-	-	459	4,50 ha	10	50	- 509	-	-	2020
800084 - Holzenbosch III - Wikselaarseweg		-	2.076	-	-	2.076	2,46 ha	84	4.801	- 6.328	- 549	549	2020
Totaal Woningbouw	- 2.945	78.935	12.372	- 18.481	2.959	75.785	78,10 ha	2.055	81.157	- 156.900	- 42	12.060	
Totaal voorraad bouwgrond in exploitatie	- 7.795	137.360	24.939	- 37.726	2.959	127.532	123,60 ha		116.917	- 238.004	- 6.445	30.568	

Bijlage 3. Verloop voorziening grondexploitaties

Verloopoverzicht voorzieningen grondexploitaties

bedragen x € 1.000

Voorziening grondexploitaties	31-dec-2015	Mutatie	31-dec-2016
Voorraden: Bouwgrond in exploitatie			
800002 - Van den Bogertlaan	232	- 127	105
800003 - Thorbeckelaan Zuid	658	- 145	513
800007 - Overgangzone Esvelderbeek	974	- 47	927
800008 - Briellaerd Noord	752	- 28	724
800010 - Veller I	3.386	- 107	3.279
800011 - Veller II	916	99	1.015
800020 - Columbiz Park	15.204	401	15.605
800035 - Kootwijk (Blaupot ten Cate)	404	- 26	378
800036 - Herontwikkeling Schoutenstraat 109 (GvP)	1.546	36	1.582
800041 - Herontwikkeling Schoonderbekerweg	189	- 189	-
800044 - Thorbeckelaan Noord	-	955	955
800045 - Verbindingsweg	4.800	- 789	4.011
800047 - Tolnegeweg	540	172	712

800050 - Herontwikkeling Scherpenzeelseweg 10	149	-	149
800054 - Herontwikkeling Sandersstraat 5	199	- 178	21
800072 - Herontwikkeling Wildzoom	43	-	43
800084 - Holzenbosch III - Wikselaarseweg	-	549	549
Totaal voorziening	29.992	576	30.568

Bijlage 4. Overzicht programma's en producten

Programma 1

bedragen x € 1.000					
1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 7.205	- 9.086	- 7.662	- 7.578	84 V
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 2.738	- 3.088	- 2.847	- 2.798	50 V
112 Reïntegratie	- 935	- 838	- 806	- 802	4 V
113 Maatschappelijke zorg	- 3.532	- 5.161	- 4.009	- 3.979	30 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 4.350	- 4.750	- 4.557	- 4.564	- 8 N
121 Sportstimulering	- 56	- 70	- 71	- 78	- 7 N
122 Sociaal-cultureel werk	- 964	- 1.051	- 1.064	- 1.101	- 37 N
123 Volksgezondheid en preventie	- 3.330	- 3.629	- 3.422	- 3.385	37 V
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 31.958	- 32.684	- 31.345	- 33.264	- 1.919 N
131 Inkomensvoorziening	- 8.231	- 10.483	- 8.914	- 8.993	- 79 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 23.727	- 22.201	- 22.431	- 24.271	- 1.840 N
Totaal Lasten	- 43.514	- 46.520	- 43.564	- 45.406	- 1.842 N
Baten					
1.1 Zelfredzame inwoners	765	838	998	1.048	49 V
111 Lokaal onderwijsbeleid	753	808	833	818	- 15 N
112 Reïntegratie	12	20	5	1	- 4 N
113 Maatschappelijke zorg	0	10	161	229	68 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	105	10	10	64	54 V
122 Sociaal-cultureel werk	52	10	10	43	33 V
123 Volksgezondheid en preventie	52	-	-	21	21 V
1.3 Gemeentelijk vangnet	7.199	9.486	7.811	7.952	141 V
131 Inkomensvoorziening	6.474	8.599	7.372	7.114	- 258 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	725	887	439	838	399 V
Totaal Baten	8.068	10.334	8.819	9.063	244 V
Saldo van baten en lasten	- 35.446	- 36.186	- 34.744	- 36.342	- 1.598 N
Resultaat	- 35.446	- 36.186	- 34.744	- 36.342	- 1.598 N

Programma 2

bedragen x € 1.000					
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 744	- 739	- 851	- 845	6 V
211 Promotie economie	- 744	- 739	- 851	- 845	6 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 218	- 150	- 233	- 244	- 11 N
221 Economisch structuurbeleid	- 218	- 150	- 233	- 244	- 11 N
2.3 Bereikbaarheid	- 1.465	- 1.842	- 1.791	- 1.701	91 V
231 Verkeer	- 907	- 1.303	- 1.238	- 1.173	64 V
232 Parkeren	- 559	- 539	- 554	- 527	26 V
Totaal Lasten	- 2.428	- 2.732	- 2.875	- 2.790	85 V
Baten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	2	-	40	40	-
211 Promotie economie	2	-	40	40	-
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 873	135	94	- 1.267	- 1.361 N
221 Economisch structuurbeleid	162	135	94	88	- 6 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 1.034	-	-	- 1.355	- 1.355 N
2.3 Bereikbaarheid	1.230	1.249	1.249	1.155	- 94 N
231 Verkeer	27	31	31	9	- 22 N
232 Parkeren	1.204	1.218	1.218	1.146	- 72 N
Totaal Baten	360	1.384	1.383	- 72	- 1.456 N
Saldo van baten en lasten	- 2.068	- 1.347	- 1.492	- 2.862	- 1.371 N
Resultaat	- 2.068	- 1.347	- 1.492	- 2.862	- 1.371 N

Programma 3

bedragen x € 1.000					
3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 1.254	- 164	- 740	- 776	- 36 N
311 Volkshuisvesting	- 1.191	- 164	- 740	- 776	- 36 N
312 Grondexploitatie woningen	- 64	-	-	-	-
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 24.170	- 24.322	- 25.330	- 26.684	- 1.353 N
321 Veiligheid	- 4.584	- 4.578	- 4.343	- 4.339	5 V
322 Groen	- 3.002	- 3.126	- 3.098	- 3.103	- 5 N
323 Begraven	- 801	- 685	- 699	- 712	- 13 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	- 3.965	- 3.941	- 3.966	- 4.036	- 70 N
325 Riolerings & water	- 2.610	- 2.869	- 3.106	- 2.722	384 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 5.284	- 5.091	- 5.666	- 5.538	128 V
327 Wegen	- 3.219	- 3.344	- 3.723	- 5.537	- 1.814 N
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 704	- 689	- 730	- 698	32 V
3.3 Adequate voorzieningen	- 13.279	- 14.141	- 14.085	- 14.209	- 124 N
331 Publiekszaken	- 1.020	- 910	- 962	- 1.011	- 49 N
332 Huisvesting onderwijs	- 3.763	- 4.534	- 3.514	- 3.535	- 20 N
333 Bibliotheek	- 939	- 926	- 923	- 924	- 1 N
334 Kunst en cultuur	- 1.765	- 1.945	- 2.331	- 2.284	46 V
335 Sportaccommodaties	- 5.052	- 4.981	- 5.220	- 5.340	- 121 N
336 Overige accommodaties	- 440	- 504	- 811	- 792	19 V
337 Speelvoorzieningen	- 300	- 340	- 325	- 322	3 V
Totaal Lasten	- 38.703	- 38.627	- 40.155	- 41.669	- 1.513 N
Baten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	1.884	9	652	4.384	3.732 V
311 Volkshuisvesting	923	9	648	641	- 6 N
312 Grondexploitatie woningen	961	-	5	3.743	3.738 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	12.949	12.873	13.463	13.973	509 V
321 Veiligheid	455	225	389	467	78 V
322 Groen	21	8	11	11	- 0 N
323 Begraven	813	752	759	769	10 V
324 Afvalinzameling en -verwerking	5.389	5.634	5.647	5.701	54 V
325 Riolerings & water	3.868	4.038	4.084	4.112	28 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	2.332	2.159	2.414	2.774	359 V
327 Wegen	70	58	154	138	- 15 N
328 Reiniging en vuilbeheersing	2	-	5	1	- 4 N
3.3 Adequate voorzieningen	3.743	3.683	3.684	3.992	309 V
331 Publiekszaken	964	1.002	1.002	1.095	93 V
332 Huisvesting onderwijs	241	248	250	256	5 V
333 Bibliotheek	37	45	40	39	- 1 N
334 Kunst en cultuur	206	197	197	202	5 V
335 Sportaccommodaties	2.224	2.113	2.116	2.339	223 V
336 Overige accommodaties	70	80	80	62	- 18 N
Totaal Baten	18.576	16.565	17.800	22.349	4.550 V
Saldo van baten en lasten	- 20.127	- 22.062	- 22.356	- 19.320	3.036 V
Resultaat	- 20.127	- 22.062	- 22.356	- 19.320	3.036 V

Programma 4

bedragen x € 1.000					
4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2015	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2016	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Bestuur	- 2.045	- 2.009	- 2.175	- 2.146	28 V
411 Raad	- 981	- 1.018	- 996	- 965	31 V
412 B&W	- 797	- 780	- 968	- 952	17 V
413 Bestuurlijke samenwerking	- 268	- 210	- 210	- 229	- 19 N
4.2 Interne dienstverlening	- 16.628	- 16.222	- 17.422	- 17.342	80 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	- 1.241	- 350	- 1.246	- 1.363	- 117 N
422 Ondersteuning organisatie	- 15.387	- 15.872	- 16.177	- 15.979	198 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	- 12.826	- 10.818	- 12.810	- 13.019	- 209 N
431 Treasury	- 8.518	- 8.036	- 8.185	- 8.132	53 V
432 Belastingen	- 673	- 698	- 1.155	- 1.083	73 V
434 Overige baten en lasten	- 1.879	- 470	- 1.764	- 1.979	- 215 N
436 Werken voor derden	- 1.755	- 1.615	- 1.705	- 1.825	- 120 N
Totaal Lasten	- 31.498	- 29.048	- 32.407	- 32.508	- 100 N
Baten					
4.1 Bestuur	187	214	214	225	11 V
411 Raad	187	214	214	225	11 V
4.2 Interne dienstverlening	2.337	1.541	2.755	3.108	354 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	1.269	571	1.714	1.944	230 V
422 Ondersteuning organisatie	1.068	970	1.041	1.165	124 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	94.281	89.795	93.917	94.132	215 V
431 Treasury	7.723	6.269	6.532	6.548	16 V

432 Belastingen	15.887	16.165	16.551	16.475	- 76 N
433 Algemene uitkering	65.691	64.557	66.706	66.720	14 V
434 Overige baten en lasten	2.330	-	1.147	1.300	153 V
436 Werken voor derden	2.650	2.805	2.982	3.090	108 V
Totaal Baten	96.805	91.551	96.886	97.466	580 V
Saldo van baten en lasten	65.307	62.502	64.479	64.958	479 V
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
4.4 Resultaatbepaling	2.550	1.364	1.650	2.867	1.217 V
441 Mutaties reserves	2.550	1.364	1.650	2.867	1.217 V
Totaal Onttrekkingen	2.550	1.364	1.650	2.867	1.217 V
Toevoegingen					
4.4 Resultaatbepaling	- 8.767	- 3.960	- 4.556	- 6.124	- 1.568 N
441 Mutaties reserves	- 8.767	- 3.960	- 4.556	- 6.124	- 1.568 N
Totaal Toevoegingen	- 8.767	- 3.960	- 4.556	- 6.124	- 1.568 N
Mutatie reserves	- 6.218	- 2.596	- 2.906	- 3.257	- 351 N
Resultaat	59.089	59.906	61.573	61.701	128 V

Bijlage 5. Staat uit te voeren werken

bedragen x € 1.000

Staat uit te voeren werken	Afschr. termijn	Investering	Bijdrage / inkomsten	Beleids toevoegingen t/m 2015	Beleids toevoegingen 2016	Nr. oorspronkelijk investeringsplan *1)
2. Bedrijvigheid						
6012 Promotie economische bedrijvigheid						
Versterking economische zaken		56	-	-	-	bt 2015/2016
6058 Verkeer beleid en maatregelen						
Stationsomgeving Barneveld Centrum	20	197	-	10		bt 2009-12 (bt 2010-12)
Aanleg Fietsroutes	20	800	400	10		bt 2014/15
Aanleg Fietsroutes 2e termijn 2014	20	800		10		bt 2014/15
Snelfietsroute gedeelte Wilheleminastr-Spoorstr	20	350		9		bt 2014/15
Fietspad rotonde kruising Van Wijnbergenlaan - Stationsweg	20	700	300	20		bt 2015/2016
6059 Parkeren transferium						
Transferium Barneveld Noord - voorzieningen	20	100		5		bt 2009-24 (bt 2010-24)
Totaal 6058 Verkeer beleid en maatregelen		2.947	700	64	-	
Totaal 2. Bedrijvigheid		2.947	700	64	-	
3. Leefbaarheid						
6011 Veiligheid en toezicht						
Kentekenherkenning	4	15		4		BT 2015/2016
Uitbreiding AED	5	20		4		BT 2015/2016
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs						
Masterplan onderwijshuisvesting	20	764	-	38		bt 2011
Huisvesting primair onderwijs	40	1.834		20		BT 2015/2016
Totaal 6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs		2.598	-	66	-	
Totaal 3. Leefbaarheid		2.598	-	66	-	
Totaal staat uit te voeren werken		5.545	700	130	-	

*1) bt = beleids toevoeging

Bijlage 6. Activa overzichten

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2016	Vermeer-deringen	Verminder-ingen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2016
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	122	42	-	- 9	-	156
Bijdrage derden	194	-	-	- 66	-	128
Totaal	317	42	-	- 75	-	284

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2016	Vermeer-deringen	Verminder-ingen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2016
Economisch nut						
Gronden en terreinen	23.432	225	-	- 279	-	23.378
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.136	843	- 35	- 371	-	4.574
Woonruimten	1.456	146	-	- 36	-	1.566
Bedrijfsgebouwen	111.758	8.838	- 329	- 4.267	-	116.000
Vervoermiddelen	1.450	328	-	- 289	-	1.489
Machines, apparaten en installaties	5.045	256	- 11	- 588	-	4.702
Gronden in erfpacht	4.541	3.610	-	-	-	8.151
Overige	10.517	1.645	- 74	- 1.497	-	10.590

Totaal Economisch nut	162.335	15.890	- 450	- 7.327	-	170.448
Maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	- 13.786	7.163	- 840	- 356	-	- 7.819
Bedrijfsgebouwen	124	-	-	- 64	-	59
Vervoermiddelen	82	-	-	- 8	-	73
Machines, apparaten en installaties	160	-	-	- 14	-	146
Overige	2.379	1.034	-	- 257	-	3.156
Totaal Maatschappelijk nut	- 11.042	8.197	- 840	- 700	-	- 4.385
Economisch nut, dekking door heffing						
Gronden en terreinen	253	-	-	- 0	-	253
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.896	1.757	-	- 992	-	23.661
Bedrijfsgebouwen	740	-	-	- 39	-	702
Vervoermiddelen	951	82	-	- 237	-	796
Machines, apparaten en installaties	3.062	198	-	- 249	-	3.010
Overige	1.064	64	-	- 73	-	1.055
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	28.966	2.101	-	- 1.590	-	29.477
Totaal	180.258	26.188	- 1.290	- 9.616	-	195.541

Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2016	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijv./ Afhlossing	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2016
Kapitaalverstrekking deelnemingen	87	-	-	-	-	87
Leningen aan deelnemingen	3.420	31	- 2.192	-	-	1.258
Overige langlopende leningen	30.597	851	- 8.773	- 15	-	22.660
Totaal	34.104	882	- 10.966	- 15	-	24.005

Bijlage 7. Sisa staat

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017						
OCW	D9	Onderwijsachterstand- beleid 2011-2017 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstand- beleid 2011-2017				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			<i>Aand controle R</i> <i>Indicatornummer: D9/01</i>	<i>Aand controle R</i> <i>Indicatornummer: D9/02</i>	<i>Aand controle R</i> <i>Indicatornummer: D9/03</i>	<i>Aand controle R</i> <i>Indicatornummer: D9/04</i>
			€ 851.242	€ 136.709	€ 2.613	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
			<i>Aand controle n.v.t</i> <i>Indicatornummer: D9/05</i>	<i>Aand controle R</i> <i>Indicatornummer: D9/06</i>	<i>Aand controle n.v.t</i> <i>Indicatornummer: D9/07</i>	<i>Aand controle R</i> <i>Indicatornummer: D9/08</i>

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2016 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/06</i>
			€ 6.993.290	€ 158.366	€ 311.729	€ 2.293	€ 16.075	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G2/11</i>	
			€ 55.285	€ 15.773	€ 0	€ 85.666	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/05</i>	
			€ 169.631	€ 35.000	€ 94.452	€ 121.857	€ 16.849	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatonummer: G3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G3/09</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			